

Larvik
kommune

1. kvartalsrapport 2019

1. kvartalsrapport 2019

Larvik kommune

Innhold

Innstilling til vedtak	3
Framdrift relevante kommunestyresaker	3
Verbalvedtak	5
Vedtak i sak 292/18 Søknader om tilskudd til behandling i forbindelse med Strategidokument 2019-2022.....	8
Vedtak i sak 023/19 Strategidokument 2019-2022, avklaringer og konsekvenser av vedtatt statsbudsjett 2019	9
Rapportering Klima- og energiplan 1. kvartal 2019	10
Sentrale kapitler.....	13
Status drift for kommunen (1A)	13
Budsjettskjema 2A – Investering	14
Likviditets - og gjeldsrapportering 1. kvartal	14
Kommunens tjenesteområder	19
Interne funksjoner	19
Folkevalgte styringsorganer	27
Revisjon og kontrollutvalg	28
Sentral stab og støtte	29
Fellesutgifter.....	32
NAV	34
Hovedinntekter	36
Finansielle transaksjoner	37
Overføring til kirkelige fellelråd.....	38
Overføringer til andre etter vedtak/avtale	39
Helse og omsorg.....	40
Virksomhet for funksjonshemmede	50
Arbeid og aktivitet.....	51
Sykehjem.....	52
Psykisk helse og avhengighet.....	55
Larvik helsehus	56
Hjemmetjenester.....	57
Fellesfunksjoner	59

1. kvartalsrapport 2019

Kultur og oppvekst	62
Skole	71
Barnehage	74
Barne- og ungdomstjenester	76
Larvik læringscenter	77
Kultur, idrett og fritid	78
Stab Kultur og oppvekst	80
Areal og teknikk	81
Brann og redning	90
Landbruk	91
Arealplan	92
KMT-Forvaltning	93
KMT Øya	102
Byggesak	104
Geodata	105
Stab areal og teknikk	106
Eiendom	107
Renhold	113
Prosjekt, drift og vedlikehold	114
Utvikling og forvaltning	124
Stab eiendom	126
Boligforvaltning	127

Innstilling til vedtak

Framdrift relevante kommunestyresaker

Oppfølging av relevante vedtak i 2018 er tatt inn i årsmeldingen.

Kommunestyrets møte 9. januar

005/19 Dobbeltspor Stokke-Larvik

Saken vil etter planen komme til sluttbehandling i kommunestyrets møte i juni, som er i samsvar med framdriftsplan i saken i januar.

006/19 Kjøp av iFokus Barnehagene AS

Saken ble avklart i kommunestyrets møte 20. mars, mens kjøpskontrakten ble godkjent av formannskapet i møte 10 april. Kommunen overtar de fire barnehagene fra 1. juli 2019.

007/19 Anmodning om bosetting av flyktninger 2019

Frem til d.d. er kommunen anmodet om å bosette 8 flyktninger, 4 enslige og en familie på 4. Alle fra mottak, ingen av disse er overføring/ kvote flyktninger eller enslige mindreårige. Kommunen har svart positivt på alle, og siste bosettes nå i slutten av april.

Det er planlagt at de fleste bosettingene skal skje utover høsten. Etter planen skal kommune ha bosatt 8 personer innen april. Videre 5 i juni, 10 i september, 10 i oktober, 14 i november og 3 i desember. Totalt

1. kvartalsrapport 2019

er dette 50 som er anmodningstallet fra IMDI i 2019. Skulle det bli flere er det rom for dette i hht. kommunestyre vedtaket. Det har så langt ikke vært stor pågang når det gjelder anmodninger

Kommunestyrets møter 13. og 27. februar

011/19 Larvik Arena IKD – Endring i selskapsavtalen

Dialog med Vestfold fylkeskommunen som eier selskapet sammen med Larvik kommune er gjennomført, og det er lagt en prosess for endring av vedtektene som begge eiere har sluttet seg til.

018/19 Kystmuseum – infosenter på Rakke

Infosenteret blir etablert innen sommeren 2019, i samsvar med vedtaket i saken.

021/19 Politisk organisering 2019-2023. Midtveissak

Sak som fastlegger politisk organisering fra konstituering av kommunestyret etter valget i september 2019 ble lagt fram for kommunestyret til møtet i mai.

035/19 NAV – budsjett og oppsigelser

Etter vedtaket skal rådmannen orientere om status for berørte ansatte og tilpasning til vedtatt økonomisk ramme til kommunestyrets møte i mai.

Formannskapet hadde temamøte om NAV 30. april og det ble i dette møtet innledningsvis orientert om disse to elementene. Det er også orientert i etterkant av møtet 13. februar om at alle berørte ansatte knyttet til nedbemanning på grunn av nedgang i bosetting av flyktninger har fått avklart sin situasjon.

Kommunestyrets møte 20. mars

040/19 Overføring av forvalteransvar for eiendommer mellom Larvik kommune og Larvik havn

Sak om kjøp av Losen blir fremmet til kommunestyrets møte i mai, i samsvar med vedtaket.

051/19 Avklaringer knyttet til vedtatte reduksjoner i 2019-2022

Administrativ organisering skal etter planen være avklart i løpet av juni. Denne prosessen er sett i sammenheng med den økonomiske omstillingen, hvor reduksjon i enkelte stillinger inngår.

Økonomisk omstilling pågår løpende for det som ligger innen rådmannens myndighetsområde, mens en vil ta opp saker som krever politisk avklaring i juni.

Pågående arbeid vil også bli gitt oppmerksomhet i 1. kvartalsrapport som legges fram for behandling i kommunestyret i mai, og i rammesaken som kommer til behandling i juni.

Status i arbeidet vil deretter bli gitt oppmerksomhet i 7 måneders rapport som kommer til behandling i kommunestyret i september, og til slutt i rådmannens forslag til Strategidokument 2020-2023, som blir lagt fram 30. oktober.

054/19 Interpellasjon – Lardal Herredshus

Bygget er solgt for 1,5 mill kr.

056/19 Rullering av barnehagebruksplan 2019-2022

Det ble avklart at kommunen kjøper barnehagene til iFokus i kst-sak 057/19, og barnehagebruksplanen vil da bli omarbeidet slik at den legger dette til grunn ved rulleringen.

1. kvartalsrapport 2019

Øvrige punkter i vedtaket blir innarbeidet i planen som planlegges lagt fram for kommunestyret i oktober 2019.

057/19 Kjøp av iFokus barnehagene AS

Kjøpskontrakt ble godkjent av formannskapet 10. april.

Administrativt arbeidet med å forberede overtakelse av de fire barnehagene fra 1. juli pågår.

Verbalvedtak

1. Digitale løsninger

Larvik kommune skal fortsette å levere gode tjenester til innbyggerne og vil sikre at alle barn og familier kan benytte seg av tjenester, til en kostnad alle har råd til. Viktige prioriteringsområder er satsningen på miljøet, levevilkår, omsorg og kompetanse i hele kommunen. Larvik skal bli enda smartere ved å ta i bruk nye digitale løsninger, utvikle og bruke mer av kunnskapen og dataene vi har for en enda mer bærekraftig fremtid.

Status:

I rapporteringsperioden har det vært lagt ned et betydelig arbeid i å strukturere egne data slik at det vil bli mulig å utvikle nye tjenester ut mot innbyggerne. Dette må sees i sammenheng med pågående SmartBysatsning hvor det nå gjennomføres et pilotprosjekt for å teste ut ny teknologi for innsamling av sensordata. Så langt i perioden har det gått med tid og ressurser til kompetanse- og kapasitetsbygging innad i organisasjonen. Planen er at det fram mot sommeren utplasseres sensorer for måling av fyllingsgrader i nedgravde søppelcontainere samt badetemperaturer. Dersom infrastrukturen som nå er under utprøving viser seg å fungere stabilt vil dette danne grunnlag for videre oppskalering.

2. Granulater

Sak om bruk og håndtering av granulater i hele kommunen fremmes mai 2019.

Status:

Sentrale retningslinjer for håndtering av granulanter kommer til høsten 2019, og sak planlegges lagt fram da. Det blir gitt melding til kommunestyrets møte i mai om dette.

3. Gjestehavn i Indre havn

Dagens forslag om utvikling av gjestehavn i indre havn stoppes med bakgrunn i kostnader til drift og investering. Det igangsettes en vurdering om å fjerne lokket mellom Pica Pica og Pakkhuset både ut i fra et miljøperspektiv og med tanke om å etablere gjestehavn der. Melding legges frem for kommunestyret juni 2019.

Status:

Avklart i sak 023/19 at melding legges fram etter at nødvendige avklaringer og vedtak knyttet til valg av jernbanetrase er gjort.

4. Lærlingeplasser

Rådmannen avklarer økonomiske konsekvenser ved at Larvik kommune øker antall lærlingeplasser med 20. Samtidig vurderes det hvilke fagområder det er mest aktuelt å rekruttere lære plasser til. Melding legges frem juni 2019.

Status:

Melding blir lagt fram for kommunestyrets møte i juni, i samsvar med vedtaket.

5. Barnevernet

Barnevernet i Larvik kommune skal styrkes med økt fokus på forebygging. Retning og mål avklares i prosess med kommuneplanens samfunnsdel, og innarbeides i denne.

Status:

Etter planens kommer forslag til Kommuneplanens samfunnsdel til behandling i kommunestyrets i møtet 11. september.

6. Videooverføring fra formannskapsmøtene

Videooverføring fra formannskapsmøtene, som det allerede er avsatt midler til gjennomføres med oppstart i første møteserie.

Status:

Er iverksatt fra møtet mars.

7. VTA-plasser

Det er et ønske om å øke antall VTA-plasser for å gi mennesker en bedre livskvalitet og få brukt de gode ressursene disse representerer.

Kommunestyret ber rådmann om å se på behovet og muligheten for en økning av antall VTA-plasser.

Status:

Det har vært en betydelig økning i antall VTA-plasser siste år, og pr 1. januar 2019 er det avtale på 74 plasser. Behovet ble vurdert i desember 2018, da antallet ble utvidet med ytterligere 7 plasser. Det er ikke bevilget midler til kommunens tilskudd på 25 % av det statlige driftstilskuddet til disse ekstra plassene.

8. Frivilligsentralen i Lardal

Frivilligsentralen i Lardal videreføres som før, innenfor kommunens rammer.

Status:

Drift av frivilligsentralen er organisatorisk knyttet til tjenesteområdet Kultur og Oppvekst, og drives som tidligere.

9. Av- og påstigning på ekspressbusser

Kommunestyret ber rådmannen vurdere om det er mulig å få en bedre løsning for av- og påstigning på ekspressbusser på Ringdal.

Status:

En har ikke hatt noen oppfølging av dette punktet så langt i år.

10. Nevlunghavn

Bevaringsplan for Nevlunghavn erstattes av en reguleringsplan. Arbeidet fremskyndes og igangsettes senest 2020.

Status:

Innarbeides i Strategidokumentet 2020-2023.

11. Gratis hall-leie

Rådmannen bes utrede en ordning med gratis leie av kommunale haller og idrettsanlegg ved aktiviteter som er rettet mot barn og unge. Ordningen kan også innebære støtte til tilsvarende anlegg der kommunen ikke er eier. Utredningen presenteres kommunestyret senest i mars og skal også omfatte leie av natur- og kunstgressbaner.

Status:

Sak ble fremmet til kommunestyrets møte i mars, i samsvar med vedtaket.

12. Sosiale entreprenører som velferds-innovatører

Sosialt entreprenørskap kan være et viktig tilskudd i velferdssamfunnet. Velferdsstatens bærekraft er under press, og ikke alle utfordringer kan løses av kommunen alene. Gründere som kan bidra til velferdsinnovasjon bør derfor oppmuntres gjennom gjensidig nyttige samarbeidsavtaler med kommunen.

Status:

Det er flere aktiviteter og samarbeid med flere leverandører på utvikling av velferdsinnovasjon. Her kan nevnes:

Larvik kommune har hatt ansvar for innovativ anskaffelse av medisineringsstøtte for 27 kommuner i Norge. Det er inngått avtale med to ulike selskaper for utvikling av 4 ulike produkter som skal bistå ulike brukergrupper med medisineringsstøtte.

Det skal utvikles en egenbehandlingsplan på oppdrag fra Helsedirektoratet og e-helsedirektoratet i samarbeid med Dignio AS. Egenbehandlingsplan er et levende verktøy, som pasienten aktivt skal forholde seg til i hverdagen. Egenbehandlingsplanen skal utarbeides i felleskap med fastlege og eventuelt sykehus og være oppdatert og tilgjengelig for pasienten og aktuelt helsepersonell. Egenbehandlingsplanen skal være et hjelpemiddel for pasienten i hverdagen både med forebyggende og medikamentell behandling.

13. Skolemat

Grunnskolepoengene for elevene ved Mesterfjellet Ungdomsskole økte i snitt med 0,5 i de årene det ble servert skolemat der. Det er, etter FrPs mening, en klar sammenheng mellom

økt ro i timene som medfører mulighet for økt læring og ender opp med forbedrede resultater. Larvik Kommune har en stor utfordring i forbindelse med fattigdomsproblematikken, og det er flere og flere som ikke har med matpakke på skolen, ei heller har spist frokost. Elevene i grunnskolen er foreldrenes ansvar, men det blir vi politikere sitt problem når og hvis de ikke gjennomfører videregående. I løpet av 2019 vil også I-Fokus få mere midler til å gjøre sin primæroppgave. Det er dessverre også slik at dagligvarebutikker må betale for å kaste mat, som er fullt brukbar, til avfallsanlegg. Med å sitte sammen og spise en felles lunsj får også elevene læring i sosialt fellesskap, miljøbevissthet med å kildesortere avfallet og det blir ro i 4-7 time i skolen. Andre fordeler er at flere får arbeidslivstrening som medfører flere folk i arbeid. Larvik Kommunes eget produksjonskjøkken har ledig kapasitet.

Forslag til vedtak:

Kommunestyret ber Rådmannen utrede i samarbeid med I-Fokus, dagligvarebransjen og Larvik Kommunes produksjonskjøkken alle konsekvenser med å innføre skolemat i Ungdomsskolen og kommer med sak om dette til juni 2019.

Status:

Sak blir fremmet til kommunestyrets møte i mai.

14. Avlastningstilbud til barn og unge

Det er pr. dags dato venteliste på døgnavlastning i Larvik kommune. Enkelte foreldre må vente fra 6-8 mnd. på avlastning i institusjon. Disse familiene står i en særlig vanskelig og tøff omsorgssituasjon. Samtidig vet vi at flere over 18 og langt inn i voksen alder fremdeles er hjemmeboende. Disse foreldrene vil fortsatt ha behov for avlastningstilbud fra Larvik kommune.

KrF ønsker en sak der mulighetene for et nytt avlastningstilbud i egen ungdomsbolig for hjemmeboende over 18 år utredes. Dette vil igjen øke kapasiteten på avlastningstilbud til foreldre med barn i alderen 0 til 18 år, der omsorgsbyrden er stor.

Rådmannen kommer tilbake til kommunestyret med saken i forbindelse med 1. tertialrapport.

Status:

Sak/melding fremmes til kommunestyrets møte i mai.

Vedtak i sak 292/18 Søknader om tilskudd til behandling i forbindelse med Strategidokument 2019-2022

1. Søknader om medfinansiering av idrettsanlegg innvilges med 2 mill kr fra avsatt ramme under virksomhetsområdet «Kultur, idrett og fritid». Det fordeles kr 193 600 til Sportsklubben Stag, kr 305 000 til Larvik og Stavern Tennisklubb og kr 1 501 400 til IF Fram.
2. Det avsettes ytterligere 2 mill kr til medfinansiering av idrettsanlegg i 2019. Midlene fordeles på godkjente anlegg etter innstilling fra Idrettsrådet. Fordelingen meldes til kommunestyrets første møte i 2019.
3. Søknaden fra Norges Blindforbund Vestfold (drift av «Onsdagsklubben» ved Bøkeskogen eldresenter) imøtekommes med kr 15 000 i 2019.
4. Søknaden fra PUSS Larvik (drift av servicetjenester for hjemmeboende eldre) imøtekommes med kr 15 000 i 2019.
5. Søknaden fra Larvik Barokk (Larvik Barokkfestival 2019) imøtekommes med kr 200 000 i 2019.

1. kvartalsrapport 2019

6. Søknaden fra Stavern Kunst og Kultur (profesjonell koordinator) imøtekommes med kr 90 000 i 2019.
7. Søknaden fra Stiftelsen Barakke 4 Stavern torg (rehabilitering av tak) imøtekommes med kr 400 000 i 2019.
8. Søknaden fra Stiftelsen Tollerodden (Colin Archer-senter) imøtekommes med kr 300 000 i 2019.
9. Vedtakspunktene 2 til 8 dekkes med til sammen kr 3 020 000 av utdisponerte reformmidler, jf også eget vedtakspunkt i saken om Strategidokument 2019-2022.
10. Andre mottatte søknader avslås.
11. Søknader det ikke er funnet plass til nå, tas opp til ny vurdering ved behandling av årsregnskapet.

Status:

Tilskuddene er utbetalt.

Vedtak i sak 023/19 Strategidokument 2019-2022, avklaringer og konsekvenser av vedtatt statsbudsjett 2019

Konsekvensene av Stortingets endelige statsbudsjett er en netto redusert ramme for Larvik kommune med 1 675 000 kr. Endringene innarbeides slik:

- **Budsjettet rammetilskudd reduseres med 1 808 000 kr.**
- **Budsjetterte skatteinntekter økes med 133 000 kr.**
- **Rammen for Grunnskole reduseres med 1 675 000 kr.**

1. Rammen for Helse og omsorg reduseres med 2,6 mill kr og føres mot vedtatt kutt på den totale drift på 40 mill kr i 2019 for Larvik kommune.
2. Avtale med Larvik kristne radio om radiooverføring av kommunestyrets møter videreføres ikke.
3. Regnskapsrapportering til kommunestyret gjennom føres slik at det rapporteres første gang pr utgangen av mars med behandling i kommunestyrets mai møte. Andre gangs rapportering skjer pr utgangen av juli (7 måneders rapportering) med behandling i kommunestyrets september-møte.
4. **ANDRE SAKER/FORHOLD KNYTTET TIL VEDTATT STRATEGIDOKUMENT**
 - a. Tilskudd til Frelsesarmeen behandles ikke nå. Behandling skjer i forbindelse med behandling av regnskap 2018.
 - b. Postene 38 og 39 ang kutt i reformmidler og opprydding rundt Lardal sykehjem i det vedtatte budsjettforslaget tas ut. Tiltaket er vedtatt innenfor vedtakspunkt 16.
 - c. Vedtatt melding i verbalforslag 3 «Gjestehavn i indre havn» flyttes fra juni og legges frem når andre nødvendige avklaringer og vedtak knyttet til valg av jernbanetrase er gjort.
 - d. Videooverføring fra formannskapets møter kan ikke gjennomføres innenfor dagens økonomiske rammer.

Status:

Alle vedtakspunktene er fulgt opp.

Rapportering Klima- og energiplan 1. kvartal 2019

– 01.01.2019 – 01.04.2019

Det er arbeidet videre med tiltakene som er igangsatt og som det er rapportert om i årsrapport 2017 og årsrapport 2018, samt delrapportering i løpet av årene 2017 og 2018. Under følger kort overordnet status for arbeidet som er innrapportert fra tjenesteområdene til første kvartalsrapport 2019.

Kunnskapsbyggende og holdningsskapende arbeid

Både skoler, Larvik læringsssenter og barnehagene har et stort fokus på kunnskapsbyggende og holdningsskapende arbeid i opplæringen. Det arbeides videre med tidligere rapporterte tiltak. Nærmiljø og sykkel brukes aktivt og sykkelopplæring gjennomføres fast hver vår på alle barneskoler. Det rapporteres at det arbeides med mobilitetsplan for Fagerli skole og barnehage. De andre skolene vil arbeide utfra den malen som foreligger etter at arbeidet der er avsluttet.

Det er planlagt holdningsskapende kampanjer på kommunens digitale plattform rettet mot innbyggere og næringsliv i 2019. Kampanjer og informasjon blir holdt gjennom året, både planlagt og når behov melder seg.

Larvik kommune er fremdeles et høyt fokus på anskaffelser som virkemiddel for å oppnå positive miljømessige effekter. Alle kommunens maler inneholder nå fokus på miljø og samfunnshensyn. Krav til miljø settes der det er mulig enten i kvalifikasjonskravene, minimumskravene eller som del av tildelingskriteriene. Larvik kommune forlanger i utgangspunktet at leverandører er miljøsertifisert. I anskaffelse for malerarbeid og gulvlegging medførte dette at tilbydere har iverksatt tiltak for å bli miljøfyrtårn-sertifisert. Larvik kommune søker å påvirke interkommunale anskaffelser også til å sette krav til miljø.

Det sertifiseres og re-sertifiseres bedrifter til Miljøfyrtårn. Påtrykket er høyt etter nye bestemmelser i forhold til offentlige anskaffelser.

Tilpasning til klimaendringer

Det er fortsatt fokus på klimatilpasning i kommunens forvaltning og myndighetsutøvelse. Flomhendelser har gitt økt fokus på problemstillingen. Det foretas kapasitetsvurderinger sammen med ulike tiltak som f.eks. åpning av lukkede bekkeløp, fordrøyning osv. Urbanflomkartene er tatt i bruk i kartsystemet og Kommunalteknikk gjennomfører analyser for å peke ut steder der det kan være fare.

Larvik kommune deltar i et europeisk samarbeid for å ta klimaforskning i bruk. Samarbeidet heter EVOKED og har deltakere fra Tyskland, Nederland og Sverige, i tillegg til Norge. I første kvartal 2019 var det midtvalueringmøte hvor Norges Geotekniske institutt (NGI) og Larvik presenterte Norges bidrag, Maritneåsen, i Nederland. Evoked ledes av NGI og forskerne ønsker å styrke verdien av klimadata. Formålet er å øke forståelsen av usikkerhetene knyttet til klimadata, og på den måten gjøre materialet enklere å forstå og mer anvendbare for sluttbrukere som er opptatt av å redusere klimarisiko.

Areal og transport

Det er søkt Klimasatmidler blant annet til etablering av lade punkter for tjenestebiler, til kjøp av tjenestebiler (el og biogass) og til kjøp av tjenestesykler. Svar foreligger foreløpig ikke.

Ladestasjoner: Det er Implementert Zaptec ladestasjoner med loggings system for energiforbruk pr kjøretøy. Totalt er det montert 40 stk. Biladministrasjon er opprettet og utarbeidelse av utskiftningsplan til fossilfrie biler er i gang. Det er anskaffet og satt i drift 13 elbiler i februar 2019. På KMT Øya er det testet ut elektriske maskiner, hjullaster og liten lastebil. Lastebilene var en suksess og det er søkt klimasatmidler til å dekke merkostnadene til kjøpet av slike.

1. kvartalsrapport 2019

Det er igangsatt et utstrakt arbeid med bygging av gang- og sykkelveier og fortau langs flere kommunale veier. I tillegg jobbes det med å skape nye forbindelser mot gamle E18 som er regulert om til gang- og sykkelvei. Bakgrunnen for arbeidet er å tilrettelegge for økt sykkelandel blant kommunens innbyggere samt bedre trafiksikkerheten for gående og syklende. Det er i 2019 startet opp prosjektering av 14 ulike strekninger rundt om i kommunen der man vil etablere gang- og sykkelveier og fortau i områder som mangler tilrettelagte anlegg eller trenger kvalitetsheving. Målet å jobbe for økt trafiksikkerhet blant alle trafikanter, spesielt gående og syklende. Dette er en trafikantergruppe som stedvis er spesielt utsatt, hovedsakelig på veier med mye trafikk og uten fysisk adskilte områder.

Det er kjøpt inn ytterligere el sykler for bruk til kortere tjenestereiser, de siste leveres i løpet av april. Syklene fordeles utover tjenesteområdene.

Stasjonært energiforbruk

Fokuset på opplæring innen digital styring av bygg fortsetter i 2019. Det vil i 2019 bli satt fokus på digitalisering av arbeidsoppgaver og feilmeldinger på tekniske anlegg. ENØK tiltak i formålsbyggene pågår fortløpende i regi av Eiendom. Det er lagt stor vekt på utskifting av ventilasjonsanlegg og montering av solfangere med varmpumper og brønnpark. Arbeidet med solfangere og varmpumper på 4 sykehjem (Rekkevik sykehjem, Stavern sykehjem, Søbakken sykehjem, Kvelde sykehjem) ble påbegynt i 2018. Dette arbeidet fortsetter i 2019. Kveldeanlegget ferdigstilles i april. De øvrige ferdigstilles innen september 2019.

Prosjektering av solfangere og varmpumpe er igangsatt på Tjølling sykehjem og Byskogen sykehjem.

Det er også igangsatt planlegging av dette for Farrishallen, Kveldehallen, Furuheim sykehjem og Lardal sykehjem.

Det er etablert SD-anlegg på alle sykehjem i 2018. Arbeidet med å utvide disse anleggene fortsetter i 2019.

Arbeidet utført på Ra skole 2017/18 gir, som tidligere rapportert, gode resultater. Prosjektering av luft vann varmpumpe og nytt ventilasjonsanlegg for administrasjon er igangsatt.

ELHUB er tatt i bruk i 2019 og overføring av energitall er implementert i Gurusoft (kommunens energioppfølgingsystem).

Lardal sykehjem har fått installert reservekraft beregnet for drift av sykehjemmet. Dette ferdigstilles i april.

Forbruk og avfall

Det er i 2018 startet et prosjekt med kildesortering på formålsbygg. Dette gis ekstra fokus i 2019, slik at kildesorteringen er tilpasset og funksjonell i forhold til aktiviteten som er i bygget. I førsteomgang er skoler og barnehager prioritert.

Kultur, idrett og fritid ønsker i løpet av 2019 å igangsette konseptet BUA. Bua er en gratis utstyrsordning som er tuftet på gjenbruk av utstyr som lånes og brukes av et bredt spekter av innbyggerne i kommunen.

Det jobbes med implementeringen av ny hentefraksjon, glass og metall, som skal iverksettes i 2019. Første innsamlingstidspunkt blir november.

1. kvartalsrapport 2019

Det jobbes også med å effektivisere/forbedre hytterrenovasjonen i deler av kommunen hvor dette ikke har vært optimalt.

Kommunen har en aktiv rolle i «Kyst lotteriet» og «hold Norge rent».

Høsten 2019 skal elever på 6. og 9. trinn besøke og lære om «den magiske fabrikken» i Tønsberg.

Digitalisering arbeider med et prosjekt for å teste ut sensorer for fyllingsnivåer i nedgravde søppelcontainere og sandfangkummer. Dette kan på sikt gi mer optimal innsamling av avfall og tømning av kummer, noe som vil kunne bidra til både mindre transport.

Sentrale kapitler

Status drift for kommunen (1A)

Beløp i 1000

	Bud. hittil 2019	Regn. hittil 2019	Budsjett 2019	Avvik hittil 2019	Avvik hittil i % 2019
Frie disponible inntekter					
Skatt på inntekt og formue	-356 234	-369 553	-1 262 166	13 320	4
Ordinært rammetilskudd	-378 453	-380 247	-1 322 616	1 795	0
Andre generelle statstilskudd	-2 913	0	-11 656	-2 913	-100
Sum Frie disponible inntekter	-737 599	-749 801	-2 596 438	12 201	2
Finansinntekter/-utgifter					
Renteinntekter og utbytte	-5 580	-3 939	-22 329	-1 640	-29
Gevinst finansielle instrumenter	0	-26 611	0	26 611	0
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	22 773	20 202	91 130	2 572	11
Tap finansielle instrumenter	1 006	695	4 027	311	31
Avdrag på lån	30 895	20 090	123 631	10 805	35
Sum Finansinntekter/-utgifter	49 095	10 436	196 459	38 659	79
Avsetninger og bruk av avsetninger					
Til ubundne avsetninger	4 777	0	19 117	4 777	100
Til bundne avsetninger	2	3	7	-1	-79
Bruk av tidl. års regn.messige mindreforbruk	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-848	0	-3 392	-848	-100
Sum Avsetninger og bruk av avsetninger	3 931	3	15 732	3 928	100
Til fordeling drift	-684 573	-739 361	-2 384 247	54 788	8
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	689 677	676 868	2 384 247	12 809	2
Merforbruk/mindreforbruk	5 105	-62 493	0	67 598	10

1. kvartalsrapport 2019

Forskriftsskjema 1A viser kommunens sentrale inntekter og utgifter og hva som fordeles til drift og tjenesteproduksjon.

Ved utgangen av 1. kvartal er de sentrale inntektene 12,2 mill kr høyere enn budsjettet. Merinntekten skyldes skatteinntektene som er 2 % høyere enn budsjettet.

Renter og avdrag følger utviklingen i kommunens gjeld og de rentekonsekvensene som kan beregnes ut fra utviklingen i rentemarkedet og tilpasningene innenfor kommunens strategi for forvaltningen av gjeld. Ved utgangen av 1. kvartal har det påløpt mindre renteutgifter og låneomkostninger enn beregnet, og samtidig var avdragene lavere enn budsjettet. Samlet sett gir dette en mindretgift på 13,3 mill kr i forhold til budsjett. Primæroppgavefondet (POF) har per 1. kvartal en bokført positiv netto avkastning på 26,6 mill kr. Da det fra 2017 ikke lenger blir budsjettet med inntekter fra POF så representerer hele resultatet ved årsslutt merinntekter eller tap for året.

Tjenesteproduksjonen har et forbruk som samlet sett er i tråd med budsjetter innenfor Areal og teknikk, Kultur og oppvekst og Eiendom. Helse og omsorg har i gjennom 2018 gjort en betydelig jobb i forhold til å bremse kostnadsutviklingen, og denne jobben har fortsatt inn i 2019. Per 1. kvartal er driften noe høyere enn budsjett på virksomhetene Sykehjem, Helsehus og Hjemmetjenester. Det er iverksatt nye tiltak for å bremse merforbruket. Utfordringene til tjenesteområde er knyttet til lønn og pasientstrøm. Innenfor NAV er det i 2019 et betydelig press på økonomien og tjenestene. De største utfordringene knytter seg til sosialhjelp og introduksjonsordningen.

Likviditets - og gjeldsrapportering 1. kvartal

Likviditetsrapportering

Arbeidskapital

Tall i mill kr	01.01.2019	31.03.2019
Omløpsmidler	1 660	1 981
- premieavvik	-213	-213
- POF* (Fondsmidler)	-805	-834
Sum omløpsmidler	642	934
Kortsiktig gjeld	-471	-433
- premieavvik	3	3
Sum kortsiktig gjeld	-468	-430
Arbeidskapital	174	504

1. kvartalsrapport 2019

Likviditetsbeholdning

Tall i mill kr	01.01.2019	31.03.2019
Kasse/bank	449	805
POF, Aksjer , rentefond og andeler *	668	756
POF - Langsiktige Obligasjoner *	137	78
Sum likvide midler	1 254	1 639
- (Primær oppgavefondet) POF*	-805	-834
- Skattetrekk	-66	-41
Netto likviditetsbeholdning	383	764

I Finans og gjeldsreglementet til Larvik kommune er overskuddslikviditet regnet som likviditet utover hva som trengs for å dekke løpende forpliktelser de nærmest tre måneder. Kommunen tok opp nytt obligasjonslån på 500 mill kr 20.03.2019. Dette obligasjonslånet ble brukt til å refinansiere to sertifikatlån på til sammen 250 mill kr, i tillegg til 250 mill kr i nytt låneopptak som del av årets budsjetterte behov for lån. Fremdriften i prosjekter ligger bak budsjettert fremdrift, slik at likviditeten er svært god per utgangen av mars. Pr 31.03.2019 er alle bankinnskudd plassert i kommunenes bankforbindelse DNB.

Rapportering av investeringene i Primær oppgavefondet (POF) gis i egen kvartalsrapportering fra styret til Kommunestyret i egen sak.

Beholdningen av likvide midler er korrigert for kapitalen som ligger i Primær oppgavefondet (POF = Obligasjoner, aksjefond, rente- og eiendomsfond i tabellen over), og avsatt skattetrekk. Kommunen tar opp nye lån for å finansiere investeringer, og refinansierer løpende lån som forfaller.

*POF er forkortelse for primær oppgavefondet. Fondet ble opprettet i forbindelse med salg av kraftforetak på begynnelsen av 2000-tallet. Plassering av fondskapitalen er gjort i henhold til finansstrategi vedtatt av kommunestyret. Ved utgangen av året var fondet plassert i norske og globale aksje- og rentefond, samt anleggsobligasjoner og eiendomsfond. I april 2018 ble 79 mill kr fra tidligere Lardal kommune overført til Primær oppgavefondet og inngår derfor i summene i tabellene over.

Rapportering gjeld

Tall i mil kr	2016	2017	2018	31.03.2019
Brutto lånegjeld pr 01.01.	3 103	3 592	3 861	4 045
Nye lån og refinansiering	840	1 512	1 360	590
- Avdrag/innfrielse	-463	-1 243	-1 176	-272
Brutto lånegjeld pr. periodeslutt	3 479	3 861	4 045	4 363
- Utlån	-382	-435	-465	-471
Netto lånegjeld pr periodeslutt	3 097	3 426	3 580	3 892
Antall innbyggere	44 082	46 557	46 801	46 801
Lånegjeld pr innbygger i kr	70 262	73 588	76 494	83 161

Samlet netto lånegjeld pr 31.03 er på 3 892 mill kr, og tilsvarer kr 83 161 pr innbygger. Det er tatt opp et

1. kvartalsrapport 2019

nytt obligasjonslån på 500 mill kr pr 31.03. Lånet er brukt til å refinansiere to sertifikatlån på til sammen 250 mill kr, i tillegg til at det er 250 mill kr i nytt lån. Det er også tatt opp 90 mill kr i nytt lån fra Husbanken til videre utlån.

Netto lånegjeld har økt kraftig de senere årene og har økt ytterligere med 312 mill kr per 31.03.2019. Dette har ført til at lånegjelden har vokst i forhold til inntektene som skal betjene denne gjelden. Denne utviklingen har gjort kommunens økonomi mer sårbar, spesielt for renteøkninger.

Investeringer

Per 1. kvartal er det regnskapsført investeringsutgifter på totalt 79 mill kr. Av dette er 56,9 mill kr investeringsutgifter i anleggsmidler og 21,6 mill kr er utbetaling av Startlån. Finansieringen er dekket med bruk av lån på 21,6 mill og salg av anleggsmidler på 13,1 mill kr. Dette er i hovedsak inntekter fra omsorgsboliger på Husebyjordet. Mottatte avdrag på utlån og refusjoner er på 16,7 mill kr og gjelder i hovedsak innbetalinger på Startlån.

Handlingsregelen for lånegjeld

Handlingsregelen for lånegjeld ble vedtatt i Kommunestyret sak om Strategidokumentet 2019 – 2022 (KST 293/18). Intensjonen bak den vedtatte handlingsregelen er at kommunens gjeldsgrad, dvs netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter, skal reduseres over tid. Handlingsregelen forsøker å bidra til at dette målet nås gjennom å begrense den prosentvise veksten i kjernegjelden, dvs netto lånegjeld fratrukket gjeld knyttet til VAR, til den prosentvise veksten i frie inntekter.

Netto lånegjeld økte med 8,7 % (312 mill kr) til 3 892 mill kr i første kvartal 2019. Kjernegjelden, som er netto lånegjeld fratrukket lånegjeld knyttet til VAR, økte med 13,1 % til 2 697 mill kr i samme periode.

Handlingsregelens rammer overholdes gjennom en gitt periode når den prosentvise veksten i kjernegjelden er lavere enn veksten i de frie inntektene, dvs at det er en positiv differanse mellom de to. Hvis vi sammenligner veksten i kjernegjelden hittil i år med den årlige budsjetterte veksten i frie inntekter i økonomiplanperioden på 1,9 %, så var denne differansen på -11,2 % ved utgangen av første kvartal 2019, dvs differansen var negativ (se tabell under).

Hittil i år har derfor veksten i kjernegjelden ikke vært innenfor handlingsregelens rammer. Kommunens gjeldsgrad vil som et resultat ha forverret seg ytterligere.

Tall i mill kr	31.12.2018	31.03.2019	Endring	% endring
Netto lånegjeld	3 580	3 892	312	8,7 %
- Lånegjeld knyttet til VAR *	1 195	1 195	0	0,0 %
Kjernegjeld	2 385	2 697	312	13,1 %
Andel VAR gjeld i % av Netto lånegjeld	33 %	31 %		
Frie inntekter, budsjettert vekst **				1,9 %
Endring Frie inntekter minus endring Kjernegjeld,				
%				-11,2 %
Handlingsregelens rammer overholdt gjennom				
perioden?				Nei

* Estimert VAR gjeld er ikke oppdatert pr 31.03.2019.

** Årlig budsjettert vekst i Strategidokument 2019-2022. Frie inntekter er summen av rammetilskudd, inntekts- og formueskatt og andre statlige overføringer.

Nytt finans- og gjeldsforvaltningsreglement ble vedtatt i Kommunestyret 4. april 2018 i sak 068/18.**Rentebinding**

Tall i mill kr

Brutto langsiktig rentebærende gjeld	4 363
Videreformidlingslån knyttet til Husbanken	-570
Beregningsgrunnlag av rentekompensasjonsordningen fra Husbanken (Skole, Sykehjem/omsorgsboliger og Kirkebygg)	-159
Gjennomsnittlig netto likviditetsbeholdning siste år	-573
Gjeld knyttet til selvkostområdet (VAR) 31.12.2018	-1 195
= Netto renteutsatt balanse	1 866
Lån med fast rente	546
Rentebytteavtaler	896
Netto renteutsatt balanse som er sikret med fastrente	1 442
Andel netto renteutsatt balanse som er sikret med fastrente	77 %

I henhold til vedtatt finans- og gjeldsreglement skal minimum 25 % av netto renteutsatt balanse ha flytende rente, og minimum 25 % fast rente, mens 50 % skal vurderes utfra markedsituasjonen. Per nå er fastandelen på kort sikt for høy. 77 % av netto renteutsatt balanse er sikret med fastrente. Gjennomsnittlig rentebinding er på 1 år slik at den korte bindingstiden er svært høy, men på lengre sikt er rentebindingstiden lavere da normalsituasjonen skal ligge rundt 3 år. Nytt finans - og gjeldsreglement ble vedtatt i april 2018, og det tar noe tid å tilpasse rammevilkårene til strategien. Noen fastrentelån fra gamle Lardal kommune vil det ikke fornyes fastrente på, i tillegg vil noen av rentebytteavtalene gå ut høsten 2019 og det vil da vurderes å legge mer over på litt lengre fastrente enten ved fastrentelån eller nye rentebytteavtaler.

Verdsettelsestidspunkt 31.03.2019

PORTEFØLJE	Strategi		
Utestående gjeld (finansieringslån unntatt lån til Husbanken) i mill kr.	3 796		
Låneporteføljens gjennomsnittlige løpetid (kapitalbinding)	4,47 år	> 2,5 år	OK
Gjennomsnittlig rentebinding	1,0 år	1-5 år, hvorav 3 år er normalsituasjonen	Er lav på kort sikt, se kommentar over
Gjennomsnittlig rente inkl. rentebytteavtaler	2,20 %		
Andel av låneporteføljen som kommer til refinansiering neste 12 måneder	11 %	<30 %	OK
Største enkeltlån utgjør av samlet brutto gjeldsportefølje	13 %	<25 %	OK

Låneporteføljen har pr. 31.12 en gjennomsnittlig løpetid på 4,47 år. Ifølge vedtatt strategi skal denne være mer enn 2,5 år. Det har vært et bevisst valg å øke tid til forfall for å redusere

1. kvartalsrapport 2019

refinansieringsrisikoen. Dette er gjort ved i større grad å velge nedbetalingslån med lang løpetid og bulletlån (lån uten avdrag) med lengre løpetid enn tidligere. I september 2019 forfaller et obligasjonslån til på 430 mill kr. Dette utgjør 11 % av kommunen samlede låneportefølje, og er under kravet om maksimum 30 % med forfall i løpet av neste 12 måneder, i strategi for gjeldsforvaltning. Det er arbeidet med å samle flere lån, og spre forfall på disse på årene fremover for å redusere refinansieringsrisikoen ytterligere. I strategidokumentet legges det opp til nytt låneopptak på tilsammen 513 mill kr i 2019, i tillegg til årets refinansieringer. Rentebindingen på kort sikt er svært høy, men rentebindingen på lengre sikt er lav. Dette vil bli tilpasset ved inngåelse av nye avtaler om rentebinding slik at bestemmelsene i nytt reglement blir oppfylt.

Lånekostnader og renteinntekter

	Regnskap pr. 31.03	Budsjett pr. 31.03	Avvik
Rente- og lånekostnader i mill kr	20,2	22,7	2,5
Renteinntekter i mill kr	3,8	5,5	-1,7

Rente- og lånekostnadene er lavere enn budsjettet med 2,5 mill kr, i tillegg var renteinntektene 1,7 mill kr lavere enn budsjett. Gjennomsnittlig innlånsrente i porteføljen var 2,20 %, denne er høyere enn pengemarkedsrenten pga rentebindinger.

Stresstest: Økning av rentekostnad med 1 % på finansieringslån

	Andel av gjeld	Balanse mill kr	Endringsparameter	Beregnet tap i mill kr
Gjeld med p.t flytende rente	62 %	2 353	1 %	23,5
Gjeld med fast rente (inkl. rentebindingsavtaler)	38 %	1 442		

Dersom rentesatsen øker med 1 % vil rentekostnaden øke med 23,5 mill kr i året med den rentebindingsandelen Larvik kommune har per 31.03.2019

Som et resultat av en rekke større lånefinansierte investeringer har kommunens lånegjeld vokst kraftig de senere år.

Lang avdragstid og særlig historisk lave renter, men også god avkastning på Primær oppgavefondet, har tidligere gjort lånegjelden håndterbar. Men det økonomiske handlingsrommet hadde krympet merkbart ved behandlingen av strategidokumentet for 2018 - 2022 og ikke minst for 2019 – 2022. Dette skyldes kraftig vekst i både driftskostnader og finansutgifter over tid, sistnevnte som et resultat av store lånefinansierte investeringer. Denne situasjonen vil forverre seg skulle rentenivået stige og normaliseres. Høy lånegjeld vil da gi økte rentekostnader som slår inn på driftsresultatet, som igjen kan gi uønskede budsjettinnstramninger. Det er den vedtatte handlingsregelens intensjon å bedre forholdet mellom lånegjeld og inntekter fremover, slik at kommunen også blir mindre sårbar for mulige renteøkninger.

Kommunens tjenesteområder

Interne funksjoner

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet består av:

- Folkevalgte styringsorganer
- Revisjon og kontrollutvalg
- Sentral stab og støtte
- Fellesutgifter
- NAV
- Hovedinntekter
- Finansielle transaksjoner
- Overføring til kirkelig fellesråd
- Overføring til andre etter vedtak/avtale

Utvikling og utfordringer

For Interne funksjoner er det området NAV som det er knyttet størst bekymring til. Foreløpige prognoser viser at NAV vil få et merforbruk i 2019 når det gjelder økonomisk sosialhjelp. Merforbruket ved utgangen av 1. kvartal er på nær 2,6 mill kr. Dersom dette blir gjeldende gjennom hele året, kan det totale merforbruket bli opp mot 10 – 11 mill kr. Kvalifiseringsstønad hører også til her, men dette er pr. i dag i balanse. Utgiftsnivået på økonomisk sosialhjelp holder seg fortsatt høyt, og spesielt boutgifter ligger høyere enn budsjettert. NAV har jobbet mye med å kartlegge årsaker og jobbet med tiltak. Merforbruket er likevel stort, og det er en utfordring å finne tiltak som kan være med på å redusere utbetalingene.

Utbetalingene i 2018 var store og er det også inn i 2019. En foreløpig analyse av KOSTRA-tallene viser at økningen i sosialhjelp ikke er begrenset til Larvik. Likevel er det områder hvor andelen har gått ned i Larvik, eller holdt seg på et stabilt nivå. Et eksempel er at totalt antall mottakere av sosialhjelp ikke økte fra 2017 til 2018 og at andelen unge mottakere har gått ned i samme periode. Larvik ligger høyt på samlet utbetaling og har økt de siste årene, i likhet med sammenlignbare kommuner. De andre kommunene har likevel en høyere vekst enn Larvik. Tiltakene det er jobbet med er med på å begrense veksten.

NAV jobbet i 2018 med flere tiltak for å redusere utgiftene til sosialhjelp og flere av disse er videreført inn i 2019.

HOLF (Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier) er et pågående prosjekt som også er kommentert under tiltak i økonomiplan. Resultater viser at utbetalingene for de som er utvalgt til å være med i prosjektet går ned.

Det ble i 2018 satt i gang et internt prosjekt, prosjekt rettighetsavklaring. Her plukkes det ut saker der bruker har mottatt sosialhjelp mer eller mindre sammenhengende over flere år. Sannsynligheten for at noen av disse kan ha krav på varige trygdeytelser er stor. Foreløpig er 5 saker sendt videre til vurdering. Av disse har 2 fått innvilget uføretrygd, 1 er avslått og 2 er ikke ferdig behandlet. Dette vil føre til innsparinger på sosialhjelpen på lang sikt.

Staten og husbanken har vedtatt at de som mottar bostøtte skal få en ekstraordinær utbetaling. Dette vil påvirke utbetalingen av sosialhjelpen. Kontoret vil i neste rapportering komme tilbake til hvilke konsekvenser dette medfører.

I 2018 var det en utfordring at antall personer som fikk utbetalt introduksjonsstønad var høyt, men for 2019 er dette foreløpig i balanse. Kontoret har en utfordring generelt knyttet til nedgangen i inntektene og tilpasning til den økonomiske rammen for 2019. Det er gjort et godt stykke arbeid med å finne tiltak for å redusere kostnadene, men det gjenstår noe før kontoret er i mål med dette arbeidet. Det er i tillegg en utfordring knyttet til utbetaling av sosialhjelp til målgruppen. Det jobbes aktivt med at dette område skal komme i balanse.

På bakgrunn av omstillingsprosjektet så holdes tilbake vakante stillinger i sentral stab og støtte, noe som medfører at tjenesten oppleves presset opp mot de store oppgaven som er, dette gjelder særlig innenfor HR og Digitalisering/Teknologi.

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
11-Folkevalgte styringsorganer	11 181	3 045	3 017	28	0,9 %
12-Revisjon og kontrollutvalg	3 245	812	681	131	16,1 %
13-Sentral stab og støtte	81 880	26 797	22 853	3 944	14,7 %
14-Fellesutgifter	115 088	31 425	7 477	23 947	76,2 %
15-NAV	77 359	36 964	34 889	2 076	5,6 %
17-Finansielle transaksjoner	-7 400	-1 849	0	-1 849	100,0 %
18-Overføring til kirkelige fellesråd	30 399	7 609	14 298	-6 688	-87,9 %
19-Overføringer til andre etter vedtak/avtale	21 510	5 375	6 517	-1 142	-21,2 %
Sum	333 263	110 178	89 732	20 446	18,6 %

Folkevalgte styringsorganer

Folkevalgte styringsorganer er samlet i balanse i forhold til periodisert budsjett pr utgangen av mars. Årsaken er at området i 2019 har ekstra midler avsatt til valget høsten 2019. Valgmidler brukes fortrinnsvis i løpet av høsten.

Dersom man ser bort fra midler til valg er det to ansvar med merforbruk pr dd:

- 1777 "Støtte til kommunestyregruppene", merforbruk pr nå ca kr 250 000, der årsak er at det allerede er utbetalt støtte for 10 mnd i 2019. Resterende utbetales i november, og merforbruk pr nå vil justeres i løpet av året.
- Det som er mer bekymringsfullt er at ansvar 1770 "Kommunestyret, formannskap og komiteer" viser samme tendens som i 2018, der mye av merforbruket i forhold til periodisert budsjett, ca kr 250 000 ved utgangen av mars, ligger på kontoen for "Tapt arbeidsfortjeneste og lønn barnevakt". Her er det mindre sannsynlig at merforbruk vil utjevnes i løpet av året, og forbruk må følges nøye.

Revisjon og kontrollutvalg

Overføring gjøres iht avtale, det forventes ikke avvik.

Sentral stab og støtte

Samlet for Sentral stab og støtte er det et positivt avvik på nesten 4 mill kr. Noe av årsaken er ulike ansvar som skal gå i 0, men som ikke er i balanse ila året, det gjelder blant annet "Klinisk veterinæravtalt" som pr nå har et positivt avvik på ca kr 700 000. Videre er det øremerkede prosjektmidler der aktivitet så langt i 2019 har vært lav, med lite forbruk. I tillegg er forbruk generelt holdt lavt på grunn av kommunens innsparingsmål i 2019.

Fellesutgifter

Fellesutgifter består av pensjonsutgifter, avsetning til lønnsoppgjør, kommunestyrets tilleggsbevilgningskonto og andre fellesutgifter som KS-kontingent, hovedtillitsvalgt/hovedverneombud, porto, felles lisenser og felles annonsering.

Utviklingen i kommunens pensjonsutgifter er styrt av sentrale avtaler og bestemmelser om opptjeningsstid og nivå på pensjonsutbetalingene. Dette påvirkes igjen av alder og antall år i arbeid for de som skal ha pensjon i fremtiden. Kommunen følger i stor grad de prognosene som kommer fra KLP, som er kommunens største pensjonskasse. Per 1. kvartal er det bare bokført 3,4 mill kr mot budsjetterte 35,2 mill kr. Det er heller ikke inntektsført premieavvik, som per 1. kvartal er budsjettert med 12 mill kr.

NAV

Ved utgangen av 1. kvartal leverer NAV et samlet resultat som viser merforbruk, når det korrigeres for øremerkede midler. 2019 blir et år hvor det er stort press på økonomien og tjenestene. Det vil være avgjørende å ha fokus på økonomistyringen, og ikke minst tiltak som kan ha effekt på økonomien for å tilpasse seg en endret budsjetttramme.

De områdene det er størst avvik på i forhold til budsjett, er sosialhjelpsbudsjettet og introduksjonsordningen for nyankomne flyktninger. Utbetalingen av sosialhjelp var stor i 2018, og prognosene viser at dette ikke går ned i 2019. Det jobbes kontinuerlig med tiltak for å redusere merforbruket, men når inngangen av saker av øker, er dette en utfordring for kontoret. Ved utgangen av 1. kvartal viser regnskapet for sosialhjelp, som også inneholder kvalifiseringsstønad, et merforbruk på nær 2,6 mill kr.

Når det gjelder introduksjonsordningen for nyankomne flyktninger, har kontoret jobbet intensivt i 1. kvartal med å tilpasse seg budsjetttrammen for 2019. Dette arbeidet er ikke ferdig, men kontoret har kommet et godt stykke på vei. Foreløpig viser resultatet for 1. kvartal et merforbruk på 1,4 mill kr. Merforbruket er i hovedsak knyttet til utbetaling av sosialhjelp til målgruppen, og at alle tiltak for å tilpasse seg budsjetttrammen ikke er ferdig.

Hovedinntekter

Rapporteringsområdet Hovedinntekter består av kommunens skatteinntekter, rammetilskudd og rentekompensasjonsinntekter knyttet til investeringer innenfor sykehjem, skolebygg og kirker. Inntektene er lagt sentral og kommentert under tabellen Status drift for kommunen (1A).

Finansielle transaksjoner

Rapporteringsområdet Finansielle transaksjoner består i hovedsak av renter og avdrag, avkastning primæroppgavefondet, avsetninger til disposisjonsfond og finansiering av investeringer. Dette er kommentert under tabellen Status drift for kommunen (1A).

Overføring til kirkelig fellesråd

Total overføring til kirkelig fellesråd i 2019 gjøres iht avtale. Pr 1. kvartal er det et stort negativt avvik fordi det er gjort en større overføring enn det som ligger i periodisert budsjett. Dette vil utjevnes ilt 2019.

Overføring til andre etter vedtak/avtale

Overføringer til andre etter vedtak/avtale har et negativt avvik pr 1. kvartal. Dette skyldes i hovedsak større overføringer enn det som ligger i periodisert budsjett. Det forventes at avviket vil bli mindre i løpet av 2019, Det kan ikke utelukkes at det vil bli et merforbruk på området, det vil eventuelt skyldes økte tilskudd/overføringer som ikke kan forutsees ved budsjettering.

1. kvartalsrapport 2019

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Mål 1 - Forståelig og oppdatert informasjon og kommunikasjon med innbyggerne.	<p>Målrettet arbeid med klarspråk har startet. Avdeling byggesak er pilot for dette arbeidet. Det er gjennomført kurs for 30 ansatte på temaet. Dette skal bidra til å bygge en solid ressursgruppe for det videre arbeidet med klarspråk. Målet om antall forbedrede brevmalere er i god rute.</p> <p>Det jobbes kontinuerlig med oppdatert informasjon på våre nettsider. I løpet av første kvartal er flere av våre nettsider bygget om med formål om bedre og mer forståelig informasjon.</p> <p>Det publiseres daglig nyheter og målinger viser økt trafikk på kommunens nettsider og Face book.</p>
Mål 2 - Flest mulig innbyggere i Larvik er i arbeid eller utdanning.	<p>Hovedoppgaven til NAV er overgang til arbeid og utdanning for brukerne. Når dette måles, skilles det i brukermassen på ordinære arbeidssøkere med overgang til arbeid og utdanning, og arbeidssøkere med nedsatt arbeidsevne med overgang til arbeid eller utdanning. Enheten skal kvalifisere til arbeid og utdanning ved å bruke kommunale og statlige virkemidler i samarbeid med tiliggende enheter. Formålet er å gjøre den enkelte selvforsørget og gi bedre levekår i befolkningen.</p>
Mål 3 - Tilrettelegge for kompetansekrevene virksomheter.	<p>Det har vært arbeidet med å øke andelen statlige arbeidsplasser, blant annet via strategisk arbeid opp mot Statsbygg og KMD for å posisjonere Larvik. I tillegg pågår det konkrete prosesser i forhold til; ny Vestfold Tingrett, Politihøgskolen og ny Barnevernsinstitusjon for Bufetat.</p> <p>Området gis også en særlig oppmerksomhet i den kommende næringsplanen.</p>
Mål 4 - Benytte teknologi til tjenesteinnovasjon og brukervennlige digitale løsninger	<p>Det arbeides tverrfaglig organisasjonen for å kartlegge hvilke prosjekter som er mest relevante å gå i gang med for å få størst mulig effekt ut av digitalisering. I denne perioden har fokuset vært på å få god datakvalitet på interne data slik at det blir mulig å digitalisere / automatisere interne tjenester. Det gjøres stadig små og større endringer for å gi økt brukervennlighet for både ansatte og innbyggere.</p>
Mål 5 - Rekruttere og utvikle rett kompetanse for ledere og medarbeidere.	<p>Både krav til formell kompetanse og løpende læring og utvikling, er en del av kommunens strategiske kompetanseplanlegging og -styring.</p> <p>Larvik kommune har i alle tjenesteområder et arbeid med å rekruttere riktig personell, samt utvikle og beholde medarbeidere. Larvik kommune arbeider aktivt med å rekruttere riktig kompetanse i alle ledd.</p> <p>HR bistår med rekruttering innenfor særskilte stillinger. Det gis strukturert rekrutteringskompetanse til ledere - Lederskoletilbud, Onboardingsprogram og lederstøtte ut til tjenesteområdene.</p>
Mål 6 - Kostnadseffektive og bærekraftige anskaffelser.	<p>For indikator 1 er man ikke kommet i drift, men grunnlaget og forberedelsene er gjort slik at man kan komme i gang i 2. kvartal 2019.</p> <p>For indikator 2 har den grunnleggende operative bruken av Mercell kommet godt i gang og det arbeides nå med å ta i bruk flere deler av programmet.</p>

Status resultatmål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
Mål 1 - Forståelig og oppdatert informasjon og kommunikasjon med innbyggerne.	"Klart språk"	Antall forbedrede brevmalere		50		<p>Målrettet arbeid med klarspråk har startet. Avdeling byggesak er pilot for dette arbeidet. Det er gjennomført kurs for 30 ansatte på temaet. Dette skal bidra til å bygge en solid ressursgruppe for det videre arbeidet med klarspråk. Målet om antall forbedrede brevmalere er i god rute.</p> <p>Det jobbes kontinuerlig med oppdatert informasjon på våre nettsider. I løpet av første kvartal er flere av våre nettsider bygget om med formål om bedre og mer forståelig informasjon.</p> <p>Det publiseres daglig nyheter og målinger viser økt trafikk på kommunens nettsider og Facebook.</p>
Mål 2 - Flest mulig innbyggere i Larvik er i arbeid eller utdanning.	Flest mulig i arbeid og utdanning	Andel deltakere i introduksjonsprogram med overgang til arbeid eller utdanning.		59,0 %	33,3 %	Ved utgangen av 1. kvartal ligger resultatet endel lavere enn målsettingen, når det gjelder overgang til arbeid eller utdanning for denne målgruppen. Det er kun 6 som er avsluttet og 2 av disse har overgang til arbeid/utdanning.
		Andel deltakere i kvalifiseringsprogram (KVP) med overgang til arbeid eller utdanning. I snitt deltar 70 – 75 deltagere i program hver måned.		59,0 %	53,3 %	Ved utgangen av 1. kvartal ligger resultatet noe under målsettingen, når det gjelder overgang til arbeid eller utdanning for denne gruppen.

1. kvartalsrapport 2019

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse	
Mål 3 - Tilrettelegge for kompetansekrevene virksomheter.	Økning i antall sysselsatte i virksomheter i Larvik med universitets- eller høyskoleutdanning	SSB: Tabell 11615		2,5 %		Kan kun rapporteres på årsbasis. Første rapportering for 2019 vil foreligge 2020.	
Mål 4 - Benytte teknologi til tjenesteinnovasjon og brukervennlige digitale løsninger	Ekstern brukerundersøkelse viser at 85% av våre brukere er Fornøyd eller Meget godt fornøyd med våre digitale tjenester. Herav Internettsider, digitale skjemaer, digital postleveranse, søknadsprosesser med mere.	Digitalisering - eksternt		85,0 %		Brukerundersøkelsen vil bli gjennomført 2.halvår 2019.	
		Løpende intern brukerundersøkelse der over 95% av brukerne er Fornøyde eller Meget godt fornøyd med våre tjenester.	Digitalisering - internt		95,0 %	97,4 %	Tallene er hentet fra vår interne supportløsning Pure Service
Mål 5 - Rekruttere og utvikle rett kompetanse for ledere og medarbeidere.	Utvikle og ivareta kvalifisert arbeidskraft	1. Score på nivå med landsgjennomsnittet og helst høyere, på resultatet i medarbeiderundersøkelse på faktor 7 «relevant kompetanse utvikling»		3,9		Opprinnelig oppsatt medarbeiderundersøkelse er utsatt til februar 2020.	
		2. Resultatet i medarbeiderundersøkelse på «Helhetsvurdering» er minst 4,4		4,4		Opprinnelig oppsatt medarbeiderundersøkelse er utsatt til februar 2020.	
Mål 6 - Kostnadseffektive og bærekraftige anskaffelser.	Innkjøpsstrategi følges aktivt opp	1. Gjennomføre stedlig kontroll av lønn og sosiale arbeidsvilkår, jf de kravene som er stilt i strategien.			20	0	Rutiner er på plass og leverandører er informert. Opplæring er gitt til bygningsansvarlig i eiendom. Ledelsen i eiendom vil sørge for oppstart.
		2. Minst 90 % av alle anskaffelser over kr 100 000 skal skje i kommunens konkurransegjennomføringsverktøy (MerCell).		0,0 %	70,0 %	86,0 %	Det har vært arbeidet med å ta bruk MerCell i hele organisasjonen og på mange ulike deler av regelverket.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	1,07 %	2,91 %	3,98 %
Årlig sykefravær 2019	2,47 %	3,33 %	5,80 %
Sykefravær 1. kvartal 2018	1,55 %	2,28 %	3,83 %
Sykefravær 1. kvartal 2019	2,47 %	3,33 %	5,80 %

Samlet for Interne funksjoner har korttidsfraværet de første tre månedene vært på 2,47 % og langtidsfraværet 3,33 %. Dette er noe høyere enn tilsvarende periode i 2018. Samlet sykefravær hittil i 2019 er 5,80 %. Sykefraværet følges opp etter gjeldene rutiner.

Folkevalgte styringsorganer

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
11-Folkevalgte styringsorganer	11 181	3 045	3 017	28	0,9 %
Sum	11 181	3 045	3 017	28	0,9 %

Folkevalgte styringsorganer er samlet i balanse i forhold til periodisert budsjett pr utgangen av mars. Årsaken er at området i 2019 har ekstra midler avsatt til valget høsten 2019. Valgmidler brukes fortrinnsvis i løpet av høsten.

Dersom man ser bort fra midler til valg er det to ansvar med merforbruk pr. d.d.:

- 1777 "Støtte til kommunestyregruppene", merforbruk pr. nå ca kr 250 000, der årsak er at det allerede er utbetalt støtte for 10 mnd i 2019. Resterende utbetales i november, og merforbruk pr. nå vil justeres i løpet av året.
- Det som er mer bekymringsfullt er at ansvar 1770 "Kommunestyret, formannskap og komiteer" viser samme tendens som i 2018 der mye av merforbruket i forhold til periodisert budsjett, ca kr 250 000 ved utgangen av mars, ligger på kontoen for "Tapt arbeidsfortjeneste og lønn barnevakt". Her er det mindre sannsynlig at merforbruk vil utjevnes i løpet av året og forbruk må følges nøye.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Tiltak forrige år					
Kommunevalg 2019	1 800	1 800	0	Ferdig	Endret ramme er innarbeidet i budsjett.
Sum	1 800	1 800	0		
Sum tiltak	1 800	1 800	0		

1. kvartalsrapport 2019

Revisjon og kontrollutvalg

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
12-Revisjon og kontrollutvalg	3 245	812	681	131	16,1 %
Sum	3 245	812	681	131	16,1 %

Overføring gjøres i henhold til avtale. Det forventes ikke avvik.

Sentral stab og støtte

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
13-Sentral stab og støtte	81 880	26 797	22 853	3 944	14,7 %
Sum	81 880	26 797	22 853	3 944	14,7 %

Samlet for Sentral stab og støtte er det et positivt avvik på nesten 4 mill. kr. Noe av årsaken er ulike ansvar som skal gå i 0, men som ikke er i balanse i løpet av året. Dettet gjelder blant annet "Klinisk veterinæravt" som pr. nå har et positivt avvik på ca. kr 700 000. Videre er det øremerkede prosjektmidler der aktivitet så langt i 2019 har vært lav med lite forbruk. I tillegg er forbruk generelt holdt lavt på grunn av kommunens innsparingsmål i 2019. Det forventes balanse for 2019.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
KST 090/18 Prosjekt 07779 HOLF	150	150	0	Ikke startet	Det er ikke mottatt noen søknader pr. dags dato
Sum	150	150	0		
Sum tiltak	150	150	0		

Status investeringer

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløp t totalt	Total prognose	Estimer t ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnska p hiå	Årsprognos e	Risiko økonom i	Avvik
Innføring konkurransegjennomføringsverkrø y	624	120	624		504	0	504	Lav risiko	504
Mobilmaster, 4 stk.	4 000	0	4 000	4K-2020	4 000	0	4 000	Lav risiko	4 000
Oppgradering Tele- og datanettet	6 000	3 350	9 349	LØPENDE	2 000	0	2 000	Lav risiko	2 000
Sak-/arkivsystem, ny funksjonalitet og integrasjon	800	39	800	4K-2027	200	0	200	Lav risiko	200
Smartbytiltak	4 000	0	4 000		1 000	0	1 000	Lav risiko	1 000
Tolkeprogram (fagsystem)	400	0	400		400	0	400	Lav risiko	400
Tverrgående digitaliseringsprosjekter	3 500	0	3 500	4K-2020	1 500	0	1 500	Lav risiko	1 500
Web utviklingsprosjekter	5 139	1 048	5 139	4K-2027	1 000	249	1 000	Lav risiko	751
Sum øvrige prosjekter	4 800	0	0		0	13	0		-13
Sum	29 262	4 556	27 811		10 604	262	10 604		10 342

Statustekst investeringer

Innføring konkurransegjennomføringsverkøy

Mercell er tatt i bruk i stor grad. Det gjenstår integrasjon med ACOS. Det vurderes større bruk av maler og full implementering av avtaleregisteret. Prosjektet ferdigstilles i 2019.

Mobilmaster, 4 stk.

Prosjekt «Mobilmaster» og «Interpellasjon – bredbånd» er slått sammen til ett prosjekt. Årsaken er at Østre Hedrum og Farrisbygda er det området i Larvik som sliter mest med dårlig dekning på både mobil og dårlig/ingen tilgang til høyhastighets bredbånd. Tanken er også at man ved hjelp av begge teknologier kan nå målet om at alle innbyggerne i området vil få et tilbud om bedre Internettforbindelse. Det arbeides altså parallelt med bredbåndsutbygging og utbedring av mobildekning i Farrisbygda og Østre Hedrum.

Den informasjonen vi har nå tilsier at det ikke er økonomisk dekning for å bygge ut begge deler begge steder, gapet mellom kostnader og bevilgninger er relativt stort. Men mobilleverandørene har nå lansert «grisgrendtabonnement» som gjør at man kan få bra mobilt bredbånd uten begrensede datapakker.

En miks av bredbånd og mobildekning, med de midler som er bevilget, inkludert de 1,6 millionene som er tildelt fra NKOM er en løsning det nå jobbes med. For Østre Hedrum får vi mest igjen for pengene ved å investere i fiber infrastruktur, og Viken fiber er her tildelt avtalen for utbygging av dette området. For Farrisbygda er det ikke like åpenbart hva som bør gjøres. Rådmannen har derfor besluttet at kommunestyret skal involveres i beslutningen rundt hva som velges for Farrisbygda. Det blir derfor utarbeidet en sak som skal legges fram for kommunestyret i starten av mai.

Oppgradering Tele- og datanettet

Det jobbes kontinuerlig med utbygging og utskiftning av sentral infrastruktur. Bytte av sentral lagring og hardware for servere hadde prioritet i 2018. Et stort prosjekt som gikk over i full drift 1. mars 2019. På grunn av perioder med lavere bemanning, og andre prosjekter som har tatt mye tid, hadde vi skjøvet på oppgradering av brannmurløsning. Nå viser det seg at vi ikke kan vente lengre og ny brannmur må på plass så fort som mulig. Dette er en kritisk komponent som er sentral for hele drifta.

Sak-/arkivsystem, ny funksjonalitet og integrasjon

Midlene nyttes til å integrere ulike fagsystemer til kommunens NOARK arkivkjerner. Prosjektet går som planlagt. Hittil år er to fagsystemer integrert.

Smartbytiltak

Det er så langt i år ikke benyttet midler fra denne bevilgningen. Det planlegges for å bygge ut en infrastruktur for IOT (Internet of things) og innsamling av sensordata. Det vil påløpe kostnader knyttet til dette i tiden som kommer.

Tolkeprogram (fagsystem)

Som rapportert i Års evalueringen vil nytt tolkeprogram bli implementert i april 2019. Investeringsprosjektet er blitt delt opp i to deler på grunn av valgt løsning. Dette innebærer at bare en andel av kostnadene, ca. kr 110 000 kan føres på investering. Resterende må dekkes og er funnet dekning for innenfor drift.

Tverrgående digitaliseringsprosjekter

Første kvartal har vært benyttet til å kartlegge og identifisere behov og muligheter for digitalisering i organisasjonen. Det arbeides nettverksbasert med personell fra alle tjenesteområder med denne

1. kvartalsrapport 2019

kartleggingen. Rådmannen vil etter at denne kartleggingen er ferdig prioritere prosjekter og tiltak som skal gjennomføres i inneværende år. Etter en foreløpig vurdering ser det ut som følgende prosjekt og tiltak peker seg ut:

- Skybasert kontorpakke og samhandlingssystem
- Medborgerportal
- Digital kulturkalender
- Hjelp for barn og unge
- Timeplanlegging - timefangst -timelister - fravær
- e-Byggesøk - eByggesak - Geolett (AI)
- Masterdata Eiendom - Areal og Teknikk
- Masterdata ansatte

Ved neste rapportering vil det framgå hvilke prosjekter og tiltak som blir satt i gang og finansiert fra denne bevilgningen.

Web utviklingsprosjekter

Midlene benyttes nå til utvikling av nye Websider for skolene i Larvik kommune. Videre vil det bli benyttet til utvikling av en digital kulturkalender for kulturlivet i hele kommunen, ref. vedtak i Kulturplanen.

Fellesutgifter

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
14-Fellesutgifter	115 088	31 425	7 477	23 947	76,2 %
Sum	115 088	31 425	7 477	23 947	76,2 %

Fellesutgifter består av pensjonsutgifter, avsetning til lønnsoppgjør, kommunestyrets tilleggsbevilgningskonto og andre fellesutgifter som KS-kontingent, hovedtillitsvalgt/hovedverneombud, porto, felles lisenser og felles annonsering.

Utviklingen i kommunens pensjonsutgifter er styrt av sentrale avtaler og bestemmelser om opptjeningstid og nivå på pensjonsutbetalingene. Dette påvirkes igjen av alder og antall år i arbeid for de som skal ha pensjon i fremtiden. Kommunen følger i stor grad de prognosene som kommer fra KLP, som er kommunens største pensjonskasse. Pr. 1. kvartal er det bare bokført 3,4 mill. kr. mot budsjetterte 35,2 mill. kr. Det er heller ikke inntektsført premieavvik, som pr. 1. kvartal er budsjettert med 12 mill. kr.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Driftskutt 2019-2022	-40 000	0	-40 000	I	Viser til omtale av arbeid omstillingsprosjektet 2019.
Sum	-40 000	0	-40 000		
Kommunestyrets vedtak					
KST 293/18 Post 12 Innsparing leasingkostnader	-1 000	-1 000	0	Ikke startet	Ingen besparelser 1. kvartal. De første kjøpte elbilene vil være gjeldene fra april.
KST 292/18 350-årsjubileum tilskudd	0	0	0	Ferdig	Endring er innarbeidet i økonomisk ramme.
KST 293/18 Helhetlig plan Tollerodden, pkt 16	0	0	0	Ferdig	Endring er innarbeidet i økonomisk ramme.
Sum	-1 000	-1 000	0		
Sum tiltak	-41 000	-1 000	-40 000		

Status investeringer*Beløp i 1000*

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Innkjøp av biler - for reduserte leasingkostnader	40 000	0	40 000		10 000	0	10 000	Lav risiko	10 000
Sum	40 000	0	40 000		10 000	0	10 000		10 000

Statustekst investeringer**Innkjøp av biler - for reduserte leasingkostnader**

Sak skal fremlegges i kommunestyret i mai. Det er ikke kjøpt inn biler 01.01-31.03.2019. De første kjøpes i april og mai 2019.

NAV**Status økonomi***Beløp i 1000*

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
15-NAV	77 359	36 964	34 889	2 076	5,6 %
Sum	77 359	36 964	34 889	2 076	5,6 %

Ved utgangen av 1. kvartal leverer NAV et samlet resultat som viser merforbruk når det korrigeres for øremerkede midler. 2019 blir et år hvor det er stort press på økonomien og tjenestene. Det vil være avgjørende å ha fokus på økonomistyringen og ikke minst tiltak som kan ha effekt på økonomien for å tilpasse seg en endret budsjetttramme.

De områdene det er størst avvik på i forhold til budsjett er sosialhjelpsbudsjettet og introduksjonsordningen for nyankomne flyktninger. Utbetalingen av sosialhjelp var stor i 2018 og prognosene viser at dette ikke går ned i 2019. Det jobbes kontinuerlig med tiltak for å redusere merforbruket, men når inngangen av saker øker er dette en utfordring for kontoret. Ved utgangen av 1. kvartal viser regnskapet for sosialhjelp, som også inneholder kvalifiseringsstønad, et merforbruk på nær 2,6 mill. kr.

Når det gjelder introduksjonsordningen for nyankomne flyktninger, har kontoret jobbet intensivt i 1. kvartal med å tilpasse seg budsjetttrammen for 2019. Dette arbeidet er ikke ferdig, men kontoret har kommet et godt stykke på vei. Foreløpig viser resultatet for 1. kvartal et merforbruk på 1,4 mill. kr. Merforbruket er i hovedsak knyttet til utbetaling av sosialhjelp til målgruppen og at alle tiltak for å tilpasse seg budsjetttrammen ikke er ferdig.

Bosettingen av flyktninger er iht til periodisering. Det knytter seg en viss usikkerhet til UDI's saksbehandlingstid med hensyn til bosetting iht kommunestyrets vedtak. Rådmannen kommer tilbake til dette i 2. gangsrapporteringen.

Status økonomiplantiltak*Beløp i 1000*

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
KST 090/18 Prosjekt 07779 HOLF	-1 200	-1 200	0	I	Videreført fra 2018 arbeid
Sum	-1 200	-1 200	0		
Sum tiltak	-1 200	-1 200	0		

Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier (HOLF) er et forskningsprosjekt. Målet er å forhindre sosial arv ved å forebygge at barn i lavinntektsfamilier forblir fattige på grunn av manglende utdanning, arbeidsmuligheter og manglende sosial integrering. Prosjektet skulle avsluttes i 2018 men ble videreført ut 2019. For å kunne jobbe enda tettere med målgruppen ble det også tilført lokale midler. I 2018 ble 22

1. kvartalsrapport 2019

familier fulgt tett opp. Resultatene viser at utbetaling av sosialhjelp samlet gikk ned for den gruppen det ble arbeidet med. Foreløpige resultater for 2019 viser at utbetalingene fortsatt er lavere for den gruppen som får tett oppfølging, enn det som var utgangspunktet når de kom inn i prosjektet.

Hovedinntekter**Status økonomi***Beløp i 1000*

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
Sum	0	0	0	0	0,0 %

Rapporteringsområdet Hovedinntekter består av kommunens skatteinntekter, rammetilskudd og rentekompensasjonsinntekter knyttet til investeringer innenfor sykehjem, skolebygg og kirker. Inntektene er lagt sentral og kommentert under tabellen Status drift for kommunen (1A).

Finansielle transaksjoner

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
17-Finansielle transaksjoner	-7 400	-1 849	0	-1 849	100,0 %
Sum	-7 400	-1 849	0	-1 849	100,0 %

Rapporteringsområdet Finansielle transaksjoner består i hovedsak av renter og avdrag, avkastning primæroppgavefondet, avsetninger til disposisjonsfond og finansiering av investeringer. Dette er kommentert under tabellen Status drift for kommunen (1A).

Overføring til kirkelige fellesråd

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
18-Overføring til kirkelige fellesråd	30 399	7 609	14 298	-6 688	-87,9 %
Sum	30 399	7 609	14 298	-6 688	-87,9 %

Total overføring til kirkelig fellesråd i 2019 gjøres i henhold til avtale. Pr. 1. kvartal er det et stort negativt avvik fordi det er gjort en større overføring enn det som ligger i periodisert budsjett. Dette vil utjevnes i løpet av 2019.

Status investeringer

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Kvelde kirkegård, opparbeiding 2019-2020	6 000	3 000	6 000	4K-2020	3 000	3 000	3 000	Lav risiko	0
Rehabilitering kirkegårder	10 500	7 000	14 000	LØPENDE	3 500	3 500	3 500	Lav risiko	0
Ringeanlegg i Hem og Styrvoll kirker	500	500	500	4K-2020	250	250	250	Lav risiko	0
Vedlikehold middelalderkirker	26 500	10 000	26 500	4K-2019	5 000	5 000	5 000	Lav risiko	0
Sum	43 500	20 500	47 000		11 750	11 750	11 750		0

Statustekst investeringer

Kvelde kirkegård, opparbeiding 2019-2020

Vedtaket er innarbeidet i økonomisk ramme, og overføres kirkelige fellesråd.

Rehabilitering kirkegårder

Vedtaket er innarbeidet i økonomisk ramme, og overføres kirkelig fellesråd.

Ringeanlegg i Hem og Styrvoll kirker

Vedtaket er innarbeidet i økonomisk ramme, og overføres kirkelig fellesråd.

Vedlikehold middelalderkirker

Vedtaket er innarbeidet i økonomisk ramme, og overføres kirkelig fellesråd.

Overføringer til andre etter vedtak/avtale

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
19-Overføringer til andre etter vedtak/avtale	21 510	5 375	6 517	-1 142	-21,2 %
Sum	21 510	5 375	6 517	-1 142	-21,2 %

Overføringer til andre etter vedtak/avtale har et negativt avvik pr. 1. kvartal. Dette skyldes i hovedsak større overføringer enn det som ligger i periodisert budsjett. Det forventes av avviket vil bli mindre i løpet av 2019. Det kan ikke utelukkes at det vil bli et merforbruk på området. Dette vil skyldes økte tilskudd/overføringer som ikke kan forutsees ved budsjettering.

Status økonomiplantiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Kommunestyrets vedtak					
KST 292/18 Norges Blindforbund tilskudd	0	0	0	Ferdig	Endring er innarbeidet i økonomisk ramme.
KST 292/18 Pensjonister og uføres servicesenter tilskudd	0	0	0	Ferdig	Endring er innarbeidet i økonomisk ramme.
KST 293/18 Post 23 Blindforbundet økt tilskudd	15	15	0	Ferdig	Endring er innarbeidet i økonomisk ramme.
KST 293/18 Post 24 Dyrebeskyttelsen tilskudd	30	30	0	Ferdig	Endring er innarbeidet i økonomisk ramme.
Sum	45	45	0		
Sum tiltak	45	45	0		

Helse og omsorg

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet består av følgende virksomheter:

- Virksomhet Funksjonshemmede
- Arbeid og aktivitet
- Sykehjem
- Psykisk helse og avhengighet
- Larvik helsehus
- Hjemmetjenester
- Fellesfunksjoner

Mandatet til tjenesteområdet er nedfelt i Helse- og omsorgstjenesteloven og § 1-1 gir klare føringer for tjenesteutøvelse og oppgaver. Lovens formål er særlig å:

1. Forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne,
2. Fremme sosial trygghet, bedre levevilkårene for vanskeligstilte, bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer,
3. Sikre at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre,
4. Sikre tjenestetilbudets kvalitet og et likeverdig tjenestetilbud,
5. Sikre samhandling og at tjenestetilbudet blir tilgjengelig for pasient og bruker, samt sikre at tilbudet er tilpasset den enkeltes behov,

1. kvartalsrapport 2019

6. Sikre at tjenestetilbudet tilrettelegges med respekt for den enkeltes integritet og verdighet
7. Bidra til at ressursene utnyttes best mulig.

Planer fra plangrunnlaget

- Kommuneplanens samfunnsdel
- Temaplan Helse og omsorg 2019 - 2032
- Plan for legetjenesten i Larvik
- Plan for fysioterapitjenester 2018 - 2022
- Smittevernplan
- Helse og sosial beredskapsplan
- KST 038/15 Boligplan 2015 - 2020
- Veteranplan
- Utviklingsplanen, SiV og samarbeid med Larvik
- Velferdsteknologiplan

Planer i arbeid

- Vedtak knyttet til Nye lokaler for legevakt/lokalmedisinsk senter
- Vedtak i forhold til utredning av nye sykehjemsplasser
- Boliger med heldøgnsbemanning og sykehjem
- Folkehelseplan

Utvikling og utfordringer

De største utfordringene

- Larvik kommune har en eldre befolkning enn landsgjennomsnittet, og antall eldre vil fordobles innen 2045, samtidig vil innbyggere i arbeidsfør alder ha liten vekst.
- Larvik kommune har en høyere andel uføretrygdede, sosialhjelpsmottakere og lavinntektsfamilier enn fylket og landet for øvrig. Helseutfordringer har direkte sammenheng med sosial ulikhet.
- Yngre tjenestemottakere med omfattende behov øker både på landsbasis og i Larvik kommune.
- Andelen unge med psykiske problemer fortsetter å øke
- Mennesker med rusavhengighet har vesentlig kortere levetid enn normalbefolkningen og vil trenge omfattende tjenester på et tidligere tidspunkt i sitt livsløp.
- Antall personer med demens øker i årene fremover og bør fanges tidlig opp og møtes med et differensiert tilbud og alternative boformer. Antall personer med alvorlig demens øker. De har behov for omfattende tjenester.

De viktigste veivalgene:

1. Nærmest mulig, så lenge som mulig
2. Sentralisere tjenester til spesielle behov
3. Trygge overgangene mellom institusjoner og hjem
4. Tilrettelegge for mestring - fra storbruker til superbruker
5. Utløse seniorkraften i eldrebølgen

Styrke og videreutvikle kommunens nærmiljøer.

Aktiv medvirkning i egne helseutfordringer, forebyggende aktiviteter og «egenmestring» har de beste forutsetninger i eget hjem eller i kjente omgivelser (bl a.Anders Grimsmo) .

Larvik kommune kjennetegnes av sterke stedsbundne nærmiljøer med aktiviteter for den eldre delen av befolkningen, og noen av disse har eksistert i svært mange år. De finnes både i bynære strøk som på Langestrand, Nanset og i Stavern - og i kommunens mange distrikt/ «lokalsamfunn» som Svarstad, Kvelde, Nalum, Helgeroa og Tjølling. Det legges ned en uvurderlig frivillig innsats, det gis meningsfulle aktiviteter og mestring i å delta. De utgjør en betydelig ressurs og er en verdifull del av lokalsamfunnsutviklingen. Det er rådmannens mening at disse må tas godt vare på, styrkes og utvikles i et nært samspill mellom innbyggere, brukerorganisasjoner og helse og omsorgstjenestene.

Nærværet og livskraften av frivillig innsats for den eldre delen av befolkningen har tradisjonelt sett vært veldig stedsbundet. Folk fra Østre Halsen aktiviserer seg og aktiviseres på Glippetunet. Med den betydelige økningen av leiligheter i sentrumsnære strøk de siste åra, ser vi en urbaniseringstendens hos yngre eldre, (65 – 79 år). De flytter for eksempel til «sentrumsgårdene», Risøya, Marius Brygge, Nansetgården og Sanden. Denne tendensen betyr at eldre i større grad enn tidligere flytter til mer tilrettelagte boliger, at de har folk - og gjerne kjente - tettere rundt seg, og at det er nærhet til andre servicetilbud.

Utenfor de mest sentrumsnære strøk er aktiviteten og frivillig innsats vel så stor, men har ikke samme endring i boforhold. Dette tilsier at behovet for omsorgsboliger er større i disse delene av kommunen.

Deltakelse, medborgerskap, og «samskaping» er enklere å få til dersom de tar utgangspunkt i allerede etablerte nærmiljøer og bygger videre på disse. Deltakelse på sosiale arenaer bidrar til god helse, trygghet og tilhørighet – og kan medvirke til å forebygge sosial ulikhet i helseutfordringer.

Ved å ta utgangspunkt i, og bygge videre på, godt fungerende nærmiljøer, er vilkårene for samspill og bruk av nettverk, frivillige ressurser og samarbeid til stede. Det er grunn til tro at både synergier og effekt av ulike tiltak og virkemidler kan forsterkes ved å sørge for at ulike helse- og omsorgstjenester videreutvikles og etableres i nærmiljøene.

Utvikle Larvik medisinske senter

Intensjonen med å utvikle et medisinsk senter i kommunen er flere;

- Videreutvikle og bedre synergieffekten av etablerte tilbud som mottak og avklaring av utskrivningsklare pasienter, lindrende avdeling, øyeblikkelig hjelp kommunalt døgntilbud (ØHD), inkl. bruk av diagnostisk sløyfe og legevakt
- Samle og utnytte kompetanse, og bedre tilrettelegging av tjenestetilbud som krever spesiell kompetanse på ett sted
- Tilrettelegge for at tjenestekontoret, Helsehjelpen og andre publikumsrettede servicetjenester gjøres kjent og mer tilgjengelig for innbyggerne i kommunen.
- Utvide tjenestetilbud til personer med utagerende demenssykdom

Det skal i økonomiplanperioden

- Bygges nye lokaler for legevakt og det må i 2019 etableres midlertidige lokaler for legevakta
- Doble kapasiteten til å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehuset ved å øke antall avklarings- senger

1. kvartalsrapport 2019

Endringen vil gi økt kvalitet for bruker fordi det blir tryggere og færre overganger. Erfaringsmessig er det i overgangene svikt og feilbehandling kan oppstå, f.eks. ved manglende informasjon og legemiddelhåndtering. Videre fører endringene til bedre utnyttelse av kompetanse og bemanning og vil gi økt fleksibilitet i pasientforløpene.

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
31-Virksomhet for funksjonshemmede	139 622	49 677	49 502	175	0,4 %
32-Arbeid og aktivitet	48 937	14 460	14 341	119	0,8 %
33-Sykehjem	246 759	68 029	72 951	-4 922	-7,2 %
34-Psykisk helse og avhengighet	67 659	20 841	20 368	473	2,3 %
35-Larvik helsehus	78 703	21 703	22 665	-962	-4,4 %
36-Hjemmetjenester	201 318	53 409	57 153	-3 745	-7,0 %
37-Fellesfunksjoner	137 762	34 284	34 471	-187	-0,5 %
Sum	920 761	262 402	271 452	-9 050	-3,4 %

Resultat pr mars for Helse og omsorg viser et merforbruk på ca 9 mill kr.

Driften er noe høyere enn budsjett 2019 på virksomhetene Sykehjem, Helsehus og Hjemmetjenester. Det er iverksatt nye tiltak for å bremse merforbruket. Utfordringene til tjenesteområde er knyttet til lønn og pasientstrøm.

I institusjonstjenesten er det økt press på de spesialiserte korttidsavdelingene som følge av utskrivningsklare pasienter fra sykehuset. Dette kommer til uttrykk på lønnskostnaden.

Det meldes om flere krevende demente som trenger mer bistand utover grunnbemanning i ordinære sykehjemsavdelinger. Det jobbes med utvidelse av antall spesialiserte plasser for demente, jfr satsing i Strategidokumentet 2019 - 2022. Planlagt oppstart høsten 2019. Det for å unngå 1-1 bemanning i ordinære avdelinger.

Avdelingene i virksomhetene evaluerer turnuser og avdelinger med sikte på effektivisering og for å bruke ressursene bedre på tvers i avdelingene. Egen ressursgruppe på turnus er etablert.

Hjemmetjenesten ble omorganisert med virkning fra 11. mars. Årsverk reduseres.

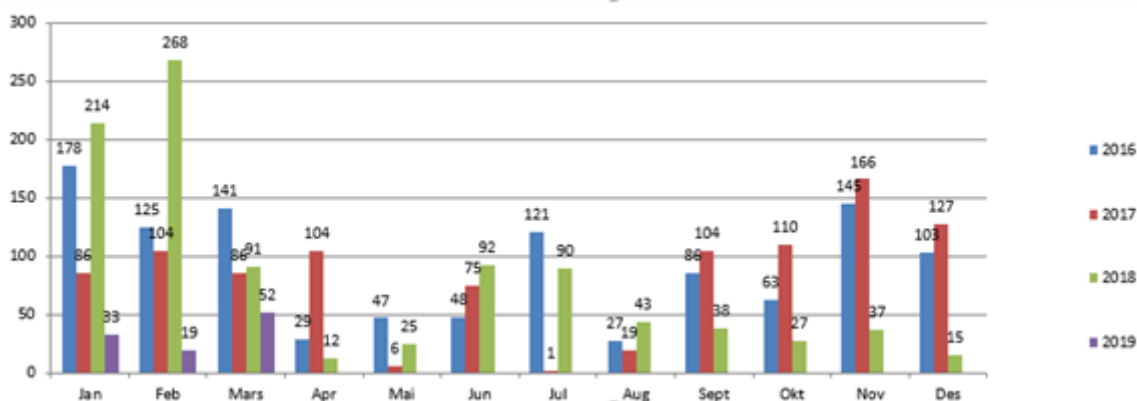
Samhandlingsprosjekt som ble vedtatt i Strategidokumentet 2019 - 2022, mellom virksomhetene Arbeid og Aktivitet, og Funksjonshemmede blir effektivisert pr. 01.04.2019. Prosjektet gir en innsparing på minimum 1 mill. kr (som er innarbeidet i budsjettet).

Psykisk helse og avhengighet har et mindreforbruk pr mars grunnet ikke iverksatte tiltak i mestringsteam.

Drift på Fellesfunksjoner HO har et lite merforbruk pr mars. Det er i 2019 redusert et årsverk, og resultatet på årsbasis estimeres til mindreforbruk.

Antall overliggerdøgn har hatt en positiv utvikling etter sommeren. I første kvartal var det 104 døgn, mot 573 tilsvarende periode i 2018. Dette på bakgrunn av felles innsats fra hele organisasjonen.

1. kvartalsrapport 2019

Det jobbes fortsatt intensivt for å tilpasse driften til de økonomiske rammene med fokus på tiltak som i minst mulig grad går ut over bruker og gir effekt i hele organisasjonen. Arbeidet har pågått siden 1.kvartal 2018, da det ble varslet et merforbruk på 30 millioner. Kommunestyret vedtok tilskudd til sektoren i to engangsbeløp på tilsammen 34 millioner. Resultatet for 2018 ble et mindreforbruk på 14 millioner. Sett ut fra opprinnelig ramme ble det et merforbruk på 20 millioner.

Det har tatt noe tid før alle endringer gir full effekt da det tar tid å endre og samtidig sørge for at kvaliteten på tjenesten ut mot bruker og pasient blir ivaretatt.

Det anslås et merforbruk for 2019 på ca 11 mill.kr.

I Strategidokumentet 2019-2022 ble det gitt 3,5 mill. kr. til opptrapping tjenester i heldøgnsbemannet omsorgsboliger. Tiltaket vurderes opp mot den økonomiske situasjonen i Helse og omsorg og kan forbedre resultatet tilsvarende dersom dette ikke iverksettes.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
1. Størst mulig grad av selvhjelpenhet og minst mulig inngripen	<p>Strategier:</p> <p>A: Implementere og utvikle velferdsteknologiske hjelpemidler</p> <p>Larvik kommune har fokus på innføring og utvikling av velferdsteknologiske løsninger for økt livskvalitet, trygghet og egenmestring i befolkningen. Etablering av Helsehjelpen og kjøp av responsenterløsning gjør at hjelpemidler kan etableres raskere, samtidig med at det gir en økt trygghet og effektivisering av tjenestene. I tillegg til omleggingen har antall velferdsteknologiske hjelpemidler økt i første kvartal. Det har vært stort fokus på kompetanseheving i befolkning og hos ansatte.</p> <p>Larvik er sammen med Skien kommune en ressurskommune i Nasjonalt program for utvikling av velferdsteknologi. Vestfold og Telemarkskommune har stort fokus å trygghetsteknologi og innføring av dette.</p> <p>Larvik kommune er med i et forskningsprosjekt for å sikre pasientflyt og sikre overganger mellom avdelinger. Digipas.</p> <p>Larvik har ansvaret for innovativ anskaffelse av elektronisk medisinerings støtte, for mange norske kommuner. Anskaffelsen er foretatt og akseptansetester gjennomføres, for å sikre kvalitet. Innføring i Larvik planlegges høsten 2019. Elektronisk medisinerings støtte ventes å gi stor kvalitetsgevinst for brukere og reduserte utgifter for kommunen.</p>

1. kvartalsrapport 2019

Målsetting

Status måloppnåelse

Larvik kommune er sammen med Sykehuset i Vestfold med på Helsedirektoratets satsing på avstandsoppfølging av pasienter med kroniske lidelser. De første pasientene har nå fått installert utstyr og det rapporteres om gode tilbakemeldinger

Videre bredding av tjenesteshop foretas til nye brukergrupper.

Det planlegges for økt bruk av digitalisering og mindre dobbeltføring av data på legevakta.

B: Videre satsning på hjemmehabilitering og hverdagsmestring

Hverdagsrehabilitering er en tidsavgrenset, intensiv og målrettet rehabilitering i hjem, som ytes gjennom tverrfaglig innsats og samarbeid med pasienten, pasientens mål gir rehabiliteringsfokus. Dette tilbudet er nå i flyt i virksomhet Hjemmetjenester og settes inn som tidlig intervensjon ved første gangs henvendelse om tjenester der det er hensiktsmessig.

Alle ansatte er nå kjent med at vårt fokus er på mestring og pasientens egne ressurser. Det har vært gjennomført kompetansehevende tiltak og det vil fortsatt holdes tak i. Neste virksomhet er nå Helsehuset.

Fokus for tjenestene er å bidra til at innbyggere med behov for bistand, opplever mest mulig egenmestring. Dette gjøres gjennom å:

- Veilede og bidra til utvikling av ressurser, egne og miljømessige, som bidrar til å kunne leve selvstendige liv.
- Nå innbyggere på et tidlig tidspunkt før de taper funksjon. Vi ønsker å bygge opp reservekapasiteten.

C: Tidlig intervensjon via helsehjelpen

Helsehjelpen åpner for å ta imot publikum 1 mai. Innbyggere som trenger trygghetsalarm får dette installert og satt i drift raskt. Dette fører blant annet til at pasienter kan sendes ut fra institusjoner når de er utskrivningsklare, med nødvendig mulighet til varsling. Dette fører til færre overliggere og flere som får nødvendig behandling.

Erfaringer er at mange eldre kun har tjenesten trygghetsalarm klarer seg uten andre tjenester fra kommunen, dette betyr at tidlig innsats ved å bruke trygghetsalarmer gir utsatt tjenestebehov og selvstendige innbyggere over lengre tid.

Medisinsk avstandsoppfølging er godt i gang, med 27 pasienter henvist til prosjektet. Dette er også et prosjekt som skal bidra til tidlig intervensjon, bedre innsikt i egen sykdom og reduksjon/utsettelse av tjenestebehov. Prosjektet er i oppstartsfasen, så vi har ingen tall å komme med her enda.

2. Forhindre og redusere ensomhet

Strategier:

A: Bidra til aktive lokalsentra

Utviklingen av lokalsentra starter i Tjølling og Svarstad vår/høst 2019.

B: Legge til rett for gode lokalmiljøer: bygge opp bemanning i omsorgsboliger som er tilknyttet sykehjem og tilrettelegge for gode aktivitetstilbud der sammen med frivillige

Opptrapping starter når prosjektleder er på plass i Tjølling.

3. Gjøre det enklere å være pårørende

Strategier:

A: Ha fleksible, forutsigbare og tilstrekkelige dagtilbud

Det er i dag økende etterspørsel etter ordinære dagsenterplasser, spesielt i Svarstad der nærmeste dagsenterplass er Kvelde. Det er også en økning i etterspørsel på ordinære demensplasser på dagtid. I Tjølling er det nå åpent dagsenter også på kveld, helligdager og helg. Her har etterspørselen vært økende den siste tiden. Villa Kveldsol er et lavterskeltilbud for personer med demens og deres pårørende og er åpent 3 dager i uken. Villa Kveldsol har et snitt på 7 besøkende pr dag. Det arrangeres kveldscafe en gang i måneden på Villa kveldsol, 10 besøk i snitt. Hovedtyngden av besøkende er personer som ikke har andre tjenester av kommunen i dag.

B: Bygge ut avlastningstiltak for barn

Utfordringen i forhold til å øke kapasitet i avlastningstiltak for barn og unge henger sammen med at kapasiteten i stor grad blir benyttet til unge voksne som i større grad burde vært etablert. Behovet for avlastning til unge voksne gjennomgås med tanke på å øke kapasitet for barn.

1. kvartalsrapport 2019

Målsetting	Status måloppnåelse
	<p>Tjenesten har 1.kvartal gjennomgått alle tiltak for barn og unge i den hensikt å finne tiltak som kan øke kapasitet. Der er det blant annet pekt på etablering av egen avlastningsbolig for unge voksne over 25 år. Tiltaket vil øke kapasitet i avlastningsboliger for barn, men for å få dette tiltaket etablert kreves noe friske midler og tiltaket må eventuelt løftes i sammenheng med neste års strategidokument.</p> <p>Familieveiledning med tidlig intervensjon er også et tiltak for å bedre kapasitet i avlastningsinstitusjon i det tjenesten har til hensikt å sette foreldre bedre i stand til å håndtere utfordringer i hjemmet. Ut over dette forventes etablering i egen bolig til enkeltbrukere i løpet av året som vil bedre kapasitet på eksisterende avlastningsboliger.</p>
4. Begrense og reversere utviklingen av psykiske lidelser	<p>Strategier:</p> <p>A: Utvide tilbud til mennesker med psykiske lidelser: Lett tilgjengelige lavterskeltilbud nært der folk bor, med kort ventetid og god kvalitet.</p> <p>Friskliv og mestring er fra 2019 organisert under virksomhet Psykisk helse og avhengighet. Det er samtidig bestemt at Friskliv og mestring og Mestringsteam skal slås sammen til en egen avdeling. Mestringsteam er i dag organisert under ambulerende tjenester i virksomhet Psykisk helse og avhengighet. Som nytt tiltak i år styrkes Mestringsteamet med 2 årsverk fra opptrappingsplan rus. Mestringsteam vil da ha 3 årsverk pluss ledende psykolog. Sammenslåing skal bidra til å bedre tilgjengeligheten, øke kapasiteten og kvaliteten på lavterskel- og forebyggende tilbudene. Ny avdeling planlegges samlokalisert høsten 2019. Leder blir psykologen som i dag leder Mestringsteamet.</p>
5. Sentraliserte og gode spesialiserte tjenester for de som trenger det mest	<p>Strategier:</p> <p>A: Utvide kapasitet på avklaringsenhet for å gi bedre tilbud til pasienter som skrives ut fra sykehuset</p> <p>Helsehuset har i løpet av første kvartal utvidet kapasiteten ved avklaring og har 16 senger til disposisjon. I perioder med stort pågang på utskrivningsklare pasienter har korttidsplasser og øyeblikkelig hjelp døgnplasser blitt benyttet fleksibelt slik at vi har hatt flere avklaringspasienter enn 16 pr døgn.</p> <p>B: Utvide kapasiteten på forsterket demensavdeling</p> <p>Det er planlagt økning på 4 plasser siste halvdel av 2019. Det er innhentet kostnadsoverslag på bygging/endring av bygningsmasse og det er gjort beregninger på lønnskostnader.</p> <p>C: Gode pleie- og omsorgstjenester på institusjon og hjemme for de som har sammensatte og langvarige behov</p> <p>Tjenestekontoret og virksomhetene er i en prosess hvor rutiner, prosedyrer og samhandling gjennomgås, forbedringsforslag og nye tiltak implementeres for å sikre gode overganger og sammenhengende pasientforløp. Dette for å bedre forutsetningene for at vi som tjenesteleverandører ivaretar nødvendig helsehjelp på riktig nivå med nødvendig informasjon. Dette skal gjennomføres i samarbeid, på en planlagt måte og med riktig kompetanse.</p> <p>Fokus i helse og omsorg har og er i 2019 utvikling og opplæring / kompetanseøkning på dokumentasjon. Enhetlig og gjennomført system for dokumentasjon sikrer et planlagt og kvalitetsmessig godt pasientforløp, gjennom evaluering av mål og styringsdata som grunnlag for faglige vurderinger.</p>
6. Aktivisering av befolkningen – utløse seniorkraften i eldrebølgen	<p>Strategier:</p> <p>A: Utvikle nye måter for samskapning</p> <p>"Seniorcafe" for 77-åringene starter 30.april. Et samskappingsprosjekt med pensjonistuniversitetet, eldrerådet, kulturavdelingen og helse og omsorg.</p> <p>B: Utvide samarbeidet med frivillige og lag/foreninger rundt lokalsentrene</p> <p>Det er økning i antall personer som benytter seg av tilbudet på nærmiljøsentrene. Allerede nå er målet på 850 besøk pr uke nådd.</p> <p>Nærmiljøsentrene brukere er et flertall av personer over 77 år, aleneboende, og til dels fortsatt god helse.</p> <p>Det er ikke så mange av hjemmetjenestens brukere som benytter seg av sentrene, da de i mange tilfeller krever en følgetjeneste.</p> <p>At antallet har økt så raskt er gledelig, men gir utfordringer både med hensyn til parkering, men også størrelse på lokaler og tilgang på frivillighet i noen tilfeller. For den nærmeste framtid bør dette vurderes å gjøres noe med. Det kan være snakk om utvidelse og fornyelse av lokaler, parkering og øvrig rehabilitering. Samtidig bør man vurdere hvor disse sentrene skal ligge og lage et på hvert sentersted jmf. plan som nå</p>

1. kvartalsrapport 2019

Målsetting

Status måloppnåelse

foreligger. Transport til sentrene er en utfordring i dag og kommer til å bli større så dette bør det lages en plan for hvordan skal løses

C: Sørge for brukermidvirkning: individuelt ved vurdering av tjenester, på systemnivå ved godt samarbeid med eldreråd, rådet for funksjonshemmede og innvandrerrådet.

Brukere har rett til å medvirke, og tjenestene har plikt til å involvere brukeren. Samtidig har brukermidvirkning en egenverdi, ved at brukeren betraktes som en likeverdig partner i diskusjoner og beslutninger som angår hans eller hennes problem. Brukermidvirkning er videre et virkemiddel for å forbedre og kvalitetssikre tjenestene.

For å ivareta brukermidvirkning i helse- og omsorg, er Eldrerådet og Rådet for funksjonshemmede representert i kommunens Kvalitetsråd.

Videre er etablering av brukerråd på Tjenestekontoret under planlegging. Det vurderes at brukerråd på Tjenestekontoret vil kunne bidra til økt treffsikkerhet i forhold til utformingen og gjennomføringen av både generelle og individuelle tilbud og tjenester.

Tjenestekontoret er også i en prosess hvor rutiner, prosedyrer og samhandling med de øvrige virksomhetene gjennomgås. I forlengelsen av dette vil de ulike saksutredningene tilpasses mer presist etter hva brukeren søker om. Søknadsskjemaet for kommunens helse- og omsorgstjenester skal revideres, og representant fra Rådet for funksjonshemmede er invitert med i prosessen.

Koordinator og fast kontaktperson i kommunen er ofte av stor betydning for å ivareta brukermidvirkning, blant annet ved å gjøre tjenester tilgjengelig for den som har behov. Tjenestekontoret er ansvarlig for kommunens koordinerende enhet, og har nå opplæring og kurs av koordinatorene som er stort satsingsområde.

Status resultatmål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
1. Størst mulig grad av selvhjelpenhet og minst mulig inngripen	Innbyggerne er interessert i å mestre eget liv etter egne forutsetninger og motivert for å motta hjelp og bruke verktøy for å klare det	Andel av netto driftsutgifter Helse og omsorg til tjenester hjemmeboende		45,0 %	43,8 %	Larvik kommune bruker en lavere andel av budsjettet (1,2 %) til hjemmeboende en målsatt, dette går ut over mestring av eget liv og en bærekraftig utvikling for tjenesten.
		Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon		12,0 %	10,7 %	I Larvik kommune bor 89,3 % av alle innbyggere over 80 år hjemme. andelen er lavere enn målsatt, noe som kan bety at innbyggere over 80 år i større grad mestrer å bo hjemme.
2. Forhindre og redusere ensomhet	Innbyggerne har tilgang på gode og givende sosiale fora og bruker disse regelmessig	Øke dagtilbud for mennesker med funksjonsnedsettelse		187	166	Det er til nå i år noen færre enn målsatt som får dagtilbud. Tallet vil øke etter nye brukere på høsten.
3. Gjøre det enklere å være pårørende	Pårørende til brukere av kommunale tjenester opplever at kommunen yter presise, kompetente og forutsigbare tjenester til rett tid	Øke antall plasser i dagtilbud for eldre og personer med demens		120	117	117 personer får dagtilbud spesielt tilrettelagt for demente, tilbudet gis på dagtilbud med vedtak og som lavterkeltilbud på Villa Kveldsol. Villa Kveldsol har et snitt på 7 brukere de dagen det er åpent, 21 brukere pr uke. Det er en økende etterspørsel etter spesielt plasser for yngre demte. Tilbudet om dagsenter på helg og kveldstid er også etterspurt og det er god erfaring med dette tilbudet på Tjølling sykehjem. Totalt får 210 eldre og personer med demens dagtilbud fra Larvik kommune.
4. Begrense og reversere utviklingen av psykiske lidelser	Innbyggere med psykiske utfordringer opplever at tilgangen på kommunal støtte og hjelp er kompetent og nær, er lett tilgjengelig og har kort ventetid	Antall personer som får lavterskeltilbud psykisk helse og rus	374	400	390	Mestringsteam har mottatt 88 henvendelser hvorav 80 personer har fått tilbud. 60 personer har fått tilbud om individuelle samtaler og 20 personer har gått på kurs i angst - og depresjonsmestring.
5. Sentraliserte og gode spesialiserte tjenester for de som trenger det mest	Innbyggere med behov for spesialiserte tjenester opplever at kommunens tjenester er kompetente og presise og ytes til rett tid	Antall spesialiserte plasser		41	33	Larvik kommune har pr første kvartal 33 sentraliserte, spesialiserte plasser for de som trenger det mest. Dette gjelder plasser avsatt til øyeblikkelig hjelp. avklaring, lindrende behandling og forsterkede plasser for demens. Høsten 2019 er det avsatt midler i økonomiplanen for styrking av 4 -5 forsterkede plasser for demens. Dette vil medføre noe ombygging på Furuheim. Tiltaket vil også gi en økonomisk gevinst og et bedre tilrettelagt tilbud for brukere.
. Aktivisering av befolkningen – utløse seniorkraften i eldrebølgen	Befolkningen i Larvik opplever kommunen som en god og forutsigbar samarbeidspartner i frivillighetsarbeidet	Antall besøk på nærmiljøsentere pr uke		850	850	Det er økning i antall personer som benytter seg av tilbudet på nærmiljøsentrene. Allerede nå er målet på 850 besøk pr uke nådd.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	2,05 %	5,97 %	8,02 %
Årlig sykefravær 2019	2,70 %	6,11 %	8,81 %
Sykefravær 1. kvartal 2018	2,76 %	6,42 %	9,18 %
Sykefravær 1. kvartal 2019	2,70 %	6,11 %	8,81 %

Det er nedgang i sykefravær, både korttid og langtid sammenliknet med 1. kvartal 2018. Det jobbes systematisk i hele organisasjonen for å redusere fraværet.

Virksomhet for funksjonshemmede

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
31-Virksomhet for funksjonshemmede	139 622	49 677	49 502	175	0,4 %
Sum	139 622	49 677	49 502	175	0,4 %

Resultatet pr mars viser et mindreforbruk på kr 198 000. Årsprognosen anslås til balanse.

Samhandlingsprosjekt som ble vedtatt i Strategidokumentet 2019 - 2022, mellom virksomhetene Arbeid og Aktivitet, og Funksjonshemmede blir effektivert pr. 01.04.2019.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Samarbeidsprosjekt gjelder 2 virksomheter, 4 avdelinger	-1 000	-1 000	0	Ferdig	Prosjektet er i drift med virkning fra 01.04. 2019
Utvide bruk av avlastningsleilighet til flere døgn pr. uke	200	200	0	Ferdig	Utvidet tiltak kostnadsberegnes til kr. 500.000 totalt, de resterende kr. 300.000 finansieres ved interne omprioriteringer.
Bemanning av 5 nye leiligheter i tilknytning til Hospitalgata	1 000	1 000	0	I arbeid	Bemanning økes gradvis i tråd med innflytting
Ressurskrevende tjenester - kompensasjon for inntektstap i statsbudsjettet	1 600	0	1 600	Ferdig	I forslag til statsbudsjett ble det lagt inn en innstramming på ressurskrevende tjenester. Forventet inntektstap ble kompensert i strategidokumentet. Denne innstrammingen ble reversert i vedtatt statsbudsjett. Midlene er trukket fra virksomheten i 2019 som et ledd i innsparing.
Sum	1 800	200	1 600		
Sum tiltak	1 800	200	1 600		

Nye tiltak for driftsåret 2019 er effektivert, eller i ferd med å bli effektivert. Tiltakene er ikke fullfinansiert, og gjennom flere ulike omstillingsarbeider vil Virksomheten søke å finne midler innenfor egen ramme til å drifte i tråd med de vedtak som fattes i sammenheng med tiltakene nevnt her.

Arbeid og aktivitet

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
32-Arbeid og aktivitet	48 937	14 460	14 341	119	0,8 %
Sum	48 937	14 460	14 341	119	0,8 %

Resultatet pr mars viser et mindreforbruk på ca kr 120 000 kr. Årsprognosen anslås til balanse.

Samhandlingsprosjekt som ble vedtatt i Strategidokumentet 2019 - 2022, mellom virksomhetene Arbeid og Aktivitet, og Funksjonshemmede blir effektivert pr. 01.04.2019. I dette prosjektet overtar virksomhet Arbeid og Aktivitet drift av en bolig, samtidig som Virksomhet Funksjonshemmede overtar dagtilbudet for noen personer med sammensatte behov. En avdeling i Virksomhet Arbeid og Aktivitet legges ned som følge av dette.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Ressurskrevende inntekter - kompensasjon for inntektstap i statsbudsjettet	180	0	180	Ferdig	I forslag til statsbudsjett ble det lagt inn en innstramming på ressurskrevende tjenester. Forventet inntektstap ble kompensert i strategidokumentet. Denne innstrammingen ble reversert i vedtatt statsbudsjett. Midlene er trukket fra virksomheten i 2019 som et ledd i innsparing.
Sum	180	0	180		
Sum tiltak	180	0	180		

Sykehjem

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
33-Sykehjem	246 759	68 029	72 951	-4 922	-7,2 %
Sum	246 759	68 029	72 951	-4 922	-7,2 %

Resultatet pr mars viser et merforbruk på 4,9 mill kr. Årsprognosen anslås til et merforbruk på 8 mill kr.

Merforbruket skyldes:

- Demensavdelingene: 2,5 mill kr. Det er behov for 1-1 på enkelte brukere
- Ekstravakter og overtid: kr 735 000. Mangel på sykepleiere på natt/helg.
- Overbelegg i ordinære avdelinger: kr 600 000.
- Merforbruk på strøm er kr 691 000 og snøbrøyting kr 336 000 hittil i år.

Det er pr mars noe mindreinntekt. Inntekter forventes å være i balanse ved årets slutt.

Det jobbes med utvidelse av antall spesialiserte plasser for demente, jfr satsing i Strategidokumentet 2019 - 2022. Planlagt oppstart høsten 2019. Det for å unngå 1-1 bemanning i ordinære avdelinger.

Det jobbes kontinuerlig for å beholde og rekruttere sykepleiere.

Avdelingene jobber fortløpende med besparelser og å utnytte eksisterende ressurser før det leies inn ekstra vakter. Overtidsbruken er gått kraftig ned i 2019 sammenliknet med tilsvarende periode i 2018.

Virksomheten planlegger ny organisering som skal gi virkninger i 2019. De kortsiktige tiltakene som ble gjort i 2018 fortsetter inn i 2019.

Det jobbes med effektiviserings- og innsparingstiltak på alle områder i virksomheten.

1. kvartalsrapport 2019

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Tiltak forrige år					
Fullfinansiering av stilling Livsgledesertifisering sykehjem	0	0	0	Ferdig	Prosjektet med oppbygging av livsglede i sykehjem ferdigstilles i løpet av 2019
Sum	0	0	0		
Nye tiltak					
Ressurskrevende tjenester - kompensasjon for inntektstap i statsbudsjettet	120	0	120	Ferdig	I forslag til statsbudsjett ble det lagt inn en innstramming på ressurskrevende tjenester. Forventet inntektstap ble kompensert i strategidokumentet. Denne innstrammingen ble reversert i vedtatt statsbudsjett. Midlene er trukket fra virksomheten i 2019 som et ledd i innsparing.
Styrking av spesialiserte plasser demente	3 200	0	3 200	I arbeid	Innhentet kostnad på bygg, bemanning planlegges
Sum	3 320	0	3 320		
Kommunestyrets vedtak					
KST 293/18 Post 34 Innsparing ved ENØK-tiltak	0	0	0	Ferdig	ENØK-tiltak er gjennomført. Økte strømpriser gjør at det blir et merforbruk på strøm.
Sum	0	0	0		
Sum tiltak	3 320	0	3 320		

Status investeringer

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose (kvartal)	Estimert ferdig	Rev. bud.	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Medisinsk utstyr Lardal Sykehjem	26	256	26	4K-2021	0	0	0	Lav risiko	0
Sykesignalanlegg på sykehjem	18 450	13 162	18 450	4K-2020	6 450	3 090	6 450		3 360
Utskifting inventar og utstyr sykehjemmene	2 000	2 001	2 000	4K-2021	0	0	0	Lav risiko	0
Sum øvrige prosjekter	0	0	0		0	0	0		0
Sum	20 476	15 418	20 476		6 450	3 090	6 450		3 360

Statustekst investeringer

Sykesignalanlegg på sykehjem

Det ble startet opp med Byskogen og Yttersølia i april. Det blir benyttet elektrikere på rammeavtalen til Larvik kommune. BEST leverer utstyr fortløpende. Det er nå ferdigstilt nytt signalanlegg på alle sykehjemmene. Det gjenstår bare noen justeringer av selve anlegget. Prosjektet ventes ferdig 2. kvartal 2019.

Utskifting inventar og utstyr sykehjemmene

Utskiftning i hht plan

Psykisk helse og avhengighet

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
34-Psykisk helse og avhengighet	67 659	20 841	20 368	473	2,3 %
Sum	67 659	20 841	20 368	473	2,3 %

Resultatet pr mars viser et mindreforbruk på ca kr 470 000. Årsprognosen anslås til et mindreforbruk på 1 mill kr. Mindreforbruket skyldes blant annet vakante stillinger og ulønnet permisjon i administrative stillinger. Virksomheten har stort fokus på god ressursutnyttelse og nytenking.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Ressurskrevende tjenester - kompensasjon for inntektstap i statsbudsjettet	380	0	380	Ferdig	I forslag til statsbudsjett ble det lagt inn en innstramning på ressurskrevende tjenester. Forventet inntektstap ble kompensert i strategidokumentet. Denne innstramningen ble reversert i vedtatt statsbudsjett. Midlene er trukket fra virksomheten i 2019 som et ledd i innsparing.
Statsbud. 2019 Opptrappingsplan rusfeltet	1 200	0	1 200	I arbeid	Midlene vil bli brukt til personell. Ansettelsesprosess forventes ferdig våren 2019.
Sum	1 580	0	1 580		
Sum tiltak	1 580	0	1 580		

Larvik helsehus

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
35-Larvik helsehus	78 703	21 703	22 665	-962	-4,4 %
Sum	78 703	21 703	22 665	-962	-4,4 %

Resultatet pr mars viser et merforbruk på kr 960 000. Årsprognose anslås til balanse. Merforbruket er i hovedsak knyttet opp til lønnskostnader. Det er også noe mindreinntekt. Det er en positiv utvikling med et redusert merforbruk i mars. Det arbeides med kontroll av lønnskostnader. Dette innebærer at så langt det er forsvarlig ikke leier inn vikar ved sykefravær. Det jobbes systematisk med utnyttelse av kapasiteten for å oppnå 100 % belegg ved alle avdelinger.

Status økonomiplantiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Øke antall plasser Avklaring	3 000	0	3 000	Ferdig	Tiltaket er iverksatt. Det er økt 7 plasser.
Sum	3 000	0	3 000		
Kommunestyrets vedtak					
KST 293/18 Post 34 Innsparing ved ENØK-tiltak	0	0	0	Ferdig	ENØK-tiltak er gjennomført. Økte strømpriser gjør at det blir et merforbruk på strøm.
Sum	0	0	0		
Sum tiltak	3 000	0	3 000		

Status investeringer

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose (kvartal)	Estimert ferdig bud. (kvartal)	Rev. Regnskap hiå	Årsprognose hiå	Risiko økonomi	Avvik
Lydlogg til legevakten	150	0	150	150	0	150	Lav risiko	150
Sum øvrige prosjekter	0	0	0	0	0	0		0
Sum	150	0	150	150	0	150		150

Statustekst investeringer

Lydlogg til legevakten

Det er behov for ytterligere kvalitetsforbedring og effektivisering av nødvendig dokumentasjon. På bakgrunn av dette er midlene søkt overført til 2019.

Hjemmetjenester

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
36-Hjemmetjenester	201 318	53 409	57 153	-3 745	-7,0 %
Sum	201 318	53 409	57 153	-3 745	-7,0 %

Resultatet pr mars viser et merforbruk på 3,7 mill. kr. Av dette er 2,3 mill kr lønn, og 1,5 mill kr til kjøp fra private leverandører. Årsprognosen anslås til et merforbruk på 5 mill kr.

Virksomheten gikk inn i 2019 med en høyere bemanning enn budsjett slik det ble varslet i 2018. Det er foretatt en grundig vurdering for å finne en mer optimal driftsform. Omorganiseringen trådte i kraft 11. mars 2019. Årsverk reduseres.

Kjøp av tjenester til særlig ressurskrevende pasienter revurderes mht til tjenestenivå og omfang

Avdelingene jobber fortløpende med ressursutveksling og pasient/grenseforskyvning for å utnytte de eksisterende ressursene før det leies inn, med mål om at dette skal kunne redusere merforbruk på lønn i form av redusert vikarinneleie og bruk av overtid.

Overtidsbruken er gått kraftig ned i 2019 sammenliknet med tilsvarende periode i 2018.

Det jobbes med effektiviserings- og innsparingstiltak på alle områder i virksomheten.

Virksomhetens utfordringer ligger i uforutsigbarhet i tjenestefomfang.

1. kvartalsrapport 2019

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Ressurskrevende tjenester - kompensasjon for innteksttap i statsbudsjettet	210	0	210	Ferdig	I forslag til statsbudsjett ble det lagt inn en innstramming på ressurskrevende tjenester. Forventet innteksttap ble kompensert i strategidokumentet. Denne innstrammingen ble reversert i vedtatt statsbudsjett. Midlene er trukket fra virksomheten i 2019 som et ledd i innsparing.
Økt tjenestebehov - Ergoterapi og hjelpemidler	620	0	620	I arbeid	Midlene vil bli brukt til ergoterapeut for å redusere ventelistene på hjelpemidler.
Videreføring av tilførte midler	2 600	0	2 600	Ferdig	I Strategidokument 2017 – 2021 ble det lagt inn en besparelse på 3 mill. kr. Årlig fra 2019. Økningen av tjenester gjorde denne besparelsen problematisk. Dette er en kompensasjon.
Sum	3 430	0	3 430		
Kommunestyrets vedtak					
KST 293/18 Post 34 Innsparing ved ENØK-tiltak	0	0	0	Ferdig	ENØK-tiltak er gjennomført. Økte strømpriser gjør at det blir et merforbruk på strøm.
Sum	0	0	0		
Sum tiltak	3 430	0	3 430		

Fellesfunksjoner

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
37-Fellesfunksjoner	137 762	34 284	34 471	-187	-0,5 %
Sum	137 762	34 284	34 471	-187	-0,5 %

Resultatet pr mars viser et merforbruk på ca kr 190 000. Årsprognose anslås til et mindreforbruk på ca 1 mill kr.

I Strategidokumentet 2019-2022 ble det gitt 3,5 mill kr. til opptrapping tjenester i heldøgnsbemannet omsorgsboliger. Tiltaket vurderes opp mot den økonomiske situasjonen i Helse og omsorg og kan forbedre resultatet tilsvarende dersom dette ikke iverksettes.

Antall overliggerdøgn har hatt en positiv utvikling. I første kvartal var det 104 døgn, mot 573 tilsvarende periode i 2018. Reduksjonen utgjør ca 2 mill kr første kvartal i forhold til samme periode 2018. Dette på bakgrunn av felles innsats fra hele organisasjonen.

For å redusere merforbruket i Helse og omsorg er det til nå i 2019 redusert ett årsverk ved omlegging av administrativ stilling til mer digitaliserte funksjoner.

Friskliv og Mestring er flyttet fra Fellesfunksjoner Helse og Omsorg til Rus og psykisk helse. Alle legetjenester ligger i 2019 under Fellesfunksjoner.

Som varslet i årsrapporten vil omlegging av legetjenesten iverksettes i 2019. Stillinger er nå utlyst og ansettelse blir foretatt.

1. kvartalsrapport 2019

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Ressurskrevende tjenester - kompensasjon for inntektstap i statsbudsjettet	110	0	110	Ferdig	I forslag til statsbudsjett ble det lagt inn en innstramming på ressurskrevende tjenester. Forventet inntektstap ble kompensert i strategidokumentet. Denne innstrammingen ble reversert i vedtatt statsbudsjett. Midlene er trukket fra virksomheten i 2019 som et ledd i innsparing.
Pasientskadeerstatning	500	0	500	Ferdig	Denne økningen ble lagt inn fordi utgifter til pasientskadeerstatning har økt. Budsjettet er nå mer på nivå med utgiftene.
Prosjektleder Larvik medisinske senter (LMS)	750	0	750	I arbeid	Det jobbes med prosjektering rundt LMS
Overliggerdøgn	1 800	0	1 800	I arbeid	Økt satsing på øyeblikkelig hjelp og avklaring har redusert antall overliggerdøgn betraktelig, fra 573 1. kvartal 2018, til 104 i 1.kvartal 2019. Fra 1.1.2019 er det betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter fra psykisk helse.
Opptapping tjenester i heldøgnsbemannet omsorgsboliger	3 530	0	3 530	Ikke startet	Tiltaket vurderes opp mot den økonomiske situasjonen i Helse og omsorg
Sum	6 690	0	6 690		
Sum tiltak	6 690	0	6 690		

Status investeringer

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Ny omsorgsteknologi	18 997	4 073	18 997	4K-2027	7 400	467	7 400	Lav risiko	6 933
Utskifting inventar og utstyr sykehjemmene	6 000	1 022	6 000	4K-2021	2 000	1 022	2 000	Lav risiko	978
Sum øvrige prosjekter	0	0	0		0	0	0		0
Sum	24 997	5 094	24 997		9 400	1 489	9 400		7 911

Statustekst investeringer

Ny omsorgsteknologi

Videre bredding av velferdsteknologi gjøres i tråd med befolkningens og tjenesteområdenes behov.

1. kvartalsrapport 2019

- Det jobbes med en eventuell omprioritering av digitalt utstyr med fokus på gevinster for å få størst mulig effekt som innsparingstiltak.
- Planer for nytt digitalt utstyr på legevakta som effektiviserer og kvalitetsforbereder tjenesten. Gjennomgang for å avklare hva som kan gjennomføres nå, og som ikke blir berørt av ombyggingen.
- innkjøp digitale trygghetsalarmer og trygghetspakker, ny innkjøpsavtale er inngått men leveranse kan ikke skje før senere i 2019 av hensyn til akseptansetester.
- elektronisk medisineringsstøtte, ny avtale er inngått men leveranse kan ikke skje før senere i 2019 av hensyn til akseptansetester.
- Det planlegges innkjøp av sikkert kommunikasjonsutstyr via norsk helsenett

Utskifting inventar og utstyr sykehjemmene

Utskiftning i hht plan

Kultur og oppvekst

Tjenesteområdebeskrivelse

Området består av

- Skole
- Barnehage
- Kultur, idrett og fritid
- Barne- og ungdomstjenester
- Larvik læringscenter
- Stab kultur og oppvekst

Gjeldende planer for tjenesteområdet

- Plan for helhetlig oppvekst 2016 – 2020
- Kvalitet i Larvikskolen
- Handlingsplan for et godt skolemiljø med veileder
- Plan for framtidig skolestruktur
- Kvalitet i SFO
- Kvalitet i Barnehagen
- Temaplan for integrering
- Barnehagebruksplan 2015 – 2019

1. kvartalsrapport 2019

- Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme
- Vold i nære relasjoner i barnefamilier Larvik kommune
- Program mot levekårforskjeller og barnefattigdom Larvik kommune
- Plan for smittevern
- Kulturplan
- Plan for idrett og fysisk aktivitet

Utvikling og utfordringer

Strategidokumentet peker på følgende veivalg for tjenesteområdet:

- Tidlig, tverrfaglig og tilpasset innsats
- Helse og livsmestring
- Fellesskap og inkludering
- Livslang læring

Utvikling og utfordringer:

Tjenesteområdet har fokus på å levere gode basistjenester hver dag som bidrar til å sikre barns, unges og voksnes mulighet for å mestre livet sitt og settes i stand til å delta i utdannings-, yrkes- og samfunnsliv. For mange unge i aldersgruppen 18-30 år faller utenfor og får ikke brukt sine ressurser på en god måte. Dette er en stor kostnad både for den enkelte og for samfunnet. Utenforskap starter ofte tidlig i livet. Derfor må kommunale tjenester ha nødvendig kapasitet, kompetanse og fokus på å støtte opp under de som trenger det, så tidlig som mulig. Tjenesteområdet har stort fokus på dette, og ser stadig på hvordan man kan sikre dette gjennom tidlig, tverrfaglig og tilpasset innsats. Prosjektet Bedre tverrfaglig innsats (BTI) skal sikre god samhandling mellom alle tjenester knyttet til barn og unge der det er en undring eller bekymring. Det betyr at man må sikre gode basistjenester samtidig som man har tjenester av høy kvalitet som bidrar der det er behov for de som strever. Disse må være koordinerte og samhandlende. I Larvik kommune arbeider Helse og omsorg, NAV og Kultur og oppvekst sammen for å sikre dette, og prosjektet er godt i gang med egen styringsgruppe, prosjektgruppe og prosjektleder.

Ungdataundersøkelsen peker på at mange unge opplever utfordringer knyttet til deres psykiske helse. Mange kaller dagens unge for "Generasjon prestasjon". Stort press for å lykkes med utdanning og arbeid kan for mange oppleves begrensende og krevende. Samtidig er det slik at svært mange faktisk realiserer mange av fremtidsplanene sine og lever gode liv. Kunnskap om egen psykiske helse er viktig, men også at det er et gode tjenester tilgjengelig for de som trenger noe ekstra. Gode helsestasjoner og helsesykepleiere er i den forbindelse viktig i kombinasjon med at andre kommunalt ansatte har nødvendig basiskompetanse knyttet til tematikken. Gjennom statlige øremerkede midler har skolehelsetjenesten blitt styrket de senere årene. Fortsatt er det stort press på og behov for den kapasiteten kommunen idag rår over. Tjenesteområdet arbeider i dag med flere prosjekter og satsinger med fokus på fysisk og psykisk helse blant barn og unge.

1. kvartalsrapport 2019

En forutsetning for å leve et godt liv, er at man er en del av et fellesskap og føler seg inkludert. Det gjelder både i barnehagen, på skolen og i arbeidslivet. I tillegg må det være gode fritidstilbud og møteplasser der barn, unge og voksne kan delta og bidra ut i fra egne interesser og forutsetninger. Tjenesteområdet har fokus på å sikre barn og unges rettigheter til et godt psykososialt miljø. Dette er også ytterligere lovfestet og Larvik kommune følger dette tett opp. Utviklingen i elevundersøkelsen har den senere tid vist at man er på rett vei og at færre føler seg mobbet og trakassert. Det må allikevel arbeides videre for å få dette ytterligere ned da det er en klar nulltoleranse for dette. Tjenesteområdet må ha fokus på at både eget tilbud, men også de tilbud som blir gitt innenfor frivilligheten, utvikler seg slik at enda flere ønsker å delta. Frivillige lag og foreninger står sterkt i Larvik og det oppleves at de bidrar til et godt og variert tilbud, og at samarbeidet mellom frivilligheten og kommunen er god. Aktiv Larvik er et godt tiltak i den forbindelse, og tilbudet her utvikles stadig. Fargespill Larvik har fått stor nasjonal oppmerksomhet og har levert åtte forestillinger i år i Larvik og i nabobyene. Disse har vært av høy kvalitet og med godt besøk.

Samfunns- og arbeidsliv er i stadig utvikling og forandring. Den kompetansen man fikk tidligere er nødvendigvis ikke tilstrekkelig for å kunne være kvalifisert fremover. Det satses på bruk av digitale verktøy både i barnehage, skole og læringscenter for å sette barn, unge og voksne i stand til å funksjonere godt i en stadig mer digitalisert verden. Det har kommet endringer i lovverket som gjør at flere voksne benytter seg av grunnskoletilbudet ved Larvik læringscenter. Dersom dette fører til større innsøking, så kan det bli en utfordring på sikt. Uansett er det positivt at flere voksne tar nødvendig grunnskoleopplæring.

Stram økonomi og utilfredsstillende lokaliteter kan være begrensende i forhold til å gi det tilbudet man ønsker. Samtidig er det et sterkt fokus på å sikre og utvikle gode kommunale tjenester gjennom god og effektiv ledelse og styring, og motiverte og kompetente medarbeidere.

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
01-Skole	515 640	135 679	138 336	-2 658	-2,0 %
02-Barnehage	324 388	83 301	83 430	-128	-0,2 %
03-Barne- og ungdomstjenester	120 316	40 453	40 121	332	0,8 %
04-Larvik læringscenter	18 770	3 365	3 710	-345	-10,2 %
05-Kultur, idrett og fritid	74 953	26 010	26 811	-801	-3,1 %
06-Stab Kultur og oppvekst	9 124	4 233	4 307	-74	-1,8 %
Sum	1 063 191	293 040	296 714	-3 674	-1,3 %

Tjenesteområdet rapporterer totalt sett på et periodisert merforbruk på 3,6 mill kr per 1. kvartal 2019.

Virksomhet Skole har et periodisert merforbruk på 2,6 mill kr per 1. kvartal. På bakgrunn av forutsatte økninger i tilskudd til "Økt lærerinnsett 1.-10. trinn", som ikke tildeles fra Utdanningsdirektoratet, melder virksomheten om utfordringer knyttet til 3,675 mill kr som nå dekkes innenfor grunnskolenes ramme. Virksomheten melder likevel om balanse i løpet av 2019.

Virksomhet Barnehage er i balanse per 1. kvartal. Det forventes noe merforbruk knyttet til tilskudd til private barnehager i forhold til budsjetttramma, men dette tilstrebes å dekkes innenfor tjenesteområdets ramme.

1. kvartalsrapport 2019

Virksomhet Barne- og ungdomstjenester er i balanse per 1. kvartal. Barnevernstjenesten forventer imidlertid vesentlig lavere inntekter knyttet til enslige mindreårige flyktninger enn tidligere år. Virksomheten har derfor iverksatt omorganisering og nedbemanning, for å imøtekomme denne endringen i inntekter og behov, for å sikre et resultat i balanse ved årets slutt.

Virksomhet Larvik læringscenter er i balanse per 1. kvartal. Virksomheten har iverksatt prosesser for nedbemanning, på bakgrunn av redusert statlig tilskudd. Det er knyttet noe usikkerhet til tilskudd for norskopplæring, og virksomheten kommer tilbake til konkrete tiltak for å dekke inn dette.

Virksomhet Kultur, idrett og fritid har et periodisert merforbruk på 0,8 mill kr per 1.kvartal som i hovedsak tilskrives periodisering av kostnader og tilskudd. Det reelle resultatet for virksomheten er derfor balanse per 1. kvartal. Det er ventet et merforbruk på 1,1 mill kr ved årets utløp som følge av at tilskudd til tros- og livssynsamfunn overstiger virksomhetens tildelte ramme knyttet til dette tiltaket.

Virksomhet Stab KO er i balanse per 1. kvartal.

1. kvartalsrapport 2019

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Mål 1: Kultur og Oppvekst vektlegger en tidlig, tverrfaglig og tilpasset innsats	<ul style="list-style-type: none">- Ytterligere innsats for bedre samhandling; tilpasning av Larvik kommunes modell av samhandlingsmodellen BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats) er iverksatt, med prosjektleder ansatt fra 1.1.2019, og kartleggingen er i gang.- Rutiner for bedre overgang mellom barnehage og skole er ferdigstilt.- Larvik kommunes rapport om familiesenter og familiesenterrådet er ferdigstilt. Dette er en evaluering for å videreutvikle tilbudet.- Larvik kommune er tildelt "Årets kulturkommune 2019" i Vestfold, som et resultat av målrettet arbeid med Kulturplan, med andre tjenesteområder og eksterne aktører.
Mål 2: Barn, unge og voksne har en meningsfull hverdag preget av god helse og mestringsopplevelser.	<ul style="list-style-type: none">- Verket er en av arenaene som fremmer mestring og tilhørighet, og her rapporteres det om høy etterspørsel og ventelister. Man vil i neste rapporteringsperiode se på muligheten for å løse dette ved å bruke frivillige som ledere av aktivitetsgrupper.- "Jeg er meg" (tidligere «Kroppen min – bra nok»), et helsefremmende og forebyggende prosjekt for barn og unge som implementeres i samarbeid mellom utvalgte barnehager og helsestasjoner.- «Helse og livsmestring» i de kommunale barnehagene; særlig svømmeopplæring for skolestartere og utdanning av Aktivitetspedagoger med fokus på vokseninvolvering, fysisk aktivitet og lek. Kultur, idrett og fritid som har hatt ansvaret for kompetansehevingen.- Aktiv Larvik er videreutviklet med flere aktiviteter.
Mål 3: Innbyggerne i Larvik deltar og opplever fellesskap og inkludering	<ul style="list-style-type: none">- Det har vært gjennomført åtte forestillinger i mars fra Fargespill Larvik i samarbeid med Marinemusikken i Horten og med elever fra Holtan ungdomsskole.- Det er nedsatt en gruppe som jobber tverrfaglig med handlingsplanen mot negativ sosial kontroll, kjønnslemlestelse og tvangsekteskap som ledes av migrasjonsrådgiver.- Larvik kommune får videreført tilskudd for å øke minoritetsspråklige barn i barnehagene.- Det utredes mulighet for en mer tilgjengelig helsestasjon for ungdom, på bakgrunn av dette søkes det om statlige midler.- Tilbudet om sommerjobb til ungdom økes betydelig, i samarbeid med NAV.- Samarbeid med Læringsmiljøsenderet (LMS), Læringsmiljøprosjektet, videreføres for å utvikle en skole der alle elever har et trygt og godt skolemiljø, gjennom jevnlig kompetanseheving og veiledning av LMS der de ansatte i skolen blir gode på å følge med- gripe inn-varsle og deretter sette inn gode og effektive tiltak, jmf Oppl.§9.- Aktiv Larvik har gjennomført vinterferiecamp med 85 deltagere.- KIF har igangsatt et inkluderingsprosjekt i samarbeid med Helse og omsorg, for eldre innbyggere i Larvik som ikke mottar kommunale helsetjenester.
Mål 4: Innbyggerne får kompetanse og kvalifikasjoner for økt deltagelse i arbeids- og samfunnsnivå	<ul style="list-style-type: none">- I samarbeid med Yggdrasil, som har vært et EU-finansiert prosjekt, er det utarbeidet en veileder for kompetansekartlegging der målgruppen er karriereveiledere og praksisansvarlige som møter personer med behov for å styrke sin tilknytning til arbeidslivet.- Endringer i lovverket gjør at flere voksne benytter seg av grunnskole.- Larvikskolen er i full gang med å implementere ny læreplan. Arbeidet samordnes sentralt, er skolebasert og gjennomføres av skolens ledergrupper. Det er overordnet del, godt forankret i Opplæringsloven §1, med tverrfaglige temaer og dybdelæring som skal gi elevene større sammenheng i skolehverdagen. Skolene startet for fullt dette arbeidet 2. januar 2019.

Status resultatmål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
Mål 1: Kultur og Oppvekst vektlegger en tidlig, tverrfaglig og tilpasset innsats	Barn, unge og voksne medvirkning ivaretas i tjenestene	Andel av foreldre i barnehagene som er fornøyde eller meget fornøyde med tilbudet (Foreldreundersøkelsen)		85,0 %		Data ikke tilgjengelig pt. Undersøkelsen gjennomføres en gang per år.
		Antall familieråd i KO		120	36	Resultat per 1 kvartal er i tråd med det overordnede målet for året.
		Foreldre føler seg trygge og kompetente i foreldrerollen	Antall deltakere på foreldreveiledningskurs		250	108
	Utvikle en Bedre Tverrfaglig Innsats-modell for alle tjenester som retter seg mot barn og unge i Larvik	Status implementering BTI modell		Utvikle BTI modell	Igang satt	Kartlegging er igangsatt.
Mål 2: Barn, unge og voksne har en meningsfull hverdag preget av god helse og mestringsopplevelser.	Barn, unge og voksne opplever livsmestring	Andel unge som er med i en fritidsorganisasjon (Ungdata hvert 4.år)				Data ikke tilgjengelig pt Ungdataundersøkelsen gjennomføres i 2020.
		Elevene sier at det er et trygt miljø på skolen og har noen å være sammen med (Elevundersøkelsen 7. trinn - skala 1-5)		4,1	4,3	Jf. Insight skoleåret 2018/2019
		Elever sier de trives godt på skolen (Elevundersøkelsen 7. trinn - skala 1-5)		4,1	4,4	Jf. Insight skoleåret 2018/2019
		Elever som opplever å trives på skolen er på nivå med landsgjennomsnittet (Folkehelseprofilen 10. kl)		83,0 %	84,0 %	Jf. Folkehelseprofilen 2019. Noe under landsgjennomsnittet (86)
	Flere barn, unge og voksne er fornøyd med egen helse	Andel unge som er fornøyd med egen helse er på nivå med landsgjennomsnittet (Ungdata)		68,0 %		Data ikke tilgjengelig pt Ungdataundersøkelsen gjennomføres i 2020.

1. kvartalsrapport 2019

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
		Andel unge som rapporterer på depressivt stemningsleie reduseres (Ungdata)		16,0 %		Data ikke tilgjengelig pt Ungdataundersøkelsen gjennomføres i 2020.
Mål 3: Innbyggerne i Larvik deltar og opplever fellesskap og inkludering	Mobbing blant barn og unge i Larvik reduseres til landsgjennomsnittet	Andel av ungdomsskoleelever som ofte blir plaget, ertet eller frosset ut av andre er på nivå med landsgjennomsnittet (Ungdata hvert 4.år)				Data ikke tilgjengelig pt Ungdataundersøkelsen gjennomføres i 2020.
		Andel av ungdomsskoleelever som ofte plager, truer eller fryser ut andre (Ungdata hvert 4.år)				Data ikke tilgjengelig pt Ungdataundersøkelsen gjennomføres i 2020.
		Elevene sier at det er sjelden mobbing forekommer (Elevundersøkelsen 7. trinn - skala 1-5)		4,9	4,7	Jf. Insight skoleåret 2018/2019
	Øke andelen minoritetsspråklige barn i Kultur og Oppvekst sine tjenester	Andel minoritetsspråklige barn i barnehage 1-5 år (Årsmelding)		16,4 %	16,0 %	Jf. Basil, Årsmelding 2018
Mål 4: Innbyggerne får kompetanse og kvalifikasjoner for økt deltagelse i arbeids- og samfunnsliv	Andel elever som fullfører og består videregående opplæring i Larvik er på nivå med landsgjennomsnittet	Andel elever på kombinasjonsklassen som fullfører videregående opplæring.		90,0 %		Resultater foreligger høsten 2019
		Andel elever under bekymringsgrense i kartleggingsprøvene i lesing på 1. trinn er under 20 %		19,9 %	19,0 %	Gjennomsnittsverdi av kartleggingsprøvens fem deler, jf Insight skoleåret 2018/2019.
		Andel som fullfører videregående med studiekompetanse eller fagprøve i løpet av 5 år er på nivå med landsgjennomsnittet (SSB)		74,5 %	73,6 %	Jf. SSB tabell 10972 for 2012-2017
		Grunnskolepoeng for Larvikskolen er på nivå med landsgjennomsnittet		41,7	41,8	Jf. Insight skoleåret 2017/2018
		Resultatet av nasjonale prøver i lesing 5. trinn er på nivå med landsgjennomsnittet		50,0	49,0	Jf. Insight skoleåret 2018/2019

Status investeringer

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose (kvartal)	Estimert ferdig bud.	Rev. Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik	
Agnes Grusbane	250	0	250	250	0	250	Lav risiko	250	
Grunnskole - opprettholde IKT standard	1 500	495	2 000	LØPENDE	500	0	500	Lav risiko	500
IKT oppgradering/opplæring (Lardal)	264	174	264		90	0	90	Lav risiko	90
Lardal skole - uteområde i samarbeid med foreldreutvalget	228	0	228		228	0	228	Lav risiko	228
Skole, SIKT 3	250	131	250		137	18	137	Lav risiko	119
Sum øvrige prosjekter	483	0	0		0	500	0		-500
Sum	2 974	800	2 992		1 205	518	1 205		687

Statustekst investeringer

Agnes Grusbane

Prosjektet er igangsatt og blir gjennomført ihht. plan.

Grunnskole - opprettholde IKT standard

Parallelt med prosjektet SIKT 3 jobbes det med generelle tiltak på skolene. Opprettholdelse av IKT standard brukes til fornyelse av bærbart kontorutstyr til lærerne. Fra 2018 har man gått til innkjøp av Chromebooks framfor PC.

IKT oppgradering/opplæring (Lardal)

Lardal skole har startet oppgradering av undervisningsutstyr. Det er investert i undervisningsutstyr. Dette arbeidet fullføres i 2019, sammen med innkjøp av flere tastaturer til elever.

Lardal skole - uteområde i samarbeid med foreldreutvalget

Lardal skole har sammen med FAU iverksatt oppgradering av uteområdet. FAU betaler en del av oppgraderingen. Det er også søkt om eksterne prosjektmidler for å kunne utvide prosjektet. For å sikre en kvalitativ gjennomføring av prosjektet er Eiendomsavdelingen med som prosjektledelse.

Skole, SIKT 3

Siste del av investeringsmidler knyttet til SIKT3 (iPad til alle elever) benyttes i 2019.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	1,71 %	4,16 %	5,87 %
Årlig sykefravær 2019	2,74 %	5,18 %	7,91 %
Sykefravær 1. kvartal 2018	2,65 %	4,67 %	7,32 %
Sykefravær 1. kvartal 2019	2,74 %	5,18 %	7,91 %

1. kvartalsrapport 2019

Kultur og oppvekst har et samlet sykefravær på 7,91 % hvor 2,74 % er korttidssykefravær og 5,18 % er knyttet til langtidsfravær. Det samlede sykefraværet per 1. kvartal har økt med 0,59 prosentpoeng sammenlignet samme periode i 2018.

Virksomhet Skole har lave fraværstall. Det er svært positivt. Det er forskjeller mellom avdelingene, men avdelinger med noe større fravær ligger innenfor 7-8 %.

Barnehage har et samlet sykefravær på 12,28 % hvor 3,55 % er korttidssykefravær og 8,72 % er knyttet til langtidsfravær.

Barne- og ungdomstjenestene har et samlet sykefravær på 9,84 % hvor 2,84 % er korttidssykefravær og 7,00 % er knyttet til langtidsfravær.

Sykefraværet for 1. kvartal 2019 for Larvik læringscenter er 5,41 % noe som er en økning på 2,9 prosentpoeng sammenlignet med 1. kvartal 2018. Økningen skyldes i hovedsak langtidsfravær på avdeling for Voksenopplæring. Langtidsfraværet har sin årsak i eksterne forhold som ikke er relatert til arbeidsmiljøet.

Kultur, idrett og fritid har et samlet sykefravær på 4,17 % hvor 1,51 % er korttidssykefravær og 2,66 % er knyttet til langtidsfravær. Det samlede sykefraværet vurderes som lavt.

Stab kultur og oppvekst har ikke noe rapportert sykefravær i 1. kvartal 2019.

Virksomhetene jobber systematisk med sykefraværet i samarbeid med de enkelte avdelingene, HR og NAV.

Skole

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
01-Skole	515 640	135 679	138 336	-2 658	-2,0 %
Sum	515 640	135 679	138 336	-2 658	-2,0 %

Virksomhet Skole viderefører tett oppfølging og veiledning av avdelingsledere, som kontinuerlig vurderer sin drift i balansen mellom å overholde budsjettammer og mulighetsrommet for forsvarlig opplæring, for å ivareta begge deler.

Det er høy kompleksitet i et så stort budsjett/virksomhet. Noe av kompleksiteten består i fordeling av budsjettet til alle skolene. Fordelingen gjøres på bakgrunn av en omfattende budsjettmal, for å gjøre fordelingen prinsipiell og gjennomiktig. Videre består kompleksiteten i å behandle endringer som til enhver tid skjer, som handler om skolehverdagen, men ikke var kjente faktorer ved budsjettering.

Virksomheten ser at enkelte skoler har større utfordringer enn andre med å overholde sine tildelte rammer også i 2019. Disse skolene får særlig oppfølging og veiledning.

Tilskudd til "Økt lærertetthet 1.-10.trinn" - økes ikke i 2019.

Virksomheten melder om utfordringer knyttet til Tilskudd til "Økt lærerinnsett 1.-10. trinn". Ved vedtatt Strategidokument 2019-2021 (KST-293/18, post 20) forutsatte Kommunestyret økt tilskudd 2 mill kr på bakgrunn av budsjettforhandlinger. Videre ble det i "Avklaringer og konsekvenser av vedtatt Statsbudsjett 2019" (KST-023/19) redusert ramme for Virksomhet Skole, på bakgrunn av økt tilskudd, 1,675 mill kr. Ingen av disse økningene er gjenspeilet i mottatt "Tilsagn om tilskudd" fra Utdanningsdirektoratet. Kunnskapsdepartementet bekrefter i epost-korrespondanse at hele tilskuddet er utbetalt per mars. Dermed melder Virksomhet Skole om utfordringer knytte til disse forutsatte økningene, på 3,675 mill kr, som ikke kommer til Larvikskolen. Virksomheten dekker dette innenfor grunnskolens rammer, og melder likevel om forventet balanse gjennom 2019.

Status økonomiplaniltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Strat.dok. 2019-2022: Kutt i ramme Kultur og oppvekst	-3 937	-3 937	0	I arbeid	Tiltak er implementert i virksomhetens ramme.
Strat.dok. 2019-2022: Betalingssatser SFO endring graderte satser og søskenmoderasjon	-2 665	-2 665	0	Ferdig	Jf. endring i KST-293/18 post 16 (delvis tilbakeført 2019)
Sum	-6 602	-6 602	0		

1. kvartalsrapport 2019

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Kommunestyrets vedtak					
KST 293/18 Post 21 Øremerket tilskudd lærernorm	-2 000	0	-2 000	I arbeid	KST forutsatte økning i tilskudd. Dette er ikke iht tilsagnsbrev fra Udir, og er bekreftet fra Kunnskapsdepartementet at ikke det kommer økning i 2019 til Larvik.
KST 293/18 Post 34 Innsparing ved ENØK-tiltak	0	0	0	Ferdig	Tiltak er implementert i virksomhetens ramme.
KST 293/18 Post 16 SFO tilbakeføring satser	1 938	1 938	0	Ferdig	Delvis tilbakeført i 2019, resterende er implementert i virksomhetens ramme.
KST 293/18 Post 20 Styrking ungdomstrinnet	5 000	5 000	0	Ferdig	Tiltak er implementert i virksomhetens ramme.
Sum	4 938	6 938	-2 000		
Sum tiltak	-1 664	336	-2 000		

Status investeringer

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Grunnskole - opprettholde IKT standard	1 500	495	2 000	LØPENDE	500	0	500	Lav risiko	500
IKT oppgradering/opplæring (Lardal)	264	174	264		90	0	90	Lav risiko	90
Lardal skole - uteområde i samarbeid med foreldreutvalget	228	0	228		228	0	228	Lav risiko	228
Skole, SIKT 3	250	131	250		137	18	137	Lav risiko	119
Sum øvrige prosjekter	0	0	0		0	500	0		-500
Sum	2 242	800	2 742		955	518	955		437

Statustekst investeringer

Grunnskole - opprettholde IKT standard

Parallelt med prosjektet SIKT 3 jobbes det med generelle tiltak på skolene. Opprettholdelse av IKT standard brukes til fornyelse av bærbart kontorutstyr til lærerne. Fra 2018 har man gått til innkjøp av Chromebooks framfor PC.

IKT oppgradering/opplæring (Lardal)

Lardal skole har startet oppgradering av undervisningsutstyr. Det er investert i undervisningsutstyr. Dette arbeidet fullføres i 2019, sammen med innkjøp av flere tastaturer til elever.

1. kvartalsrapport 2019

Lardal skole - uteområde i samarbeid med foreldreutvalget

Lardal skole har sammen med FAU iverksatt oppgradering av uteområdet. FAU betaler en del av oppgraderingen. Det er også søkt om eksterne prosjektmidler for å kunne utvide prosjektet. For å sikre en kvalitativ gjennomføring av prosjektet er Eiendomsavdelingen med som prosjektledelse.

Skole, SIKT 3

Siste del av investeringsmidler knyttet til SIKT3 (iPad til alle elever) benyttes i 2019.

Barnehage

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
02-Barnehage	324 388	83 301	83 430	-128	-0,2 %
Sum	324 388	83 301	83 430	-128	-0,2 %

Kommunale barnehager og fellestjenester for alle barnehager

Kommunale barnehager og fellestjenester har per 1. kvartal 2019 et periodisert merforbruk på kr 100 000 og rapporterer samlet sett å holde budsjettrammen for 2019.

Det er enkelte barnehager som rapporterer om kostnadsutfordringer knyttet til lønn- og sosiale utgifter, og virksomheten følger disse spesielt opp. Felles for disse barnehagene er at med utgangspunkt i barnetallene så vil behovet for pedagoger bli redusert etter sommeren. Det er derfor ventet at budsjettene kan justeres og tilpasses den reelle rammen.

Tilskudd til private barnehager

Tilskudd til private barnehager er vedtatt til å være 1,8 mill kr utover estimat tildelt i budsjettrammen i Strategidokument 2019-2022. Derfor meldes det om tilsvarende forventet merforbruk knyttet til tilskuddsutbetalingene.

Videre gjennom året er det fortsatt enkelte usikkerhetsfaktorer, som kompensasjon for redusert foreldrebetaling, mellomoppgjør mellom kommuner og eventuelle store aktivitetsendringer i private barnehager. Endringer i utbetalinger er utelukkende avhengig av vedtak på bakgrunn av et detaljert regelverk. Virksomheten kan ikke styre utgiftene til private barnehager gjennom budsjettåret. Overskridelsene tilstrebes likevel å dekkes innenfor tjenesteområdets budsjettramme.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Strat.dok. 2019-2022: Justering graderte satser barnehage - følge nasjonalt krav 6%	-1 520	-1 520	0	I	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i arbeid virksomheten sine budsjetter.
Strat.dok. 2019-2022: Kutt i ramme Kultur og oppvekst	-957	-957	0	I	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i arbeid virksomheten sine budsjetter.
Strat.dok. 2019-2021 Tilskudd til private barnehager - estimat, korrigeres 1. rapportering 2019	28 375	28 375	0	I	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i arbeid virksomheten sine budsjetter.
Sum	25 898	25 898	0		

1. kvartalsrapport 2019

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Kommunestyrets vedtak					
KST 293/18 Post 22 Redusert overføring private barnehager	-5 100	-5 100	0	I arbeid	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18 Post 17 Barnehage tilbakeføring satser	1 085	1 085	0	I arbeid	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Sum	-4 015	-4 015	0		
Sum tiltak	21 883	21 883	0		

Barne- og ungdomstjenester

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
03-Barne- og ungdomstjenester	120 316	40 453	40 121	332	0,8 %
Sum	120 316	40 453	40 121	332	0,8 %

Virksomheten Barne- og ungdomstjenester har per 1. kvartal 2019 et periodisert mindreforbruk på kr 300 000 og rapporterer samlet sett å holde budsjettrammen for 2019.

Barnevernstjenesten forventer vesentlig lavere inntekter knyttet til enslige mindreårige flyktninger enn tidligere år. Virksomheten har derfor iverksatt omorganisering og nedbemanning for å imøtekomme denne endringen i inntekter og behov. Ser man på alle tjenester knyttet til Enslige mindreårige flyktninger opp mot inntektene for 2019 så ligger det an til 3,5 mill kr i underskudd som dekkes inn av den overnevnte omorganisering.

De øvrige avdelingen i virksomheten rapporterer om en drift i balanse per 1. kvartal.

Status økonomiplaniltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Strat.dok. 2019-2022: Kutt i ramme Kultur og oppvekst	-921	-921	0	I arbeid	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Strat.dok. 2019-2022: Barne- og ungdomstjenester - KST 105/18 LOS funksjon som permanent tiltak	1 750	1 750	0	I arbeid	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Sum	829	829	0		
Kommunestyrets vedtak					
KST 293/18 Post 18 Homestart økt tilskudd	150	150	0	I arbeid	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Sum	150	150	0		
Sum tiltak	979	979	0		

Larvik læringscenter

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
04-Larvik læringscenter	18 770	3 365	3 710	-345	-10,2 %
Sum	18 770	3 365	3 710	-345	-10,2 %

Larvik Læringscenter har et samlet merforbruk på ca kr 350 000 i 1.kvartal. Bak tallene er det et merforbruk på lønn som fanges opp av sykepengerefusjon og interne overføringer. Det er ellers satt i gang prosesser for noe nedbemanning som er lagt inn i budsjettet.

Virksomheten har ellers en sårbar økonomi med stor ekstern finansiering knyttet til statlige tilskudd og refusjoner. Det er som i alle år knyttet usikkerhet til statlig tilskudd for norskopplæring. Dette er budsjettet med et nivå ca 3 mill kr under regnskap 2018. Hva som kan forventes i tilskudd i løpet av 2019 er mer avklart etter 2. eller 3. kvartal. Dette er også knyttet til framdrift i bosetting av nye flyktninger i Larvik kommune.

I tillegg har virksomheten fått utfordringer pga manglende overføringer fra Integreringstilskuddet på 0,6 mill kr Virksomheten må komme tilbake til konkrete tiltak for å dekke inn dette.

Status økonomiplantiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Strat.dok. 2019-2022: Kutt i ramme Kultur og oppvekst	-345	-345	0	I	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Sum	-345	-345	0		
Sum tiltak	-345	-345	0		

LLS har et kutt i rammene på kr 345 000. Det arbeides med reduksjon i stillinger utover det som allerede er budsjettet i 2019. Dette er krevende da virksomheten i tillegg har fått reduksjoner i overføringer fra NAV i integreringstilskuddet.

Kultur, idrett og fritid

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
05-Kultur, idrett og fritid	74 953	26 010	26 811	-801	-3,1 %
Sum	74 953	26 010	26 811	-801	-3,1 %

Virksomheten Kultur Idrett og Fritid rapporterer på et merforbruk på 0,8 mill kr per 1. kvartal 2019. Det er ventet et merforbruk på 1,1 mill kr ved årets utløp som følge av at tilskudd til tros- og livssynssamfunn overstiger virksomhetens tildelte ramme knyttet til dette tiltaket.

De enkelte avdelingene har en drift i balanse med noe avvik som i hovedsak tilskrives periodisering av kostnader. Avdeling idrett og fritid har hatt noe høyere kostnader enn budsjettet ved enkelte idrettshaller, som er knyttet til strøm og vedlikehold. Virksomheten har imidlertid kostnadsutfordringer som i løpet av året vil løses ved strukturelle endringer og innsparinger i drift.

Status økonomiplaniltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Strat.dok. 2019-2022: Kutt i ramme Kultur og oppvekst	-407	0	-407	I arbeid	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Strat.dok. 2019-2022: Kultur, idrett og fritid - Dekning av driftsmidler til idrettshallene	670	0	670	I arbeid	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Sum	263	0	263		
Kommunestyrets vedtak					
KST 292/18 Ekstra medfinansiering idrettsanlegg	0	0	0	I arbeid	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18, Løypemaskin Vindfjellsamarbeidet, pkt 16	0	0	0	I arbeid	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18 Post 34 Innsparing ved ENØK-tiltak	0	0	0	I arbeid	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18, Kultur skolen Lardal, pkt 16	0	0	0	I arbeid	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18, Lardal Frivilligsentral, pkt 16	0	0	0	I arbeid	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18 Aktivitetstiltak tilskudd, pkt 16	0	0	0	I arbeid	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18, Poesihovedstade Larvik, pkt 16	0	0	0	I arbeid	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18 Post 25 Kaupang-prosjektet tilskudd	0	0	0	Ikke startet	Tilskudd ikke utbetalt
KST 293/18 Post 26 Larvik Barokk tilskudd	0	0	0	I arbeid	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.

1. kvartalsrapport 2019

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
KST 293/18 Post 27 Indeksregulering av ramme lag og foreninger	0	0	0	I arbeid	Iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 293/18 Post 28 Kystkultursenter drift	0	0	0	Ikke startet	Tilskudd ikke utbetalt.
KST 293/18 Post 29 Stavern båtforening, 10 plasser	0	0	0	Ikke startet	Tilskudd ikke utbetalt
KST 292/18 Colin Archer tilskudd	0	0	0	Ferdig	Tilskudd utbetalt
KST 292/18 Larvik Barokk tilskudd	0	0	0	Ferdig	Tilskudd utbetalt
KST 292/18 Stavern kunst- og kulturkoordinator tilskudd	0	0	0	Ikke startet	Tilskudd ikke utbetalt
KST 292/18 Stiftelsen Barakke 4 tilskudd	0	0	0	Ikke startet	Tilskudd ikke utbetalt
KST 293/18, Kjærra Fossepark, pkt 16	0	0	0	Ikke startet	Tilskudd ikke utbetalt
Sum	0	0	0		
Sum tiltak	263	0	263		

Status investeringer

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Agnes Grusbane	250	0	250		250	0	250	Lav risiko	250
Sum øvrige prosjekter	483	0	0		0	0	0		0
Sum	733	0	250		250	0	250		250

Statustekst investeringer

Agnes Grusbane

Prosjektet er igangsatt og blir gjennomført ihht. plan.

Stab Kultur og oppvekst**Status økonomi***Beløp i 1000*

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
06-Stab Kultur og oppvekst	9 124	4 233	4 307	-74	-1,8 %
Sum	9 124	4 233	4 307	-74	-1,8 %

Stab Kultur og oppvekst har per 1. kvartal 2019 et periodisert merforbruk på kr 74 000. Stab Kultur og oppvekst rapporterer å holde rammen for 2019.

Status økonomiplan tiltak*Beløp i 1000*

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Strat.dok. 2019-2022: Kutt i ramme Kultur og oppvekst	-43	-43	0	I arbeid	I iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
KST 090/18 Prosjekt 07779 HOLF	1 050	1 050	0	Ferdig	I iverksatt. Midlene er fordelt ut til virksomhetene.
Sum	1 007	1 007	0		
Kommunestyrets vedtak					
KST 293/18 Post 19 Bølgen, rimelig kino	200	200	0	I arbeid	I iverksatt. Tiltaket er innarbeidet i virksomheten sine budsjetter.
Sum	200	200	0		
Sum tiltak	1 207	1 207	0		

Areal og teknikk

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet består av:

- Brann og redning
- Landbruk
- Arealplan
- Kommunalteknikk Forvaltning
- Kommunalteknikk Øya
- Byggesak
- Geodata
- Stab- og Miljøforvaltning

Utvikling og utfordringer

Nye regionale perspektiver gir nye muligheter og utfordringer: Aktiviteten i tjenesteområdet er preget av at det skal tas svært viktige beslutningene rundt trasevalg og stasjonslokalisering av InterCity i 2019. Disse beslutningene er premissgivende for framtidig utvikling både av Larvik by som kommunesenter men også mulighetene dette gir for økt tilflytning og flere arbeidsplasser. Tjenesteområdet er sterkt involvert i og har et stor ansvar inn i de store strategiske planprosessene med rullering av kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi, kommuneplanens arealdel og kommunedelplanene for Stavern og Larvik by. Mye av den langsiktige utviklingen i Larvik kommune vil være forankret i de

1. kvartalsrapport 2019

store strategiske planene som er i støpeskjeen. En viktig forutsetning for videre utvikling er at InterCity-strekningen i Larvik kommune blir gitt prioritet og at byvekstavtaleordningen blir utvidet i rulleringen av Nasjonal Transportplan 2022-2033.

Klimautfordringer og ny teknologi gir samfunnsendringer: Tørre somre og snørike vintre utfordrer både budsjett, utstyr og rutiner innenfor tjenesteområdet. Det krever økt grad av samordning på tvers av virksomheter, og økt fokus på forebygging. Innbyggernes forventninger er høye og er krevende å tilfredsstille, derfor er det utfordrende å få til å opprettholde kvalitet og kapasitet i tjenestetilbudet samtidig som det skal spares inn og digitaliseres. Tjenesteområdet har høy digital kompetanse slik at Larvik er langt framme og godt rustet for å få til omleggingen. Den største utfordringen er tilgjengelig tid til forberedelser og opplæring, og å få til endring av vaner både i samfunnet og i organisasjonen.

Demografi og sosiale utfordringer skaper andre behov: Larvik kommune har et bosettingsmønster som er relativt spredt, og har en framskriving av prognoser som gir lavere vekst og økt andel eldre enn kommuner vi normalt sammenligner oss med. Samlet bidrar dette til økte kommunale driftskostnader. I pågående arbeid med rullering av kommuneplanens arealdel legges det til grunn at økt fortetting i byene og stedene vil gi bedre utnyttelse av allerede utbygd infrastruktur og offentlig tjenestetilbud. Det vil gjøre det både rimeligere og enklere å tilrettelegge gode omgivelser for innbyggerne og bidra til en mer bærekraftig utvikling. Boligmarkedsanalysen som ble utarbeidet i januar 2019, peker på at Larvik trenger flere attraktive leiligheter i byområdene Stavern og Larvik by. Det vil frigjøre brukte eneboliger til barnefamiliene.

Forventninger og nye kommunikasjonsformer utfordrer oss: Tjenesteområdet er langt framme innenfor digitalisering, og det jobbes kontinuerlig for å forbedre og forenkle tjenestetilbudet, spesielt innenfor plan-, bygge- og delesaker der blant annet det historiske arkivet er ferdig digitalisert og snart vil kunne tas i bruk. Medarbeidere og ledere har i årets første måneder hatt høy mediedekning og bred dialog med innbyggere i viktige saker bl.a. InterCity, sentrumsutvikling og utbedringen av rør og gater i Bøkelia.

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
51-Brann og redning	31 334	10 199	10 863	-664	-6,5 %
52-Landbruk	5 330	1 549	1 249	301	19,4 %
53-Arealplan	8 009	1 937	2 038	-101	-5,2 %
54-KMT-Forvaltning	-68 758	-20 713	-21 512	800	-3,9 %
55-KMT Øya	35 904	14 033	17 273	-3 241	-23,1 %
56-Byggesak	802	727	-2 621	3 348	460,4 %
57-Geodata	4 600	1 465	-174	1 639	111,9 %
58-Stab areal og teknikk	7 880	1 951	1 240	710	36,4 %
Sum	25 101	11 149	8 355	2 793	25,1 %

Den økonomiske situasjonen på Areal og teknikk som helhet er god etter årets første 3 måneder.

Virksomhetene Geodata og Byggesak har tildels store merinntekter i forhold til det periodiserte budsjettet. På Arealplan er også inntektene gode så langt i 2019.

1. kvartalsrapport 2019

To virksomheter kommer sannsynligvis til å få et negativt resultat i 2019. Det er Kommunalteknikk Øya der utgiftene til snøbrøyting har vært langt større enn årsbudsjettet. På Brann og redning vil økte utgifter til felles 110 sentral gi et merforbruk på årsbasis i størrelsesorden 0,6 mill kr.

Når det gjelder inndekning av årets snøbrøyting er det avtalt at Kommunalteknikk Øya og Kommunalteknikk forvaltning dekker inn 1 mill kr hver ved å redusere andre poster i sine budsjettammer. Det resterende behovet for inndekning er da 0,6 mill kr samt at det ikke er budsjettmidler til brøyting i november og desember. Administrasjonen kommer tilbake med forslag til finansiering i halvårsrapporten.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Mål 1: Larvik utvikler seg i tråd med bærekraftige prinsipper og styrker sin regionale posisjon	I 2017-2018 vokste befolkningen i Norge med 0,6 % og Larvik kommune med 0,7 %. Dette er likevel lavere enn våre nabokommuner og viser at Larvik må bli mer målrettet i sin innsats. Aktiviteten rundt utbygging er høy, og det er vel 50 planer i prosess. I første kvartal har det blitt sluttbehandlet reguleringsplaner for ca 30 boenheter og gitt brukstillatelse/ferdigattest til 82 boenheter innenfor det som er markert som tettstedsavgrensning hos SSB. Det betyr at man er på god vei for å innfri årsmålet på 210 boenheter i kommunens tettsteder. Utviklingen er i tråd med tendensene som er belyst i Boligmarkedsanalyse for Larvik kommune av 15.1.2019 utarbeidet av Prognosecenteret. Rapporten er et av flere kunnskapsgrunnlag for rullering av kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner for Larvik by og Stavern som er i prosess. Ellers har første kvartal har vært preget av førstegangsbehandling av kommunedelplan for InterCity - dobbeltspor mellom Stokke og Larvik og etterfølgende høringsperiode.
Mål 2: Larvik kommune er i forkant innen forenkling av tjenester og yter god service til innbyggerne.	Det er innført mottakskontroll i 12 ukers byggesaker. Det vil bidra til å sikre tidligere tilbakemelding til søkere og tiltakshavere. Det vil også bli startet opp en ordning med internt samråd i plansaker, for å samordne kommunen tidligere og bedre i planprosessene. Elektronisk tilgang til historisk arkiv for bygge- og delesaker er ferdigstilt, og skal bare kvalitetssikres før det kan tas i bruk. For å få fram saker med informasjon og konstruktiv vinkling rundt kommunens rolle, har det vært jobbet aktivt med nyhetsdrypp. Ellers er dialogen med brukerne gjennom brukerundersøkelsen som sendes ut sammen med vedtak et tilbud som i liten grad velges.
Mål 3: Larvik er et helsefremmende, trygt og inkluderende samfunn å bo og virke i	Forvaltningen av drikkevannsforsyninga, rehabilitering av flere VA-ledninger bl.a. Bøkelia. Plan for innhenting av glass- og metallemballasje hjemme hos abonnentene i 2019 er i rute. Dialogen med Sandefjord kommune om mulig framtidig sammenslåing av brannvesen i de to kommunene fortsetter, mens arbeidet med å sertifisere Larvik kommune som trafiksikker kommune ennå ikke er påbegynt. Kyststi Tjølling, strekningen Ettermiddagsåsen – Klåstad, er en prioritert tursti i 2019. Parkområdet i Furumoa skal rehabiliteres med ny kunstgressbane, lekeapparater og grillplass. I tillegg vil det bli etablert to plasser med gapahuker knyttet opp mot "Padleled i Vestfold". Disse finansieres i sin helhet av statlige midler.
Mål 4: Larvik sentrum er kommunens levende og attraktive urbane tyngdepunkt	Mulighetsstudiene for Larvik sentrum ble lagt fram på et åpent folkemøte 28. januar 2019 med stort oppmøte. Studiene viser framtidig utvikling av Larvik by basert på de to mest relevante stasjonsalternativene for InterCity og anskueliggjør et betydelig potensial for utbygging i sentrum til både boliger, arbeidsplasser og tjenestetilbud. Samtidig fortsetter den pågående sentrumsnære utviklingen på Sanden, i Hammerdalen og en forventet oppstart i Grandkvartalet i 2019. Etter at kommunedelplanen for InterCity - Dobbeltspor Stokke-Larvik ble førstegangsbehandlet 9. januar 2019, har det vært betydelig aktivitet i media og møter rundt sentrumsutvikling. Ett av disse møtene var

1. kvartalsrapport 2019

Målsetting

Status måloppnåelse

	med sentrumsaktører. For sommersesongen er det planlagt flere arrangement i sentrum, og det jobbes aktivt med å få til en bedre koordinering rundt arrangement.
Mål 5: Larviks unike historie og kvaliteter er foredlet gjennom samskaping	Gjennom rulleringen av kommuneplanens arealdel jobbes det med å klargjøre rammevilkårene for utvikling i de utpekte lokale sentrum i Helgeroa/Nevlunghavn, Svarstad, Tjøllingvollen og Kvelde i tillegg til Stavern og Larvik by. For gjennomføring av tiltak vil fokuset ligge på utvikling i Svarstad sentrum i 2019, og Kyststi Tjølling. Det er også søkt og bevilget totalt kr 400 000 fra Riksantikvaren til arbeidet med å klarlegge utviklingen rundt Herregården/Tollerodden og å avdekke noen tiltak som kan gjennomføres i forbindelse med 350-årsjubileet i 2021.
Mål 6: Larvik har et framtidrettet transportsystem som er tilrettelagt for høy andel av gange-, sykkel og kollektivreiser.	Vestfold fylkeskommune, Statens Vegvesen og Larvik kommune har startet opp samarbeidet om Forprosjekt - Fase 1 av Bypakke Larvik. Det er sendt inn innspill fra Larvik kommune til rulleringen av NTP 2022-2033 som blant peker på behovet for at byveksttaleordningen utvides slik at Larvik som en del av Vestfoldbyen kan bidra til å oppfylle statens nullvekstmål i personbiltrafikken. Utviklingen i Larvik rundt bærekraftig transport er positiv. Antall kollektivreisende har økt med 6,2 % i løpet av første kvartal ifølge tall for Larvik fra VFK, og på tellepunktet for syklende ved Fritzøe Villa er antallet økt til det dobbelte fra 2018 til 2019. Det vil bli satt i gang flere tiltak for gående og syklende i løpet av året, blant annet en lengre strekning ved Månejordet.

Status resultatmål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
Mål 1: Larvik utvikler seg i tråd med bærekraftige prinsipper og styrker sin regionale posisjon	a) Flere nye boliger i Larvik sentrum og lokale sentrum per år.	a) Årlig antall nye boliger i tettsteder i kommunen		210,0	82,0	Det er i første kvartal
	b) Forbedret sentralitetsindeks etter ny beregning (SSB) fra 2017 fra nivå 3 til nivå 2.					- sluttbehandlet reguleringsplaner som omfatter totalt 30 nye boenheter i første kvartal. Planer for betydelig flere boenheter er i prosess.
	c) 0 daa omdisponert dyrket og dyrkbar jord til utbyggingsområder i nye planer per år.					- gitt ferdigattest for totalt 82 nye boenheter innenfor SSB's tettstedssonemarkering
	d) Store planavklaringer: Kommunedelplan for InterCity (2019), Kommuneplanens arealdel, Kommunedelplan for Larvik by og Kommunedelplan for Stavern by (2020).					
		b) Forbedret sentralitetsindeks		845		Larvik har sentralitetsindeks 850 og ligger fortsatt i sentralitetsklasse 3 i motsetning til nabobyene i Vestfold som ligger i sentralitetsklasse 2 med litt høyere sentralitetsindeks (Horten med 889, Tønsberg med 891 og Sandefjord med 870).
		c) Omdisponert dekar dyrka og dyrkbar jord etter Jordloven og PBL		0,0	0,0	Foreligger ikke tall per nå.
		d) Antall store planavklaringer i perioden		1	0	Kommunedelplan for InterCity - dobbeltspor Stokke-Larvik ble førstegangsbehandlet og lagt ut på høring 9.1.2019.
Mål 2: Larvik kommune er i forkant innen forenkling av tjenester og yter god service til innbyggerne.	a) Forbedret posisjon i Kommunebarometerets tema: Saksbehandling.	a) Posisjon Kommunebarometerets tema: Saksbehandling		150	0	Tall for 2018 foreligger ikke.
	b) Elektronisk tilgang til historisk arkiv for bygge- og delesaker.					
	c) Nyhetsdrypp om plan-, bygge- og delesaker.					
	d) Økt svarprosent på brukerundersøkelser som sendes ut sammen med vedtak.					

1. kvartalsrapport 2019

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
		b) Elektronisk tilgang til historisk arkiv		100,0 %	98,0 %	Historisk arkiv er ferdigstilt. Kun KS og opplæring gjenstår for å ta det i bruk.
		c) Antall nyhetsdrypp		10	3	I ØP og kommunens nettsider.
		d) Økt svarprosent på spørreskjema sendt ut vedtak		15,0 %		Det har kun kommet 3 tilbakemeldinger på spørreskjemaet i løpet av januar, februar og mars 2019.
Mål 3: Larvik er et helsefremmende, trygt og inkluderende samfunn å bo og virke i	a) Topp 10 plassering på tema: vann, avløp og renovasjon. b) Ingen økning i fosfor i Farrisvannet. c) Antall bygningsbranner pr 1 000 innbyggere reduseres med 10-12,5 % i perioden. d) Larvik er en trafikksikker kommune i 2021. e) 1-2 turvegtraséer og/eller møteplasser rustes opp og tilrettelegges.	a) Posisjon på Kommunebareometerets tema: Vann, avløp og renovasjon		8		Tall for 2018 foreligger ikke
		b) Maks. nivå av fosfor i drikkevannet		8 mikrogram pr.l.		Nivå av fosfor måles årlig. I 2018 var tallet 3,6 mikrogram pr.l.
		c) Antall bygningsbranner pr. 1000 innbyggere		24		Antall utrykninger til bygningsbranner pr 1 000 innbyggere var i 2018 19,5.
		d) Antall drepte eller hardt skadde i trafikken		8	0	Det har vært registrert 1 trafikkulykke i første kvartal som er karakterisert som "letter skadd" - ingen drepte eller hardt skadde.
		e) Antall turvegtraséer og/eller møteplasser opparbeidet		2	0	Ingen turvegtraseer er ferdig opparbeidet i løpet av første kvartal i 2019.
Mål 4: Larvik sentrum er kommunens	a) Andelen bosatte innenfor 10 minutters byen i forhold til hele kommunen øker til minst 25 % i perioden.	a) 10-minuttersbyen - Forholdet mellom antall arbeidsplasser i		29,0 %		Rapporteres årlig.

1. kvartalsrapport 2019

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse	
levende og attraktive urbane tyngdepunkt	b) Andelen arbeidsplasser innenfor 10minutters byen i forhold til hele kommunen opprettholdes på nivå med 2017. c) Det arrangeres minst 2 større arrangement i sentrum årlig. d) Minst 2 dialogmøter avholdes med sentrale aktører i Larvik sentrum. e) Store planavklaringer: Kommunedelplan for InterCity (2019), kommunedelplan for Larvik by med sentrumsstrategi (2020).	sentrum og resten av kommunen					
		b) 10-minuttersbyen - Forholdet mellom antall bosatte i sentrum og i resten av kommunen		23,0 %		Rapporteres årlig.	
		c) Antall årlige arrangement i sentrum			Minst 2 arrangement		Arrangementene i sentrum er under planlegging.
		d) Antall årlige dialogmøter med sentrale aktører i Larvik sentrum			2 møter	1	Det har vært avholdt ett møte med sentrale aktører i Larvik sentrum i første kvartal.
		e) Antall store planavklaringer i perioden				1	Se statusbeskrivelse på 1d).
Mål 5: Larviks unike historie og kvaliteter er foredlet gjennom samskaping	a) Gjennomføre ett til to årlige dialogmøter i lokalt sentrum i kommunen. b) Bidra inn i minst 2 årlige arrangement med nasjonal anerkjennelse som gjennomføres i kommunen. c) Antall planavklaringer: Områderegulering for Kaupang (2019). Oppstart reguleringsplan for Nevlunghavn (2022). Forøvrig se på bestemmelser i KPA/KDP Stavern/ KDP Larvik by. d) Gjennomføre minst 2 tiltak årlig for å forbedre kvalitet i offentlig uterom i lokalt sentrum eller en mye brukt turvegtrasé.	a) Antall lokale sentrum man gjennomfører et årlig dialogmøte i		2	1	Det er gjennomført ett møte med sentrale eiendomsaktører i første kvartal.	

1. kvartalsrapport 2019

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
		b) Antall årlige arrangement med nasjonal anerkjennelse		2 arrangement		Arrangementene i Larvik kommune er under planlegging bl.a. Stavernsfestivalen og mulig VM-runde i båttypen UIM XCAT.
		c) Antall planavklaringer i perioden		Ferdigstille 1	0	Områderegulering for Kaupang krever avklaring hos Riksantikvaren.
		d) Tiltak årlig i offentlig uterom eller mye brukt forbindelse i lokalt sentrum		2		Det er satt av midler for tiltak i Svarstad sentrum.
Mål 6: Larvik har et framtidsrettet transportsystem som er tilrettelagt for høy andel av gange-, sykkel og kollektivreiser.	<p>a) Antall kollektivreisende med buss øker med ca. 40.000 i året. (Vestfold kollektivselskap VKT).</p> <p>b) Andel sykkeltransport av all persontransport øker med ca 1% årlig telt på tellepunktene ved Stavernsveien og Furumoa.</p> <p>c) Store planavklaringer i perioden: Kommunedelplan for InterCity (2019), Plan for stort enkeltprosjekt i Bypakke Larvik (2021).</p> <p>d) Gjennomføre prioriterte tiltak for økt gang- og sykkelbruk (2019, 2020).</p>	a) Antall kollektivreisende årlig (Vestfold kollektivselskap, VKT)		1301000	367842	Passasjertall i Larvik i 2018 var 1 251 759 mot i 2017 da tallet var 1 226 234. En økning på 2,1 %. Passasjertall i Larvik i 2019 første kvartal var 367 842 mot 345 860 i første kvartal i 2018. En økning på 6,4 %.
		b) Andel sykkeltransport av all persontransport		4,0 %		Sykkelandelen på de to tellepunktene første kvartal er ved Undersbo: 5 252 og ved Fritzøe Villa: 4 620. For sistnevnte tellepunkt er antall syklende fordoblet fra tilsvarende periode i 2018.
		c) Antall store planavklaringer i perioden		1		Se statusbeskrivelse på 1d).
		d) Realisering av prioriterte tiltak i gang- og sykkelsatsing i 2019 og 2020		Prioriterte tiltak		Flere tiltak er under planlegging bl.a. strekning forbi Månejordet.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	1,80 %	2,59 %	4,39 %
Årlig sykefravær 2019	2,56 %	3,15 %	5,71 %
Sykefravær 1. kvartal 2018	2,66 %	2,61 %	5,27 %
Sykefravær 1. kvartal 2019	2,56 %	3,15 %	5,71 %

Sykefraværet samlet i Areal og teknikk i første kvartal 2019 er på 5,71 %. Det er omtrent likt fordelt mellom korttid- og langtidssykefravær.

Det er ulikheter mellom virksomhetene noe som innebærer at sykefraværet varierer mellom 3,38 % og til 17,22 %. Det må bemerkes at prosentvis høyt sykefravær i enkelte virksomheter må ses i sammenheng med antall ansatte i den virksomheten. Sykefraværet er ikke arbeidsrelatert.

Sykefraværet er ikke arbeidsrelatert. Sykemeldte følges opp av helsevesenet. Arbeidsgiver har oppfølging av den sykemeldte i henhold til gjeldende rutiner.

Brann og redning**Status økonomi***Beløp i 1000*

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
51-Brann og redning	31 334	10 199	10 863	-664	-6,5 %
Sum	31 334	10 199	10 863	-664	-6,5 %

Resultatet per 1. kvartal viser et merforbruk for virksomheten på kr 660 000. Dette er spesielt knyttet til 9300 Brannvesenet innkjøp og 9304 Felles alarmsentral. Når det gjelder 9300 Brannvesenet, skyldes dette en rekke enkeltposter med årlige engangsbeløp. Når det gjelder 9304 Alarmsentral er dette tidligere omtalte forhold med uventet økt eiertilskudd beregnet til kr 610 000 på årsbasis.

Lønnsbudsjettet er som forventet og har ingen spesielle utfordringer pt. Det er imidlertid forhandlet frem en særavtale i forbindelse med redningsdykking som koster ca kr 200 000 mer pr. år en forventet. Denne utgiften søkes innarbeidet, men vil inneværende år være ekstra utfordrende på grunn av etterbetaling for deler av 2018.

Årsprognosen er et merforbruk ca kr 610 000 knyttet til alarmsentralen. Øvrig merforbruk på lønn/særavtale dykkerberedskap vil bli forsøkt dekt innenfor rammen.

Landbruk

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
52-Landbruk	5 330	1 549	1 249	301	19,4 %
Sum	5 330	1 549	1 249	301	19,4 %

Per 1. kvartal ligger virksomhet Landbruk med et mindreforbruk på kr 300 000. Dette er i hovedsak knyttet til Landbrukskontoret. Kontoret får en endring i bemanning i 2. halvår, men dette ligger fordelt 1/12 for hele året. For året forventes det balanse.

For Viltforvaltningen forventes et merforbruk for 2019 på kr 200 000. Ettersøk av fallvilt er en lovpålagt oppgave og kostnadene til ettersøk har vært stigende gjennom flere år. Merforbruket i 2018 ble dekt på tjenesteområdet, og det forventes samme merforbruk for 2019. Viltnemnda er vedtatt avviklet og det arbeides med å få på plass ny administrativ organisering og oppgavefordeling som følge av dette.

Viltfondet skal alltid gå i null regnskapsmessig da inntekter og utgifter i fondet skal salderes med innestående ved årets slutt.

Arealplan

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
53-Arealplan	8 009	1 937	2 038	-101	-5,2 %
Sum	8 009	1 937	2 038	-101	-5,2 %

Per 1. kvartal ligger Arealplan foran periodisert budsjett for gebyr for behandling av detaljerte reguleringsplaner. Det er stor planleggingsaktivitet og flere sentrale reguleringsplaner under arbeid. Det arbeides målrettet for å nå inntjeningskravet for 2019 på 2,4 mill kr.

Fremdriften for rullering av kommuneplanens arealdel og kommunedelplanene er stram og med et betydelig analyse- og utredningsarbeid. Det skal derfor engasjeres konsulent for å bistå i arbeidet. Det skal også engasjeres konsulent for å øke fremdriften på arbeidet med områdeplan for Faret med et mål om å sluttbehandling tidlig høst 2019. Utgiftene dekkes av overførte reformmidler fra 2018.

Det forventes ikke avvik i budsjettene på Arealplan i 2019.

Status investeringer

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose (kvartal)	Estimert ferdig bud. (kvartal)	Rev. bud. hiå	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Digitalt eiendomsarkiv	2 104	2 464	2 104		0	0	0	Lav risiko	0
Sum	2 104	2 464	2 104		0	0	0		0

Statustekst investeringer

Digitalt eiendomsarkiv

Eiendomsarkivet og gårdsarkivet er skannet. Restarbeider med indeksering og kvalitetskontroll slutføres i løpet av sommeren. Prosjektet avsluttes i 2019.

KMT-Forvaltning

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
54-KMT-Forvaltning	-68 758	-20 713	-21 512	800	-3,9 %
Sum	-68 758	-20 713	-21 512	800	-3,9 %

Virksomhet Kommunalteknikk forvaltning har et netto mindreforbruk på 0,8 mill kr etter 3 måneder i 2019. De samlede inntektene er omtrent som det periodiserte budsjettet. Områdene med netto merforbruk enn budsjettet er vei 0,3 mill kr, og fellesområdene med 0,4 mill kr. Utgiftene på fellesområdene vil nullstilles ved årsslutt.

Vann, avløp og renovasjon har et netto mindreforbruk på 1,5 mill kr.

Park har et forbruk som tilsvare det periodiserte budsjettet.

Det forventes ikke avvik i budsjettene på KMT forvaltning i 2019.

Status investeringer

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
AC rehabilitering 2019	400	123	400	4K-2019	400	0	400	Lav risiko	400
Avløpsløsning for Padlehytta, Kattestranda og Naturskolen	250	0	250	4K-2020	250	0	250	Lav risiko	250
Barkevik og Huseby avløpspumpestasjoner	2 800	436	2 800	4K-2019	2 800	285	2 800	Lav risiko	2 515
Biler og maskiner KMT 2019	4 600	590	4 600	4K-2019	4 600	590	4 600	Lav risiko	4 010
Bjønnesbrygga rehabilitering	3 500	3 860	3 500	4K-2019	1 292	0	1 292	Lav risiko	1 292
Bommestad - Hølen avløp etappe 1	13 400	752	13 400		12 000	229	12 000	Lav risiko	11 771
Bommestad - Hølen avløp etappe 2	8 700	1 248	8 700	4K-2019	6 700	259	6 700	Lav risiko	6 441
Brunlanesveien - Strandebakken avløp	9 500	502	9 500		6 800	68	6 800	Lav risiko	6 732
Bøkeli pocketpark og gatetun	1 600	0	1 600	4K-2020	600	0	600	Lav risiko	600
Bøkeli VVA anlegg etappe 1	24 724	12 048	24 724	4K-2019	19 724	2 792	19 724	Lav risiko	16 932
Bøkeli VVA anlegg etappe 2	1 000	0	1 000		1 000	0	1 000	Lav risiko	1 000
Dolven - Foldvik AC	16 500	12 757	16 500		6 500	142	6 500	Lav risiko	6 358
Elveveien avløp i GS vei	700	288	700		700	12	700	Lav risiko	688

1. kvartalsrapport 2019

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Etablering gang/sykkelvei 2016 - 2019	34 125	0	34 125	4K-2021	12 125	0	12 125	Lav risiko	12 125
Fagerli - Seierstad vannledning	3 500	8	3 500		3 500	8	3 500	Lav risiko	3 492
Fagerliveien - Sporstveien VVA	15 700	589	15 700	4K-2020	15 700	589	15 700	Lav risiko	15 111
Ferdige VVA prosjekter etterkostnader	300	786	300	4K-2019	0	0	0	Lav risiko	0
Foldvik - Katrineborg AC	3 500	186	3 500		3 500	88	3 500	Lav risiko	3 412
Grandkvartalet VVA	1 100	12	1 100		1 100	2	1 100	Lav risiko	1 098
GS - vei Månejordet - Bøkeskogen	4 375	772	4 375	4K-2019	4 915	63	4 915	Lav risiko	4 852
Gunnar Reiss Andersens gate vannledning	1 000	871	1 000	4K-2019	0	17	0	Lav risiko	-17
Guriskogen Vest - kjøp og regulering av tomter	1 500	445	1 500	4K-2019	1 500	53	1 500	Lav risiko	1 447
Halsegata VVA	800	11	800	4K-2020	800	9	800	Lav risiko	791
Hem istandsetting VA etter spregningsuhell	300	1 264	300	4K-2019	0	205	0	Lav risiko	-205
Henteordning for glass og metallemballasje	5 500	0	5 500	4K-2019	5 500	0	5 500	Lav risiko	5 500
Hølen omlegging av pumpeledning	400	1 123	400		400	193	400	Lav risiko	207
Hølen pumpestasjon ombygging	40	120	40		0	23	0	Lav risiko	-23
Informasjonstavler parker og friområder	850	170	850	4K-2021	416	68	416	Lav risiko	348
Krabbedammen, rehabilitering	1 000	163	1 000		849	12	849	Lav risiko	837
Kulvert Lillejordet vei	1 000	387	1 000	4K-2019	685	-2	685	Lav risiko	687
Kvartalslekeplasser	4 050	476	4 050	4K-2021	1 200	138	1 200	Lav risiko	1 062
Kyststi Tjølling	4 000	1 419	4 000	4K-2021	3 124	543	3 124	Lav risiko	2 581
Ladestasjoner elbil	5 289	742	5 289	4K-2021	1 722	176	1 722	Lav risiko	1 546
Lillevik ventiasjonsanlegg adm. Bygg	200	59	200		200	0	200	Lav risiko	200
Løveskogen avløp	2 800	2 604	2 800		800	334	800	Lav risiko	466
Månejordet kunstgressbane rehabilitering	0	24	0		3 600	24	3 600	Lav risiko	3 576
Nanset vest VVA etappe 1	2 000	44	2 000		2 000	44	2 000	Lav risiko	1 956
Naugfoss vannverk ny brønn	1 000	1 223	1 000	4K-2019	1 000	902	1 000	Lav risiko	98
Nedgravde containere for hytterrenovasjon	2 400	0	2 400	4K-2021	400	0	400	Lav risiko	400
Nevlunghavn VA etappe 1	17 065	8 950	17 065		208	13	208	Lav risiko	195
Nevlunghavn VVA etappe 2	9 000	4 806	9 000	4K-2019	5 400	2 768	5 400	Lav risiko	2 632
Ny spylebil	3 000	0	3 000	2K-2019	3 000	0	3 000	Lav risiko	3 000

1. kvartalsrapport 2019

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Nye LED-lys	15 000	0	15 000	4K-2021	0	0	0	Lav risiko	0
Rakke, universell utforming	250	421	250		0	421	0	Lav risiko	-421
Rehabilitering avløp	340 015	0	340 015		8 000	0	8 000	Lav risiko	8 000
Rehabilitering vann	218 425	0	218 425		8 000	0	8 000	Lav risiko	8 000
Reipbanegata VA	6 400	430	6 400	4K-2019	6 000	269	6 000	Lav risiko	5 731
Skisaker - Sundby VA	2 100	119	2 100		2 100	104	2 100	Lav risiko	1 996
Slambehandling forprosjekt	400	82	400	4K-2019	400	54	400	Lav risiko	346
Sogn gjenvinningsstasjon - oppgradering	2 000	0	2 000	4K-2019	2 000	0	2 000	Lav risiko	2 000
Solstad - Varden etappe 3.	2 500	3 610	2 500		583	446	583	Lav risiko	137
Solstad - Varden VA etappe 4	24 225	1 570	24 225	4K-2019	14 225	95	14 225	Lav risiko	14 130
Stavern Torg/Storgaten VA	12 600	2 014	12 600		11 000	336	11 000	Lav risiko	10 664
Steingjerde Bøkeskogen	700	1	700	4K-2019	700	1	700	Lav risiko	699
Sykkeltiltak	4 000	391	4 000		1 000	0	1 000	Lav risiko	1 000
Søndersrød - Omre avløp	800	637	800		1 600	613	1 600		987
Toaletter bytte ut/rehabiliterer to pr år	2 400	0	2 400		800	0	800	Lav risiko	800
Trafikksikkerhet Gml Stavensvei	3 644	4 902	3 644		647	544	647	Lav risiko	103
Trafikksikkerhetstiltak	11 750	67	11 750		3 000	0	3 000	Lav risiko	3 000
Utplassering av brannsikert renovasjonsutstyr	1 200	0	1 200	4K-2021	300	0	300	Lav risiko	300
Vei og fortau i forbindelse med vann- og avløpsanlegg	1 013	0	1 013		763	0	763	Lav risiko	763
Veiformål	66 287	0	66 287		12 900	0	12 900	Lav risiko	12 900
Veilys 2018	7 500	14 123	7 500		0	560	0	Lav risiko	-560
Veilys i forbindelse med vann- og avløpsanlegg	3 000	0	3 000		2 708	0	2 708	Lav risiko	2 708
Sum øvrige prosjekter	37 395	0	0		362	623	0		-261
Sum	977 071	88 226	939 676		214 098	14 715	213 736		199 382

Statustekst investeringer

AC rehabilitering 2019

Følgende strekninger prosjekteres i 2019:

Lia Brunlanes, Berviveien, Hvarnes sentrum, Bårnes.

Strekningen Foldvik - Snekkenes planlegges i 2019 og utføres i 2019/2020.

Avløpsløsning for Padlehytta, Kattestranda og Naturskolen

Det er nå bestemt at ny vurdering av hvor toalettene skal lokaliseres gjennomføres før prosjektet detaljprosjekteres. Planen er at detaljprosjektering skal være ferdig i 2019.

1. kvartalsrapport 2019

Barkevik og Huseby avløspumpestasjoner

To kloakkpumpestasjoner rehabiliteres i løpet av 2019. Arbeidene følger planlagt fremdrift.

Biler og maskiner KMT 2019

De største maskinene som er besluttet skiftet ut er en lastebil og en pick-up.

Bjønneshøgda rehabilitering

Brygga var ferdig til bruk i løpet av sommeren 2018. Netto forbruk i 2018 er på 2,208 mill kr. Kommunen har fått statstilskudd på ca 1,7 mill kr til prosjektet. Det er gjenbevilget 1,3 mill. i 2019 som brukes til etablering av bedret tilgjengelighet for funksjonshemmede.

Bommestad - Hølen avløp etappe 1

Anlegget er en del av en større oppgradering av avløpsanlegget i området. Arbeidene startet opp høsten 2018 og denne etappen planlegges ferdig i løpet av 2019.

Bommestad - Hølen avløp etappe 2

Anlegget er en del av en større oppgradering av avløpsanlegget i området. Arbeidene startet opp høsten 2018 og denne etappen planlegges ferdig i løpet av våren 2020.

Brunlanesveien - Strandebakken avløp

Anlegget er en omlegging og tilknytning av eksisterende boliger til avløpsanlegget. Planlegging av anlegget startet i 2018 og utførelse vil skje i løpet av 2019.

Bøkeliapocketpark og gatetun

Det er bevilget 600.000 kr. i 2019 og 1.000.000 kr. i 2020. Fremdriften er slik at det meste av arbeidene sannsynligvis vil bli gjennomført i 2019. Dersom fremdriften blir fremskyndet kommer rådmannen tilbake til finansieringen i neste kvartalsrapport.

Bøkeliapocketpark anlegg etappe 1

Vann- og avløpsledningene skal rehabiliteres. Samtidig vil fortau og veilys bli reetablert/skiftet ut. Arbeidene startet høsten 2018 og vil pågå til våren 2020.

Bøkeliapocketpark anlegg etappe 2

Prosjektering av etappe 2 i Bøkeliapocketpark starter opp i 2019. Gjennomføring blir i 2020 og 2021.

Dolven - Foldvik AC

Anlegget gjennomføres i 2018 og 2019. Fremdriften ligger foran planlagt fremdrift.

Elveveien avløp GS vei

Statens vegvesen skal bygge G/S vei langs Elveveien. Kommunen sin del av prosjektet går ut på at det legges ny avløpsledning i samme trase når GS veien bygges. Det er ikke fastlagt når bygging starter opp.

Etablering gang/sykkelvei 2016 - 2019

Planlegging av en etappe fra Gamle E18 ved Månejordet til Bøkeskogen ble utført på høsten 2018. Bygging av GS veien vil skje i 2019.

Følgende strekninger er nå under prosjektering:

1. kvartalsrapport 2019

1. Rådhusgaten/Steingardveien, Varden/Stavern
2. Myrdiveien/Vikingveien, Gjærdal/Nanset
3. Rambergveien, Svarstad
4. Solliveien, Agnes
5. Krabbegata, Søndersrød/Helgeroa
6. Kleiverveien, Langestrand
7. Havnegata/Hospitalstredet, Vadskjæret
8. Dronning Gydas vei, Lovisenlund
9. Løveskogen, Tjølling
10. Gonveien, Rekkevik/Gon
11. Vestbyåsen, Vestby/Kvelde
12. Kveldeveien, Kvelde
13. Vestmarkaveien, Hagalia/Torstvet
14. Norbyveien, Hagamyrr

Fagerli - Seierstad vannledning

Ny vannledning skal legges til Vestfold interkommunale vannverk for å sikre vannforsyningen til Larvik. Tiltaket er beskrevet mer detaljert i Kommunalteknisk plan 2018-2021. Samlet kostnadsramme er på 69 mill. I 2019 blir det utført prosjektering og anbudskonkurranse. Byggingen er planlagt til 2020 og 2021/2022

Fagerliveien - Sporsteien VVA

Anlegget omfatter rehabilitering av vann- og avløpsledninger samt etablering av nye fortau og nytt veilys. Arbeidene starter opp sommeren 2019 og avsluttes vinteren 2020.

Ferdige VVA prosjekter etterkostnader

Her føres utgifter/korrigeringer som må gjøres på anlegg som er avsluttet tidligere år. Typiske arbeider er reparasjon av dreneringer o.l. Det er ikke ført noen utgifter av denne typen så langt i 2019.

Foldvik - Katrineborg AC

Prosjektering av vannledningsarbeidene gjennomføres nå. Oppstart av arbeidene med utskifting er planlagt til høsten 2019 med avslutning våren 2020.

Grandkvartalet VVA

Det er usikkert når arbeidene starter opp. Kommunen er klar til å gjennomføre sin del av prosjektet.

GS - vei Månejordet - Bøkeskogen

Planlegging startet i 2018. Veien vil bli bygget i 2019.

Gunnar Reiss Andersens gate vannledning

Anlegget er utløst av nye garasjer for LABO i området. En stor vannledning ble lagt om og kommunen har vært med på deler av arbeidene.

Guriskogen Vest - kjøp og regulering av tomter

Det skal opparbeides infrastruktur for boligområdet. Grunnentreprenør er anskaffet. Ferdigstilling av prosjektet forventes i midten av August 2019. Arbeidene følger fremdriftsplanen.

Halsegata VVA

I Halsegata skal det etableres trafiksikkerhetstiltak, samtidig skal vann- og avløpsledningene skiftes ut. Tiltakene prosjekteres i 2019 og utføres i 2020.

Hem istandsetting VA etter sprenningsuhell

Prosjektet er istandsetting av kommunal kloakkpumpestasjon etter sprenningsuhell i området. Statens vegvesen vil dekke kommunes kostnader til reparasjon, bortsett fra standardheving. Det er blant annet bygd et offentlig toalett i tilknytning til pumpestasjonen. Toalettet etableres som en del av kyststien i Tjølling.

Henteordning for glass og metallemballasje

Tiltaket innføres fra 1. november. Planlegging og innkjøp av dunker er i gang.

Hølen omlegging av pumpeledning

Et kort ledningsstreck måtte legges om slik at utbygger av boliger i området ikke ble forsinket i sin fremdrift. Noen komplikasjoner gjorde at anlegget ble mer omfattende enn først antatt. Merforbruket dekkes innenfor rammen til rehabilitering. Det har også påløpt utgifter til prosjektet i 2019.

Hølen pumpestasjon ombygging

Ombyggingen er i hovedsak ferdig, det gjenstår noen mindre arbeider.

Informasjonstavler parker og friområder

Informasjonstavler/skilt vil bli satt opp på følgende steder i 2019: Elvestien.

Krabbedammen, rehabilitering

Prosjektet startet opp med planlegging i 2018. Det har vist seg at det er vanskelig å få entreprenører, som vi har rammeavtale med, til å gi pris på grunnarbeidene. Oppstart er derfor forsinket. Det er gjort et nytt forsøk på å få inn anbud som er innenfor prosjektets ramme, men prosjektet blir dyrere enn bevilgningen og er derfor ikke igangsatt. Det vil bli fremmet sak til kommunestyret om fullfinansiering av tiltaket.

Kulvert Lillejordet vei

I forbindelse med etablering av nye boliger legges gang- og sykkelveien om og kulverten forlenges og rehabiliteres.

Kvartalslekeplasser

Lekeplassen på Veldre er grunnarbeidene ferdig resten ferdigstilles våren 2019.

Årets hovedprosjekt er Furumoa. Planen er å etablere kunstgressbane i samarbeid med Frelsesarmeens gatefotball. I tillegg vil det bli etablert lekeapparater og grillplass.

Kyststi Tjølling

Bygging av 2 toaletter startet i 2018 og slutføres i 2019. Det er etablert P-plass ved Oterøyveien. Planlegging, byggesøknader tok lengre tid enn forutsatt. På kyststien er 18 km av de planlagte 42 km ferdig merket. Prosjektet gjennomføres i perioden 2018 - 2021.

Det jobbes med å inngå grunneieravtaler på strekningen fra Ettermiddagsåsen til Klåstad. Parkeringsplassene på Gon og Huestranda skal utvides.

Toalettet på Bjønnesstranda skal bygges om i 2019.

Ladestasjoner elbil

Planlegging av årets utbygging av nye ladepunkter pågår. Slik det ser ut nå er det Svarstad, Kvelde og Tjøllingvollen som vil bli prioritert.

Lillevik ventilasjonsanlegg adm. Bygg

Ventilasjonsaggregatet for rent avtrekk i prosessbygget er veldig slitt og må byttes ut, inkludert varmegjenvinnere. Det samme gjelder aggregatet i administrasjonsbygget.

Løveskogen avløp

Rehabiliteringen av en avløpsledning som i utgangspunktet var en forholdsvis enkel sak har tatt mye lengre tid og blitt betydelig dyrere enn planlagt. Lange diskusjoner med entreprenøren om kvaliteten på arbeidet som var utført endte med et forlik. Midt oppe i diskusjonen gikk entreprenøren konkurs. Forliket er nå inngått med konkursboet. Anlegget fungerer, men har ikke den kvaliteten som var forutsatt. Vi vil derfor foreta utbedringer av anlegget i 2019.

Ytterligere midler vil bli øremerket anlegget fra årets bevilgning til rehabilitering av vann- og avløpsledninger.

Månejordet kunstgressbane rehabilitering

Kunstdekket på fotballbanen skal skiftes ut. Det skal også etableres granulatsluse/gjerde og avgrensingskant med tribune. Arbeidene deles opp i to slik at kunstdekket skiftes først.

Nanset vest VVA etappe 1

Noen år frem i tid er det planlagt å rehabilitere vann og avløpsledningene på Nanset. Prosjekteringen av etappe 1 starter i 2019.

Naugfoss vannverk ny brønn

På grunn av kapasitetsproblemer ved Naugfoss vannverk og for å bedre leveringssikkerheten er det behov for en ekstra brønn. Arbeidene utføres i 2019.

Nedgravde containere for hytterrenovasjon

Det vurderes nå nye renovasjonsordninger for hytterrenovasjon i Lardal. De aktuelle stedene er Breivann, Hestekjønn og Svarstad camping og hyttegrend (Alpinveien).

Nevlunghavn VA etappe 1

Etappe 1 i Nevlunghavn er for det meste ferdig.

Nevlunghavn VVA etappe 2

Etappe 2 i Nevlunghavn forventes ferdig til sommeren 2019.

Ny spylebil

Levering av spylebilen er forsinket på grunn av streik på en fabrikk i Tyskland. Bilen leveres i august eller september.

Nye LED-lys

Utgiftene er ført under prosjekt "veily 2018"

Rakke, universell utforming

Informasjonssenter vil bli etablert i 2019. Parkeringsplassen er rustet opp og har fått økt kapasitet.

Rehabilitering avløp

Dette er rammen for årets investeringer på avløp. Beløpet fordeles ut på de aktuelle prosjektene gjennom året.

Rehabilitering vann

Dette er rammen for årets investeringer på vann. Beløpet fordeles ut på de aktuelle prosjektene gjennom året.

Reipbanegata VA

I forbindelse med at Statens vegvesen skal rehabilitere gata skal kommunen skifte ut vann- og avløpsledninger. På grunn av E18 utbyggingen er oppstart utsatt. Forventer nå oppstart sommeren 2019.

Skisaker - Sundby VA

Prosjektet omfatter utbygging av nytt avløpsanlegg i samarbeid med beboerne i området. Tiltaker er omtalt i Kommunalteknisk plan 2018-2021. Arbeidene gjennomføres i 2019/2020.

Slambehandling forprosjekt

Forprosjekt som skal vurdere hva som er den beste løsningen for behandling av slam fra alle kloakkrenseanleggene i Larvik kommune. Med i vurderingen er blant annet hvordan slam fra nytt renseanlegg i Kvelde skal håndteres.

Sogn gjenvinningsstasjon - oppgradering

Gjenvinningsstasjonen vil bli oppgradert i samarbeid med Vesar A/S. Foreløpig er det et forprosjekt som skal avgjøre hvilke tiltak som skal gjennomføres.

Solstad - Varden etappe 3.

Anlegget er en del av rehabiliteringen på Solstad som foregår i flere etapper. Store forsinkelser på anlegget, i tillegg gikk entreprenøren konkurs. Anlegget er nå avsluttet av en annen entreprenør som kommunen måtte leie inn. Det siste kostnadene er ført i 2019. Merforbruket vil bli dekket innenfor årets ramme til rehabilitering av vann og avløp.

Solstad - Varden VA etappe 4

Anlegget er en del av rehabiliteringen på Solstad som foregår i flere etapper. Arbeidene utføres i løpet av 2019.

Stavern Torg/Storgaten VA

Rehabilitering og omlegging av avløpet er hovedjobben i dette anlegget. Anlegget er forsinket i forhold til opprinnelig plan. En av årsakene er at grunnundersøkelser har tatt lengre tid enn forutsett. Forventet gjennomføring i 2019 og 2020.

Steingjerde Bøkeskogen

Tiltaket gjelder utbedring av steingjerdet ved Bøkeskogens inngangsparti. Gjennomføres høsten 2019.

Sykkeltiltak

Sykkeltiltakene er sammefallende med de strekninger som nå prosjekteres og etableres.

Søndersrød - Omre avløp

Prosjektet har tatt litt lengre tid enn planlagt. Avløpet er nå utbedret og arbeidene ble ferdige vinteren 2019.

Toaletter bytte ut/rehabiliterer to pr år

Det planlagt etablering av toalett i forbindelse med kloakkpumpestasjonene på Faret og Barkevik. Skal også rehabiliterer eksisterende toalett på Nalum.

Trafikksikkerhet Gml Stavernsvei

Det meste av arbeidene er utført. Asfaltering vil bli foretatt våren 2019.

Trafikksikkerhetstiltak

De viktigste tiltakene i 2019 er:

Gamle Stavernsvei fortau og nytt lys.

Veilys på Fagerli.

Krokbakk FV 221 Svarstad, fortau.

Veilys i Dr. Holms vei, Hovland og sentrum Øst.

Utplassering av brannsikert renovasjonsutstyr

Brannsikker renovasjon vil bli etablert i Bøkelia samtidig med gjennomføringen av vann- og avløpsanlegget som pågår.

Vei og fortau i forbindelse med vann- og avløpsanlegg

Utgiftene føres på hvert av de aktuelle vann- og avløpsprosjektene.

Veiformål

De største tiltakene i 2019 er:

Kulvert under Gamle Stavernsvei.

Veimaskiner på Øya.

Lys på Larvik torg.

Snuplass for buss i Hagalia.

Herland bru.

Veilys 2018

Her føres utskifting av råtne trestolper. Det meste av stolpene ble skiftet ut i 2018

Veilys i forbindelse med vann- og avløpsanlegg

Utgiftene er føres sammen med de aktuelle vann- og avløpsprosjektene.

KMT Øya**Status økonomi**

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
55-KMT Øya	35 904	14 033	17 273	-3 241	-23,1 %
Sum	35 904	14 033	17 273	-3 241	-23,1 %

Netto utgifter er 3,2 mill. større enn periodisert budsjett etter 3 måneder i 2019. Vei har et netto merforbruk på 3,7 mill. Park har et netto mindreforbruk på 0,1 mill. Vann og avløp har et netto mindreforbruk på 0,2 mill. i forhold til periodisert budsjettet.

Fellesutgiftene har et netto mindreforbruk på 0,2 mill. dette vil balansere ved årsslutt.

Det negative avviket på vei er knyttet til snøbrøyting og de varierende værforholdene i januar og februar. Merforbruk til overtid og brøyting dekkes med 1 mill. i mindreforbruk på KMT Forvaltning. Det gjenstår å dekke inn 0,6 mill. av de påløpte brøyteknadene, samt 1,5 mill. til forventet snøbrøyting i november og desember 2019. Tilsammen er forventet overskridelse på vei da 2,1 mill.

Status økonomiplantiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Kommunestyrets vedtak					
KST 293/18 Huldreparken og forskjønning Svarstad, pkt 16	0	0	0	I	Planlegging er i gang. arbeid
Sum	0	0	0		
Sum tiltak	0	0	0		

Status investeringer

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Kommunalteknikk Øya etablering av ren og urensone	4 000	0	4 000	4K-2019	4 000	0	4 000	Lav risiko	4 000
Sum øvrige prosjekter	0	0	0		0	0	0		0
Sum	4 000	0	4 000		4 000	0	4 000		4 000

Statustekst investeringer

Kommunalteknikk Øya etablering av ren og uren sone

Det skal etableres nye garderober på Øya slik at man kan skille ren og uren sone. Rammetillatelse for tiltaket er nå gitt. Arbeidene er planlagt utført i 2019.

Byggesak**Status økonomi***Beløp i 1000*

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
56-Byggesak	802	727	-2 621	3 348	460,4 %
Sum	802	727	-2 621	3 348	460,4 %

Virksomhet Byggesak har hatt god inntjening i årets tre første måneder. Dette har sammenheng med antall behandlede saker, men særlig sammenheng med type saker. Virksomheten har hatt flere saker med høy gebyrsats. Videre sakstilfang både med hensyn til antall og type søknader er utenfor virksomhetens kontroll. Virksomhet Byggesak vil fremover ha fokus på 12 ukers saker da dette krever stor saksbehandlerkapasitet.

Geodata

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
57-Geodata	4 600	1 465	-174	1 639	111,9 %
Sum	4 600	1 465	-174	1 639	111,9 %

Virksomhet Geodata har et positivt avvik på 1,6 mill kr. Dette skyldes at flere av de store regulerte områdene har blitt realisert i begynnelsen av året. Som gir økte inntekter. Samtidig har det vært noen utfordringer på bemanningssiden 1. kvartal 2019. Det har vært ansatte med langtidssykefravær. Som gir innsparinger på lønnsbudsjettet. Dette har medført at man har måttet skyve på oppgaver som gjelder adressetildelinger, og brukt noe lengere tid på å registrere bygg i matrikkelen. Virksomheten har i mars ansatt ny medarbeider som øker kapasiteten på disse oppgavene.

Status investeringer

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose	Estimert ferdig bud. (kvartal)	Rev. Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Anskaffelse av 3 EL-biler, Geodata	700	699	700		0	0	0 Lav risiko	0
Sum	700	699	700		0	0	0	0

Statustekst investeringer

Anskaffelse av 3 EL-biler, Geodata

Gjennomført i 2018

Stab areal og teknikk

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
58-Stab areal og teknikk	7 880	1 951	1 240	710	36,4 %
Sum	7 880	1 951	1 240	710	36,4 %

Fellesfunksjoner i Areal og teknikk består av stab og miljøforvaltning. Stabsdelen har et lite mindreforbruk i forhold til periodisert budsjett. Miljøforvaltning har et mindreforbruk på omlag kr 600 000 i forhold til periodisert budsjett. Dette skyldes at en stor del av utgiftene til miljøforvaltning er vanskelig periodiserbare da de er knyttet til andre tjenesteområder/virksomheter sin oppfølging av tiltakene i handlingsdelen til Klima- og energiplanen.

Eiendom

Tjenesteområdebeskrivelse

I perioden 2017/18 ble det utarbeidet en tilstandsanalyse for et utvalgt av byggene i kommunen. Det har i 1. kvartal blitt jobbet aktivt for å få en god gjennomføring av de tiltakene som det hastet mest med å få gjennomført. Begrensede budsjetttrammer gjør at en må prioritere helse, miljø og sikkerhet i planleggingen. Eiendom jobber med vel 90 større og mindre prosjekter for tiden og flere prosjekter er under planlegging. Det er ikke rapportert om større avvik i prosjektene. Virksomheten Renhold har i perioden forhandlet frem en ny særavtale i forhold til ny arealnorm. Dette vil gi en større effektivt på utvalgte bygg. Avtalen trer i kraft fra 1. april.

Utvikling og utfordringer

Digitalisering og sentralisering av byggdriften pågår for fullt. Hittil så er 31 bygg koblet opp mot den sentrale driftsstyringen i Badeparken. Det er utfordringer knyttet opp mot å få alle systemer og anlegg til å snakke sammen, men feil blir fortløpende funnet og rettet opp. En ligger godt foran det oppsatte målet for året.

Å redusere vedlikeholdsetterslepet er en stadig utfordring. P.g.a innsparing i drift i 2018 så ble en del tilstandsanalyser utsatt. Det vil i 2019 bli gjennomført analyser for de fleste sykehjemmene. Etter det vil ny status på antatt vedlikeholdsetterslep kunne lages. Larvik har brukt noe mindre til vedlikeholdsaktiviteter i 2018 enn tidligere år. Eiendom har fått bevilget ekstra midler til vedlikehold av

1. kvartalsrapport 2019

skoler og det forventes derfor at etterslepet på det området vil reduseres noe i årene som kommer. Noe av vedlikeholdsbehovet blir dekket i forbindelse med oppgraderinger finansiert som investering, dette gjelder i særlig grad skolelokaler.

Effektivisere arealbruken: Det pågår for tiden et økonomisk og et administrativt omstillingsprosjekt i kommunen. I den forbindelse så gjennomgås arealbruken med det mål å få redusert denne. Når det gjelder Larvik læringscenter så kommer det opp en egen sak i kommunestyret i mai. Her regner en med redusert arealbehov i fremtiden.

Aktiv deltaker for å skaffe bolig- og næringsarealer: Det er ikke planlagt anskaffelser av areal til boligformål i 2019. Det jobbes med å realisere anskaffelsen av området Martineåsen i 2020-22. Eiendomsutvikling gjennom erverv av næringsarealer krever handlingsrom i forhold til økonomi. Eiendom fikk ikke avsatt midler i økonomiplanen og erverv av næringsareal har derfor ikke vært prioritert i perioden.

Redusere energibruken i bygg: Det pågår mange ENØK prosjekter i kommunen og en forventer å nå oppsatte mål. Økt energipris kan dog utfordre den planlagte økonomiske innsparingen.

Boligbehov for fremtiden som imøtekommes de som ikke selv kan skaffe seg bolig: Det er i 1. kvartal tildelt 35 ordinære utleieboliger og 29 omsorgsboliger, i tillegg er 32 husleiekontrakter fornyet.

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
62-Renhold	-3 377	-109	-179	70	-64,2 %
63-Prosjekt, drift og vedlikehold	26 663	3 824	3 698	126	3,3 %
64-Utvikling og forvaltning	9 152	5 821	4 184	1 637	28,1 %
65-Stab eiendom	4 806	1 162	1 331	-169	-14,5 %
66-Boligforvaltning	4 689	2 210	1 580	631	28,5 %
Sum	41 933	12 908	10 614	2 294	17,8 %

Tjenesteområdet har i 1. kvartal et mindreforbruk på ca kr. 2,3 mill. Dette skyldes i hovedsak at en del fakturaer på husleie/grunnleie ikke har kommet inn i regnskapet som planlagt. Disse vil da komme i april måned. Det er god kontroll på økonomien og så fremt en får på plass budsjettmidler for biladministrasjonen, som ligger i saken som skal til kommunestyret i mai måned, så ser prognosen for 2019 ut til å være lik budsjett.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Mål 1: Aktiv deltaker for å skaffe bolig- og næringsarealer	Det er ikke planlagt anskaffelser av areal til boligformål i 2019. Det jobbes med å realisere anskaffelsen av området Martineåsen i 2020-22. Eiendomsutvikling gjennom erverv av næringsarealer krever handlingsrom i forhold til økonomi. Eiendom fikk ikke

1. kvartalsrapport 2019

Målsetting	Status måloppnåelse
	avsatt midler i økonomiplanen og erverv av næringsareal har derfor ikke vært prioritert i perioden.
Mål 2: Boligbehov imøtekommes de som ikke selv kan skaffe bolig.	Det er i 1. kvartal tildelt 35 ordinære utleieboliger og 29 omsorgsboliger, i tillegg er 32 husleiekontrakter fornyet.
Mål 3: Digitalisering/effektivisering av byggdrift	Det jobbes kontinuerlig med å knytte flere bygg opp med sentral driftsstyring. Årets mål er allerede nådd og flere bygg vil bli knyttet opp i løpet av året.
Mål 4: Effektivisere arealbruken	Det pågår for tiden et økonomisk og et administrativt omstillingsprosjekt i kommunen. I den forbindelse så gjennomgås arealbruken med det mål å få redusert denne.
Mål 5: Redusere energiforbruket i bygg	Det pågår mange ENØK prosjekter i kommunen og en forventer å nå oppsatte mål.
Mål 6: Redusere vedlikeholdsetterslepet	P.g.a innsparing i drift i 2018 så ble en del tilstandsanalyser utsatt. Det vil i 2019 bli gjennomført analyser for de fleste sykehjemmene. Etter det vil ny status kunne lages. Larvik har brukt noe mindre til vedlikeholdsaktiviteter i 2018 enn tidligere år. Eiendom har fått bevilget ekstra midler til vedlikehold av skoler og det forventes derfor at etterslepet vil reduseres noe i årene som kommer. Noe av vedlikeholdsbehovet blir dekket i forbindelse med oppgraderinger finansiert som investering, dette gjelder i særlig grad skolelokaler. Dette er synlig i indikatorene som gjelder investeringer.

Status resultatmål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
Mål 1: Aktiv deltaker for å skaffe bolig- og næringsarealer	Anskaffet areal (m2) til fremtidig næringsutnyttelse	Anskaffet areal (m2) til fremtidig næringsutnyttelse		50 000,0	0,0	Eiendomsutvikling gjennom erverv av næringsarealer krever handlingsrom i forhold til økonomi. Eiendom fikk ikke avsatt midler i økonomiplanen og erverv av næringsareal har derfor ikke vært prioritert i perioden.
	Anskaffet areal(m2) til fremtidig boligutnyttelse	Anskaffet areal(m2) til fremtidig boligutnyttelse		0,0	0,0	Det er ikke planlagt anskaffelser av areal til boligformål i 2019. Det jobbes med å realisere anskaffelsen av området Martineåsen i 2020-22.
Mål 2: Boligbehov imøtekommes de som ikke selv kan skaffe bolig.	Ingen, som ikke selv kan skaffe seg bolig, får avslag.	Avslag på søknad om bolig		0,0	0,0	Det er gitt avslag på mottatte søknader for 24 ordinære utleieboliger og 8 omsorgsboliger. Søknadene er ikke innenfor søknadskriteriene. Søkere som får avslag har allerede bolig eller kan selv skaffe seg bolig.
Mål 3: Digitalisering/effektivisering av byggdriфт	Antall formålsbygg med sentral driftsstyring.	Antall formålsbygg med sentral driftsstyring.		21,0	31,0	Det jobbes kontinuerlig med å knytte flere bygg opp med sentral driftsstyring. Årets mål er allerede nådd og flere bygg vil bli knyttet opp i løpet av året.
Mål 4: Effektivisere arealbruken	Redusere antall m2 formålsbygg pr. innbygger til 3,8 m2.	Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger(B)		4,0	4,1	Oppnådd resultat er KOSTRA tall for 2018. Det pågår for tiden et økonomisk og et administrativt omstillingsprosjekt i kommunen. I den forbindelse så gjennomgås arealbruken med det mål å få redusert denne.

1. kvartalsrapport 2019

Overordnet mål	Mål	Indikator	Resultat i fjor 2018	Ønsket resultat 2019	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
Mål 5: Redusere energiforbruket i bygg	Energikostnader pr. m2	Herav energikostnader per kvadratmeter (kr)		142,8	125,0	Oppnådd resultat er KOSTRA tall for 2018. Det pågår mange ENØK prosjekter i kommune og en forventer å nå oppsatte mål.
Mål 6: Redusere vedlikeholdsetterslepet	Redusere vedlikeholdsetterslepet med 4-5 % pr år	Vedlikeholdsbehov i tidsrommet 0 - 5 år		920 000 000		P.g.a innsparing i drift i 2018 så ble en del tilstandsanalyser utsatt. Det vil i 2019 bli gjennomført analyser for de fleste sykehjemmene. Etter det vil ny status kunne lages.
	Øke vedlikeholdsmidler til kr 150 pr m2 i perioden.	Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter(B)		140	113	Oppnådd resultat er KOSTRA tall 2018. Larvik har brukt noe mindre til vedlikeholdsaktiviteter i 2018 enn tidligere år. Eiendom har fått bevilget ekstra midler til vedlikehold av skoler og det forventes derfor at utgiftene vil stige noe i årene som kommer. Noe av vedlikeholdsbehovet blir dekket i forbindelse med oppgraderinger finansiert som investering, dette gjelder i særlig grad skolelokaler. Dette er synlig i indikatorene som gjelder investeringer.
Mål 5: Redusere energiforbruket i bygg	Redusere energiforbruket i byggene med 30 % i perioden. Tar utgangspunkt i 2014 tall på 180 kWh pr m2.	Energibruk		170	137	Oppnådd resultat er KOSTRA tall for 2018. Det pågår en rekke ENØK tiltak i kommunen og det forventes at resultatet blir nådd.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	1,89 %	5,00 %	6,88 %
Årlig sykefravær 2019	3,37 %	5,96 %	9,33 %
Sykefravær 1. kvartal 2018	2,53 %	3,76 %	6,29 %
Sykefravær 1. kvartal 2019	3,37 %	5,96 %	9,33 %

Korttids sykefravær ligger 0,84 prosentpoeng over tilsvarende fravær i fjor. Dette skyldes influensaepidemien som var i perioden. Langtids sykefraværet ligger vel 2 prosentpoeng over tilsvarende periode i fjor. Her har det vært en arbeidsrelatert skade. De andre fraværene blir fulgt opp jevnlig.

Det jobbes kontinuerlig for å holde fraværet så lavt som mulig. Det er ikke funnet behov for å sette inn egne tiltak i perioden.

Renhold**Status økonomi***Beløp i 1000*

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
62-Renhold	-3 377	-109	-179	70	-64,2 %
Sum	-3 377	-109	-179	70	-64,2 %

Resultatet pr. 31.3 viser et mindreforbruk på ca kr 70 000. Dette skyldes økt tjenesteleveranse i perioden. Virksomheten har i perioden forhandlet frem en ny særavtale i forhold til ny arealnorm. Dette vil gi en større effektivt på utvalgte bygg. Avtalen trer i kraft fra 1. april. Årsresultatet forventes å havne på budsjett.

Prosjekt, drift og vedlikehold

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
63-Prosjekt, drift og vedlikehold	26 663	3 824	3 698	126	3,3 %
Sum	26 663	3 824	3 698	126	3,3 %

Resultatet for virksomheten viser et mindreforbruk på ca kr 125 000. Dette skyldes noe større aktivitet enn budsjettet i Håndverksavdelingen. Det har i perioden vært jobbet aktivt for å få flest mulige bygg over på sentral driftsstyring. Så langt er 31 bygg knyttet opp til systemet. Dette arbeidet er krevende, men ligger godt foran planen. Prognosen for året settes lik budsjett.

Status økonomiplantiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Tiltak forrige år					
Oppgradering av andre skoler i Larvik	-200	-200	0	I	Pågår fortløpende. arbeid
Oppgradering av Jordet	-200	-200	0	I	Prosjektering pågår. arbeid
Oppgradering av Østre Halsen	400	400	0	I	Prosjektering er gjennomført og arbeid tiltak igangsatt.
Sum	0	0	0		
Kommunestyrets vedtak					
KST 293/18 Post 33 ENØK-tiltak, ny stilling	400	400	0	I	Pågår fortløpende. arbeid
Sum	400	400	0		
Sum tiltak	400	400	0		

Status investeringer

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Berg skole nytt ventilasjonsanlegg	5 021	2 439	5 021		3 050	55	3 050	Lav risiko	2 995
Boligsosial handlingsplan, 6 utleieboliger i Ringveien, Lardal	10 740	10 482	10 740		200	892	200	Middels risiko	-692

1. kvartalsrapport 2019

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total Estimert prognose ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Borgejordet barnehage - nytt kjøkken	140	775	140		0	6	0 Lav risiko	-6
Brannsikring Dr. Holmsvei	5 968	1 745	7 968	4K-2019	3 040	817	3 040 Middels risiko	2 223
Brunla/Stavern skole, samlokalisering	247 046	1 140	247 046	4K-2021	10 390	335	10 390 Middels risiko	10 055
Byskogen - ny barnehage	52 186	9 475	212 826		2 640	84	2 640 Lav risiko	2 556
Byskogen sykehjem - Brannseksjonering	1 000	19	1 000	4K-2019	1 000	19	1 000 Lav risiko	981
Byskogen sykehjem - ENØK tiltak	5 000	1 375	5 000	4K-2019	4 060	5	4 060 Lav risiko	4 056
Byskogen sykehjem - ny heis	2 000	113	2 150		1 860	28	1 860 Lav risiko	1 832
Bøkeskogen eldrecenter - ENØK tiltak	1 200	1 710	1 200	4K-2019	200	5	200 Lav risiko	195
Bøkeskogen eldrecenter - etterisolering av tak, etc.	3 008	4 549	3 008		1 450	1 031	1 450 Lav risiko	419
Bøkeskogen eldrecenter - ny avfallsstasjon i grunn	330	1 989	330		281	20	281 Lav risiko	261
De fem kulturhus - Herregården	528	0	528	4K-2025	528	0	528 Lav risiko	528
Etablere fyllestasjon for biogasskjøretøy	4 920	183	4 920		4 195	58	4 195 Middels risiko	4 137
Fagerli barnehage (Torstvedt)	52 366	198	203 866		740	79	740 Lav risiko	661
Fagerli skole (Torstvedt)	414 809	4 385	1 638 809		3 300	701	3 300 Middels risiko	2 599
Farrishallen - ny el.kjele	500	426	500	4K-2019	70	0	70 Lav risiko	70
Farrishallen ENØK tiltak	2 000	0	2 000	4K-2019	2 000	0	2 000 Lav risiko	2 000
Festiviteten - investeringer 2014 - 2016	31 489	1 413	47 589	4K-2019	200	0	200 Middels risiko	200
Frostvedt skole - ombygging til PP-tjenesten	12 907	5 891	12 907		8 000	232	8 000 Lav risiko	7 768
Frøy skole - nytt heldekkende brannalarmanlegg og nye el. skap	320	958	320	2K-2019	0	6	0 Lav risiko	-6
Frøy skole - nytt ventilasjonsanlegg, nye vinduer og dører etc	7 700	2 310	7 950	2K-2019	7 350	2 018	7 350 Lav risiko	5 332
Furuheim sykehjem - ENØK tiltak	1 400	1 318	1 400	4K-2019	410	79	410 Lav risiko	331
Furuheim sykehjem - nytt kjøkken, nytt låsesystem	2 418	2 075	2 418		440	100	440 Lav risiko	340

1. kvartalsrapport 2019

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Guriskogen Vest - kjøp og regulering av tomter	29 063	11 992	52 256	4K-2019	23 786	6 504	23 786	Lav risiko	17 282
Hedrum barneskole nytt ventilasjonsanlegg	1 550	9	1 550	4K-2019	1 550	9	1 550	Lav risiko	1 541
Hedrum u-skole etterisolering og tekking av tak etc.	2 078	1 701	2 078		390	16	390	Lav risiko	374
Herregården - nytt sprinkleranlegg	4 651	2 017	7 147		2 280	404	2 280	Lav risiko	1 876
Husebyjordet - nye omsorgsboliger	73 653	17 127	233 553		0	-3 526	0	Lav risiko	3 526
Investeringer ifm EPC-kontrakter	2 780	381	8 380	4K-2019	1 700	0	1 700	Lav risiko	1 700
Kaupang - investering ifm formidlingsopplevelse	1 400	0	1 400		1 000	0	1 000	Lav risiko	1 000
Kvelde skole - ENØK tiltak	600	82	600	4K-2019	450	0	450	Lav risiko	450
Kvelde sykehjem - ENØK tiltak	1 500	1 231	1 500	4K-2019	1 500	1 231	1 500	Lav risiko	269
Kvelde sykehjem - kjøling ventilasjon	900	0	900	4K-2019	900	0	900		900
Kvelde sykehjem - nytt strømaggregat	200	325	200	4K-2019	200	0	200		200
Kveldehallen - ENØK tiltak	4 200	101	4 200	4K-2019	4 150	0	4 150	Lav risiko	4 150
Kveldehallen - etterisolering av tak	3 200	0	3 200	4K-2019	3 200	0	3 200		3 200
Lard u-skole - etterisolering og nye vinduer	0	251	0	4K-2019	240	0	240	Lav risiko	240
Lardal sykehjem - ENØK tiltak	350	109	350	4K-2019	230	0	230	Lav risiko	230
Lardal sykehjem - nytt strømaggregat	300	319	300	4K-2019	300	0	300	Lav risiko	300
Lardal sykehjem - Legionellasikring	300	170	300		0	0	0	Lav risiko	0
Larvik bibliotek - nytt ventilasjonsanlegg, nye vinduer og dører	1 259	1 045	1 259		0	3	0	Lav risiko	-3
Legevakt - midlertidige lokaler	4 000	0	4 000	4K-2020	4 000	0	4 000	Lav risiko	4 000
Legevakt - prosjektering 2017	730	72	1 330		410	55	410	Lav risiko	355
Leilighet Furuheim sykehjem omgjøres til fellesareal	250	0	250	4K-2021	0	0	0	Lav risiko	0
Martineåsen - Nye tomtearealer	0	0	0	4K-2021	0	0	0	Lav risiko	0
Mellomhagen ungdomsskole ny ventilasjon	1 300	10	1 300	4K-2019	1 300	10	1 300	Lav risiko	1 290
Mellomhagen u-skole - ny ledbelesning	2 500	117	2 500	4K-2019	2 500	0	2 500	Lav risiko	2 500

1. kvartalsrapport 2019

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Munken, Brannsikringstiltak	1 279	662	1 279		950	333	950	Middels risiko	617
Ny Barnehage i Byskogen, inventar	2 820	1 037	8 180		440	6	440	Lav risiko	434
Ombygging av leilighet til fellesareal ved Stavern sykehjem	250	0	250	4K-2019	250	0	250	Lav risiko	250
Omsorgsboliger Kvelde	79 908	4 057	79 908	4K-2020	9 692	203	9 692	Lav risiko	9 489
Oppgradering av Jordet skole	1 300	1 343	1 300	4K-2019	800	240	800	Lav risiko	560
Oppgradering av Østre Halsen	4 500	917	4 500	4K-2019	3 800	82	3 800	Lav risiko	3 718
Ra skole - ENØK tiltak	2 300	561	2 300	4K-2019	1 870	133	1 870		1 737
Rammebevilgning - ENØK-investeringer kommunale bygg	34 004	0	79 004	4K-2027	14 005	0	14 005		14 005
Rammebevilgning - investeringer Eiendom	83 684	0	83 684	4K-2027	14 374	0	14 374		14 374
Rammebevilgning - oppgradering skolebygg	46 377	0	46 377	4K-2027	13 037	0	13 037		13 037
Regulering av arealer på Tagtvedt	200	1	200		200	1	200	Lav risiko	199
Rekkevik sykehjem - ENØK tiltak	2 200	351	2 200	4K-2019	2 200	0	2 200	Lav risiko	2 200
Rekkevik sykehjem - kjøling ventilasjon	400	0	400	4K-2019	400	0	400	Lav risiko	400
Solstad Vest - regulering og salg av tomter	1 728	653	5 170		0	0	0	Lav risiko	0
Stavern idrettspark Kaken	55 440	8 239	187 440		3 400	211	3 400	Lav risiko	3 189
Stavern skole - Nye vinduer takoppløft	440	0	440	4K-2019	440	0	440	Lav risiko	440
Stavern sykehjem - ENØK tiltak	2 500	13	2 500	4K-2019	2 490	12	2 490	Lav risiko	2 478
Stavern sykehjem - kjøling ventilasjon	260	0	260	4K-2019	260	0	260	Lav risiko	260
Stavern sykehjem - nytt tak med etterisolerin	4 200	93	4 200	4K-2019	4 200	65	4 200	Lav risiko	4 135
Søbakken sykehjem - ENØK tiltak	1 930	661	1 930	4K-2019	1 500	118	1 500	Lav risiko	1 382
Tjodalyng B og U skole - nytt brannalarmanlegg	521	0	521		151	0	151	Lav risiko	151
Tjodalyng skole - Oppgradering	4 300	732	4 300	4K-2019	4 300	462	4 300	Lav risiko	3 838
Tjølling sykehjem - ENØK tiltak	5 250	148	5 250	4K-2019	5 100	0	5 100	Lav risiko	5 100
Torstvedt skole - inventar og utstyr	959	828	959		190	64	190	Lav risiko	126
Valmueveien 9 - nye utleieboliger	37 862	516	112 461		0	0	0	Lav risiko	0

1. kvartalsrapport 2019

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total Estimert prognose ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Yttersølia sykehjem - ENØK tiltak	2 000	342	2 000	4K-2019	1 800	0	1 800	Lav risiko 1 800
Østre Halsen skole/sfo - ENØK tiltak	2 400	241	2 400	4K-2019	2 160	7	2 160	Lav risiko 2 153
Sum øvrige prosjekter	39 591	0	0		400	5 618	0	-5 218
Sum	1 420 360	113 421	3 387 599		193 899	18 830	193 499	175 069

Statustekst investeringer

Berg skole nytt ventilasjonsanlegg

Prosjektet finansieres fra rammebevilgning oppgradering av skolebygg 4908. Del 1 av prosjektet er ferdigstilt. Det er skiftet ut 2 stk ventilasjonsaggregater i C-bygget. Det skal monteres nytt ventilasjonsanlegg i B-bygget i 2019. Arbeidene er påbegynt i uke 14. Arbeidene følger fremdriftsplanen.

Boligsosial handlingsplan, 6 utleieboliger i Ringveien, Lardal

Prosjektet er forsinket, ny overtagelsesdato er april 2019

Borgejordet barnehage - nytt kjøkken

Prosjektet er ferdigstilt. Midlene er hentet fra rammen 4904.

Brannsikring Dr. Holmsvei

Venter fortsatt på testing av inergen slokkeanlegget i Øvre Dr. Holmsvei 36. Roger Bryntesen gir en endelig dato snarest mulig. Det er viktig å sikre oss at slokkeanlegget fungerer som det skal før vi satser på ny anskaffelse i Mercell.

Kunngjøringen i Mercell vil skjer like etter testing av inergen slokkeanlegget i Øvre Dr. Holmsvei 36 er utført og godkjent.

Brunla/Stavern skole, samlokalisering Prosjektet er inne i forprosjekt fase. Det blir gjennomført brukermedvirkningsmøter med de aktuelle brukerne av skolene og idrettshallen. Det er forventet å ha klart et utkast til rom og funksjonsprogram rette over påske 2019. Parallelt jobbes det med reguleringsarbeid for tomten. Forventet ferdigstillelse av prosjektet er i 2021

Byskogen - ny barnehage

Prosjektet ble bygningsmessig ferdigstilt den 05.02.18, det ble i den forbindelse avholder overtagelse forretning mellom Backe Vestfold Telemark AS og Larvik kommune. Rett etter overtagelse oppstod det en vannlekkasje som førte til at hele 1. etg må gjenoppbygges, dette arbeidet blir klart den 22.06.18. Backe er i gang med å utbedre reklamasjoner etter ett års befaringsen.

Byskogen sykehjem - Brannseksjonering

Arbeidet vil bli kunngjort i Mercell den 8. april 2019. Fristen for konkurransen er satt til 8. mai 2019. Ferdigstillelsen av prosjektet er satt til juli 2019.

Byskogen sykehjem - ENØK tiltak

Bytte ut to ventilasjons aggregater, oppgradere SD anlegg samt montere varmpumpe. Arbeidene pågår etter planen.

Byskogen sykehjem - ny heis

Kontrakt er inngått med Schindler. Ferdigstillelse av prosjektet er satt til uke 40 (2019). Dette skyldes demontering, produksjon, montering, intern testing og kontroll av Norsk Heiskontroll som vil ta 33 uker. Kostnader for bygningsmessige arbeider kommer i tillegg.

Bøkeskogen eldrecenter - ENØK tiltak

Installasjon av kjøling er i avslutningsfasen.

Bøkeskogen eldrecenter - etterisolering av tak, etc.

Prosjektet er i avslutningsfasen. Kun noe utvendig beising gjenstår. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom.

Bøkeskogen eldrecenter - ny avfallsstasjon i grunn

Arbeidene er igangsatt og ferdigstilles 2. kvartal 2019. Midlene kommer fra ramme 4904 Investeringer Eiendom.

De fem kulturhus - Herregården

Arbeidene går som planlagt.

Etablere fyllestasjon for biogasskjøretøy

Det er avholdt samtaler med flere grunneiere langs Elveveien, det jobbes nå med et alternativ på Esso Elveveien.

Fagerli barnehage (Torstvedt)

Barnehagen er i full drift og det har blitt utført noen oppgaver etter tilleggsbehov som har meldt seg.

Fagerli skole (Torstvedt)

Skolen og familiesenter er i full drift og det har blitt utført noen oppgaver etter tilleggsbehov som har meldt seg.

Farrishallen - ny el.kjele

Prosjektet er ferdigstilt. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom.

Farrishallen ENØK tiltak

Prosjektet er i oppstartsfasen.

Festiviteten - investeringer 2014 - 2016

I h.t KST vedtak 293/18 så er det opprinnelige prosjektet stoppet. Det er bevilget kr 200 000 til rehabilitering av utv. inngangspartier & trappen mot Storgt. Arbeidet med å lage dørene er satt i bestilling hos AOK sin snekkeravdeling.

Frostvedt skole - ombygging til PP-tjenesten

Arbeidene med flytting av PPT ble ferdigstilt 3k-2018. Arbeidet med ombygging av de resterende lokalene til Barnevern og PST er ute på anbud og vil bli påbegynt i 2k-2019, etter at arbeidet er tildelt. Arbeidet består av å bygge om gammel gymsal, klasserom og læreværelse til kontorer med teamrom og møterom samt legge om hele taket. Prosjektet ventes ferdig 2k-2020

Frøy skole - nytt heldekkende brannalarmanlegg og nye el. skap

Prosjektet ble ferdigstilt i desember 2018. Midlene blir hentet fra rammebevilgning 4908 Oppgradering skoler.

Frøy skole - nytt ventilasjonsanlegg, nye vinduer og dører etc

Del 1: Frøy skole/administrasjonsfløy - nytt tilbygg og ventilasjonsanlegg

Fremdriftsplan:

- Delen 1 av prosjektet går sin gang.
- Det er bestilt nye varmeovner med nye automater for varmekursene og styringssystemet.
- Ferdigstillelsen av opprinnelige arbeidene er planlagt til uke 16. Tid til tilleggsarbeid er ikke tatt med.

Del 2: Frøy skole/administrasjonsfløy - Omkledning av yttervegger og utskifting av tak

Fremdriftsplan:

- Leveringstid på de bestilte vinduene er utsatt fra uke 13 til uke 15.
- Persiener blir bestilt like etter at noen av vinduene er satt på plass. Dette for å unngå feil måling/bestilling.
- Det skal avvikles ferie i påsken. TE har varslet en del forsinkelse på grunn av utsatt leveringstid på vinduer.
- Ny ferdigstillelse: Mai/ 2019

Furuheim sykehjem - ENØK tiltak

Prosjektet er i avslutningsfasen, kun mindre arbeider gjenstår.

Guriskogen Vest - kjøp og regulering av tomter

Det skal opparbeides infrastruktur for boligområdet. Grunnentreprenør er anskaffet.

Ferdigstillelse av prosjektet forventes i midten av August 2019. Arbeidene følger fremdriftsplanen.

Hedrum barneskole nytt ventilasjonsanlegg

Prosjektet finansieres fra rammebevilgning oppgradering av skolebygg 4908. Anskaffelsen er gjennomført og arbeidene vil starte opp i uke 26.

Herregården - nytt sprinkleranlegg

Budsjettmidler kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom. Prosjektet vil bli tilført kr 2 280 000,- i 2019. Sprinkling arbeider pågår i tett samarbeid med Vestfoldmuseene.

Husebyjordet - nye omsorgsboliger

Prosjektet er ferdigstilt. Bygget ble overtatt 01.06.2018. Borettslag er opprettet. Salg av omsorgsboliger pågår.

Kaupang - investering ifm formidlingsopplevelse

Det pågår avklaringer av hva som er mulig å få til i prosjektet.

Lard u-skole - etterisolering og nye vinduer

Lardal u-skole- Etterisolering og nye vinduer. Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skoler". Etterisolering og nye vinduer er gjennomført på gymbygget. Bytte ut vv-tank som klargjøres for varmepump blir utført 2k-2019, etter at fyringsesongen er over.

Legevakt - midlertidige lokaler

Utarbeider for tiden tilbudsgrunnlag som grunnlag for budsjettering av totaltkost. Avhengig av avklaringer i forhold til leieavtale med Sykehuset i Vestfold (SiV)

Legevakt - prosjektering 2017

Omforent forslag utarbeidet - utarbeidelse av forespørselsgrunnlag pågår. Forventer endelig budsjett august/september 2019.

Leilighet Furuheim sykehjem omgjøres til fellesareal

Planlagt oppstart i 2. kvartal 2019.

Martineåsen - Nye tomtearealer

Nødvendige avtaler er inngått. Prosjektets gjennomføring og utbetaling av kjøpesum vil etter planen skje i 2021/2022

Mellomhagen ungdomsskole ny ventilasjon

Prosjektet finansieres fra rammebevilgning oppgradering av skolebygg 4908. Anskaffelsen er gjennomført og arbeidene vil starte opp i uke 19.

Mellomhagen u-skole - ny ledbelysning

Prosjektet følger fremdriftsplanen. Ferdigstillingen er planlagt til uke 15. Tid til tilleggsarbeid er ikke tatt med.

IT-skapet blir flyttet mellom uke 26 og 28.

Munken, Brannsikringstiltak

Arbeidene pågår som planlagt.

Ny Barnehage i Byskogen, inventar

Prosjektet ble ferdigstilt den 05.02.18, det ble i den forbindelse avholder overtagelse forretning mellom Backe Vestfold Telemark AS og LK,E.

Backe er i gang med å utbedre reklamasjoner etter ett års befaringen.

Ombygging av leilighet til fellesareal ved Stavern sykehjem

Start av prosjektering er satt til 2.kvartal 2019.

Omsorgsboliger Kvelde

Det skal bygges nye omsorgsboliger i Kvelde. Eiendom er ervervet og mulighetsstudiet er utført. Anskaffelse av rådgivere til utarbeidelse av funksjonsbeskrivelser vil skje i starten av 2019. Omregulering av eiendommen vil skje i 2019.

Oppgradering av Jordet skole

Arbeidene pågår som planlagt.

Oppgradering av Østre Halsen

Arbeidene pågår som planlagt.

Ra skole - ENØK tiltak

Det pågår arbeid med beskrivelse av anskaffelsen.

Rammebevilgning - ENØK-investeringer kommunale bygg

Det regnskapsføres ikke på dette prosjektet. Midlene fordeles ut på de enkelte prosjektene med merknad om at midlene kommer fra prosjekt 04909 ENØK investeringer kommunale bygg.

Rammebevilgning - investeringer Eiendom

Det regnskapsføres ikke på dette prosjektet. Midlene fordeles ut på de enkelte prosjektene med merknad om at midlene kommer fra prosjekt04904 Investeringer eiendom.

Rammebevilgning - oppgradering skolebygg

Det regnskapsføres ikke på dette prosjektet. Midlene fordeles ut på de enkelte prosjektene med merknad om at midlene kommer fra prosjekt 04908 Oppgradering skoler.

Regulering av arealer på Tagtvedt

Reguleringen skulle i utgangspunktet gjøres av eier av nabotomt. Dette har ikke skjedd og jobben er derfor startet opp hos Eiendom.

Rekkevik sykehjem - ENØK tiltak

Utstyret er ankommet og oppstart montering blir i april.

Rekkevik sykehjem - kjøling ventilasjon

Prosjekter er i oppstartsfasen. Prosjektering pågår. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom.

Solstad Vest - regulering og salg av tomter

Prosjektet er ferdigstilt.

Salg av tomter pågår.

Stavern idrettspark Kaken

Bygget ble ferdigstilt den 12.01.18, det ble i den forbindelse avholdt overtagelse forretning mellom Backe Vestfold Telemark AS og Larvik kommune. Brukerne har tatt bygget i bruk og det er bare mottatt positive tilbakemeldinger pr dags dato. Backe er i gang med å utbedre reklamasjoner etter ett års befaringen.

Stavern skole - Nye vinduer takoppløft

Prosjektet er i oppstartsfasen. Utføres i løpet av våren 2019. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04908 Oppgradering skoler.

Stavern sykehjem - ENØK tiltak

Arbeidene er ute på pris. Det er forventet ferdigstillelse i september 2019.

Stavern sykehjem - kjøling ventilasjon

Prosjektet er i oppstartsfasen. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom.

Stavern sykehjem - nytt tak med etterisolering

Prosjektet er i oppstartsfasen. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom.

Søbakken sykehjem - ENØK tiltak

Arbeidene går som planlagt.

Tjodalyng B og U skole - nytt brannalarmanlegg

Prosjektet er ferdigstilt. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom.

Tjodalyng skole - Oppgradering

Arbeidene går som planlagt. Midlene kommer fra rammebevilgning i prosjekt 04904 Investeringer Eiendom.

Tjølling sykehjem - ENØK tiltak

Prosjektering pågår.

Torstvedt skole - inventar og utstyr

Prosjektet er i avslutningsfasen.

Valmueveien 9 - nye utleieboliger

Prosjektet er avsluttet.

Yttersølia sykehjem - ENØK tiltak

Prosjektering pågår.

Østre Halsen skole/sfo - ENØK tiltak

Ventilasjonsanleggene er anskaffet og arbeidene med utskifting av ventilasjonsanleggene er påbegynt.

Enøk tiltak som gjelder ventilasjon og sentralt driftsstyringsanlegg. Dette blir utført sammen med prosjekt 04612 Østre Halsen oppgradering.

Utvikling og forvaltning

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
64-Utvikling og forvaltning	9 152	5 821	4 184	1 637	28,1 %
Sum	9 152	5 821	4 184	1 637	28,1 %

Virksomheten har et mindreforbruk på ca 1,7 mill. Dette skyldes at en del fakturaer på husleie/grunnleie ikke kom inn i regnskapet som forventet. Disse fakturaene forventes komme inn i april. Det er god kontroll på økonomien, og prognosen for året er i samsvar med budsjett.

Status investeringer

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap hiå	Årsprognose	Risiko økonomi	Avvik
Dolvenhøyda 2 - nye boenheter	3 550	593	7 950	3K-2019	2 600	53	2 600	Lav risiko	2 547
Dronningensgt 17	21 940	707	46 820		0	7	0	Lav risiko	-7
Glassverktunet 26C seksjon nr. 2 - kjøp	805	699	805		100	12	100	Lav risiko	88
Glassverktunet 26D seksjon nr. 3 - kjøp	805	747	805		80	25	80	Lav risiko	55
Gunnar Reiss-Anderssens gate 8, 4 nye leiligheter	12 400	759	14 800	2K-2019	11 860	623	11 860	Middels risiko	11 237
Kystkultursenter Stavern - Kjøp av bygning	3 000	0	3 000		3 000	0	3 000	Lav risiko	3 000
Martineåsen - Nye tomtearealer	22 500	0	22 500	4K-2021	0	0	0	Lav risiko	0
Nanset allé 7 - nye familieboliger	14 110	781	14 110	4K-2020	400	106	400	Lav risiko	294
Rabben - 2 småhus	6 810	4 709	7 410		550	252	550	Lav risiko	298
Rammebevilgning - kjøp av kommunale utleieboliger	91 625	0	91 625	4K-2027	41 770	0	41 770		41 770
Solstadløkka - ny 2 mannsbolig	3 000	508	3 000		3 690	232	3 690	Lav risiko	3 458
Vinjes vei 26 b	0	3 684	0	4K-2019	290	301	290	Lav risiko	-11
Sum øvrige prosjekter	46 497	2 481	0		0	12 251	0		12 251
Sum	227 041	15 669	212 825		64 340	13 863	64 340		50 477

Statustekst investeringer

Dolvenhøyda 2 - nye boenheter

Finansieres fra rammebevilgningen til kommunale utleieboliger. Prosjektet består av å renovere eksisterende bolig og bygging av 3 selvfinansierende utleieboliger. Anskaffelse av totalentreprenør er gjennomført. Prosjektet er 1 år forsinket som følge av reguleringsmessige forhold.

Dronningensgt 17

Prosjektet er avsluttet.

Glassverktunet 26C seksjon nr. 2 – kjøp

Etablering av omsorgsbolig. Ferdigstilles i 2. kvartal 2019.

Glassverktunet 26D seksjon nr. 3 – kjøp

Etablering av omsorgsbolig. Ferdigstilles i 2. kvartal 2019.

Gunnar Reiss-Anderssens gate 8, 4 nye leiligheter

Prosjektet må gå via en reguleringsprosess. Med normal prosess vil arbeidene komme til utførelse i 4. kvartal 2019. Midlene kommer fra rammebevilgning for kommunale utleieboliger.

Kystkultursenter Stavern - Kjøp av bygning

Må avventes til avklaring vedrørende festeforholdet mellom Fiskerlaget og Larvik Havn

Martineåsen - Nye tomtearealer

Nødvendige avtaler er inngått. Prosjektets gjennomføring og utbetaling av kjøpesum vil etter planen skje i 2021/2022

Nanset allé 7 - nye familieboliger

Reguleringsplan må vedtas før bygging av boligene igangsettes. Reguleringsplan er innsendt til 1.-gangsbehandling i april 2019. Midlene kommer fra rammebevilgning for kommunale utleieboliger.

Rabben - 2 småhus

Finansieres fra rammebevilgningen til kommunale utleieboliger. Det er bygget 2 nye selvfinansierende utleieboliger. Byggingen blir ferdigstilt og overtatt 29.01.2019. Som følge av planutvalgets vedtak (038/18) om at prosjektet i Jerpeveien ikke kom til utførelse, medførte merkostnader i prosjektet Rabben.

Det gjenstår noe utomhus arbeider som ferdigstilles innen uke 19.

Rammebevilgning - kjøp av kommunale utleieboliger

Det regnskapsføres ikke på dette prosjektet. Midlene fordeles ut på de enkelte prosjektene med merknad om at midlene kommer fra rammebevilgning for kommunale utleieboliger. Det er i 1. kvartal 2019 anskaffet 10 boliger for kommunalt utleie. 8 av disse er tidligere innleide boliger, og 2 er omsorgsboliger på Husebykroen. Følgende nyboligprosjekter pågår: Dolvenhøyda, Gunnar Reiss-Anderssensgate, Nanset alle og Solstadløkka.

Solstadløkka - ny 2 mannsbolig

Prosjektet er kunngjort i Merzell den 3. april 2019.

Frist for konkurransen er 20. mai 2019.

Ferdigstillelsen av prosjektet er satt til juni 2020.

Vinjes vei 26 b

Kjøp av kommunal utleiebolig. Prosjektet ferdigstilles før sommeren 2019.

Stab eiendom**Status økonomi***Beløp i 1000*

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
65-Stab eiendom	4 806	1 162	1 331	-169	-14,5 %
Sum	4 806	1 162	1 331	-169	-14,5 %

Resultatet hittil i år viser et merforbruk på ca kr 170 000. Dette skyldes i sin helhet at det er opprettet et ansvar med en ansatt som jobber med fremtidig biladministrasjon. Dette ansvaret er ennå ikke tilført budsjettmidler. Det vil bli fremmet en egen sak til kommunestyret i mai måned med forslag til organisering og finansiering av biladministrasjonen. Prognosen for året settes derfor lik budsjett.

Status økonomiplantiltak*Beløp i 1000*

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Kommunestyrets vedtak					
KST 293/18 Rydding Lardal sykehjem/FV40, pkt 16	0	0	0	Ferdig	Tiltaket ble gjennomført i 2018, kr 300 000 av reformmidlene.
Sum	0	0	0		
Sum tiltak	0	0	0		

1. kvartalsrapport 2019

Boligforvaltning

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. 2019	Rev. bud. hiå. 2019	Regnskap hiå. 2019	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.
66-Boligforvaltning	4 689	2 210	1 580	631	28,5 %
Sum	4 689	2 210	1 580	631	28,5 %

Kvartalsresultatet viser et mindre forbruk på kr 631 000. Mindreforbruket skyldes i hovedsak at husleieinntektene på kommunale boliger er høyere enn budsjettet.